

ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA

**Ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš
Integriranog razvojnog programa u turizmu
temeljen na obnovi kulturne baštine „Našice –
grad plemstva i kulture“**

Naziv dokumenta:	Ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš Integriranog razvojnog programa u turizmu temeljen na obnovi kulturne baštine „Našice – grad plemstva i kulture“
Nositelj zahvata:	Grad Našice, Upravni odjel za komunalni sustav, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Trg dr. Franje Tuđmana 7 31 500 Našice
Kontakt informacije:	grad@nasice.hr

<i>Mesarić</i>	
Voditelj izrade Elaborata: Mario Mesarić, mag. ing. agr.	
Stručnjaci	
Autor/ica	Potpis
Mirko Mesarić, dipl. ing. biol.	<i>M. Mesarić</i>
Martina Rupčić, mag. geogr.	<i>Martina Rupčić</i>
Igor Ivanek, prof. biol.	<i>Ivanek</i>
Ivana Gudac, mag. ing. geol.	<i>Ivana Gudac</i>

Djelatnici			
Autor/ica	Potpis	Autor/ica	Potpis
Marina Čačić, mag. ing. agr.	<i>Čačić Marina</i>	Paula Bucić, mag. ing. oecoling	<i>Paula B.</i>
Monika Radaković, mag. oecol.	<i>M. Radaković</i>	Mateja Leljak, mag. ing. prosp. arch.	<i>M. Leljak</i>
Danijel Stanić, mag. ing. geol.	<i>D. Stanić</i>	Linda Korpar, mag. geogr.	<i>Linda Korpar</i>
Josip Stojak, mag. ing. silv.	<i>Josip Stojak</i>		

ODGOVORNA OSOBA IZRAĐIVAČA

IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša

mr. sc. Marijan Gredeļ

ires ekologija d.o.o.
za zaštitu prirode i okoliša
Prilaz baruna Filipovića 21
10000 Zagreb

Zagreb, travanj 2019.

Sadržaj

1	Uvod	1
2	Podaci o zahvatu i opis obilježja zahvata	3
2.1	Postojeće stanje na lokaciji planiranog zahvata	3
2.2	Tehnički opis obilježja planiranog zahvata	9
2.2.1	Dvorac Pejačevići - Veliki	9
2.2.2	Dvorac Pejačević - Mali	13
2.3	Varijantna rješenja	23
2.4	Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces i koje ostaju nakon tehnološkog procesa	23
2.5	Popis drugih aktivnosti koje mogu biti potrebne za realizaciju zahvata	23
3	Podaci o lokaciji i opis lokacije zahvata	24
3.1	Osnovni podaci o položaju lokacije zahvata i okolnim naseljima	24
3.2	Podaci iz relevantnih prostornih planova	25
3.3	Podaci o stanju okoliša	27
3.3.1	Geološke značajke	27
3.3.2	Kvaliteta zraka i klimatske značajke	28
3.3.3	Površinske i podzemne vode	32
3.3.4	Bioraznolikost	34
3.3.5	Zaštićena područja prirode	42
3.3.6	Ekološka mreža	43
3.3.7	Krajobrazne karakteristike	43
3.3.8	Šume i šumarstvo	44
3.3.9	Tlo i poljoprivredno zemljište	46
3.3.10	Divljač i lovstvo	48
3.3.11	Kvaliteta života ljudi	49
3.3.12	Kulturno povijesna baština	50
4	Opis mogućih opterećenja okoliša te utjecaja na sastavnice i čimbenike u okolišu	53
4.1	Metodologija procjene utjecaja	53
4.2	Buka	55
4.3	Otpad	55
4.4	Kvaliteta zraka i klimatske značajke	56
4.4.1	Utjecaj klimatskih promjena na planirane zahvate	56
4.5	Površinske i podzemne vode	57

4.6	Bioraznolikost	57
4.7	Zaštićena područja prirode	57
4.8	Krajobrazne karakteristike	57
4.9	Šume i šumarstvo	58
4.10	Tlo i poljoprivredno zemljište	58
4.11	Divljač i lovstvo	58
4.12	Stanovništvo i zdravlje ljudi.....	58
4.13	Kulturno povijesna baština.....	59
4.14	Vjerojatnost značajnih prekograničnih utjecaja.....	59
5	Prijedlog mjera zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša.....	60
6	Izvori podataka	61
6.1	Znanstveni radovi	61
6.2	Internetske baze podataka	61
6.3	Zakoni, uredbе, pravilnici, odluke	61
6.4	Direktive, konvencije, povelje, sporazumi i protokoli.....	62
6.5	Strategije, planovi i programi	62
6.6	Publikacije	62
6.7	Ostalo	63
7	Prilozi.....	64
7.1	Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.....	64
7.2	Popis kulturnih dobara Grada Našice na dan 11.4.2019. prema Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture	68

1 Uvod

Elaborat zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Elaborat) izrađuje se u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17). Elaborat analizira Glavne projekte zahvata planiranih u okviru projekta - *Integrirani razvojni program u turizmu temeljen na obnovi kulturne baštine „Našice – grad plemstva i kulture“*.

Integralni projekt obnove kulturne baštine obuhvaća zahvate na nekoliko lokacija unutar Grada Našice (u daljnjem tekstu: planirani zahvati) (Slika 1.1) te je za provedbu istih izrađena odgovarajuća konzervatorska i tehnička dokumentacija te ishodišni propisani akti za građenje, što je navedeno u nastavku Elaborata. Planiranim se zahvatom u smislu ovog Elaborata smatraju aktivnosti uređenja, sanacije i izgradnje na području Dvorca Pejačević - Veliki (skraćeno: Veliki dvorac) te Dvorca Pejačević - Mali (skraćeno: Mali dvorac).

1. Dvorac Pejačevići - Veliki

Izrađena je Konzervatorska studija broj 2/017 izrađene od strane Konzervatorskog projektnog ateljea j.d.o.o. (dalje u tekstu: Konzervatorska studija, broj 2/017), Glavni projekt oznake 16/18 izrađivača tvrtke Valenčak d.o.o. (dalje u tekstu: Glavni projekt, oznaka 16/18) i ishodišna građevinska dozvola (14. rujna 2018.), a izrađeni su i izvedbeni projekti.

2. Dvorac Pejačevići - Mali

Izrađena je Konzervatorska studija broj 05-66 izrađivača Arhing23 (dalje u tekstu: Konzervatorska studija, broj 05-66), Glavni projekt oznake 153/16 izrađivača tvrtke Valenčak d.o.o. (dalje u tekstu: Glavni projekt, oznaka 153/16) te ishodišna građevinska dozvola 30. travnja 2008. Izrađeni su i izvedbeni projekti 2016., a do sada je odrađen dio radova na sanaciji krovista.

U okviru planiranog zahvata Dvorca Pejačević - Mali obuhvaćeni su i sljedeći zahvati:

- **Sanacija šetnica i kaskadnog vrta uz Dvorac Pejačević - Mali**

Izrađen Glavni projekt broja 9/17 AP izrađivača Valenčak d.o.o. (dalje u tekstu: Glavni projekt broj 9/17) bez ishodišne građevinske dozvole, sukladno Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama, a obuhvaća cijelo područje parka, dok ovaj zahvat obuhvaća samo područje kulturnog dobra. Nisu započeti radovi.

- **Nogostup ispred dvorca**

Izrađen je Glavni projekt oznake 11/18 izrađivača tvrtke Valenčak d.o.o. (dalje u tekstu: Glavni projekt oznaka 11/18), bez ishodišne građevinske dozvole, sukladno Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama. Nisu započeti radovi.

- **Uređenje pješačke infrastrukture u središtu grada Našica (Trg dr. Franje Tuđmana)**

Izrađen je Glavni projekt oznake 10/18 izrađivača tvrtke Valenčak d.o.o. (dalje u tekstu: Glavni projekt oznake 10/18) i ishodišna građevinska dozvola 13. rujna 2018., a izrađen je i izvedbeni projekt. Nisu započeti radovi.

- **Rekonstrukcija Trga I. Kršnjavog**

Izrađen je Glavni projekt tvrtke Valenčak 2015. godine (dalje u tekstu: Glavni projekt, 2015) i ishodišna građevinska dozvola 1. veljače 2016. Formalno su započeti radovi, kako bi se konzumirala građevinska dozvola.

- **Rekonstrukcija i prenamjena Vile Gröger**

Izrađena je Konzervatorska studija od tvrtke Valenček d.o.o. 2016. godine (dalje u tekstu: Konzervatorska studija, 2016), Glavni projekt tvrtke Valenčak oznake 7/18 (dalje u tekstu: Glavni projekt oznake 7/18) i ishodišna građevinska dozvola (12. rujna 2018.), a izrađeni su i izvedbeni projekti. Nisu započeti radovi.

- **Uređenje parka oko Kapele Pejačević**

Za planirani zahvat koji se odnosi isključivo na park oko Kapele izrađen je Elaborat i glavni projekt krajobraznog uređenja izrađivača, tvrtke Arbor oznake 01/18 E/G (dalje u tekstu: Elaborat i glavni projekt) bez ishodišne građevinske dozvole, sukladno Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama. Nisu započeti radovi.

- **Gradnja javne rasvjete uz šetnice oko Dvorca Pejačević - Malog**

Izrađen je Glavni projekt izrađivača, tvrtke Valenčak 2015. godine (dalje u tekstu: Glavni projekt, 2015) te je ishodišna građevinska dozvola 13. svibnja 2015.

U sklopu projekta uređenja Parka kraj dvorca Pejačević (u daljnjem tekstu: Park), za koji je ishodeno Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike (Klasa: UP/I-351-03/16-08/311, Ur. broj: 517-06-2-1-1-17-7), morali su biti izostavljeni svi zahvati koji se odnose na pojedinačno zaštićene spomenike kulture, stoga je izostavljen i dio javne rasvjete koji je u zoni zaštite Malog i Velikog dvorca. Projekt uređenja Parka oko Dvorca Pejačević obuhvaća i sanaciju šetnica u cijelom parku kao i kaskadni vrt iza Malog Dvorca te ostale sadržaje u Parku (sjenice, pergole, montažne pozornice, dječja igrališta i urbanu opremu).

Slika 1.1 Lokacije planiranih zahvata (Izvor: IRES EKOLOGIJA)

Prema Prilogu II Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, predmet ovog Elaborata pripada skupini zahvata pod točkom 12. *Drugi zahvati za koje nositelj zahvata radi međunarodnog financiranja zatraži ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: MZOE).*

Elaborat je izradila tvrtka IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša, ovlaštena za obavljanje poslova iz područja zaštite okoliša. Ovlaštenje se nalazi u prilogu 7.1.

2 Podaci o zahvatu i opis obilježja zahvata

2.1 Postojeće stanje na lokaciji planiranog zahvata

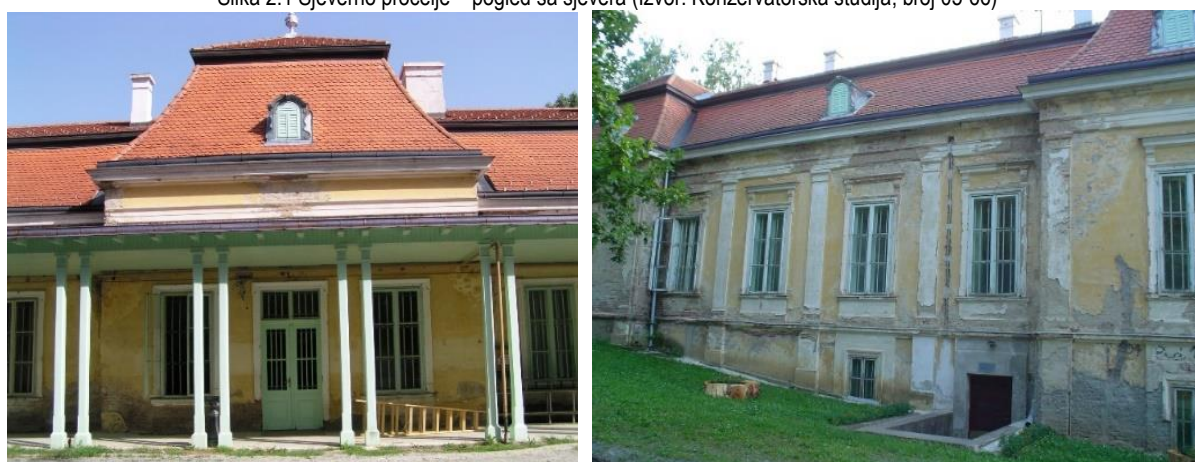
MALI I VELIKI DVORAC

Mali i Veliki dvorac, pojedinačno su zaštićeni nepokretni spomenici kulture, a nalaze se i unutar obuhvata spomenika parkovne arhitekture („Park kraj dvorca u Našicama“), (u daljnjem tekstu: Parka). U dijelu Parka trenutno postoji orijentacijska javna rasvjeta riješena svjetiljkama sa živinim žaruljama, montiranim na metalne rasvjetne stupove. Ova rasvjetna tijela su dotrajala, energetski neučinkovita i ekološki neprihvatljiva te se ovom prigodom odspajaju i demontiraju (zajedno s pripadajućim stupovima i priborom za učvršćenje).

Dvorac Pejačević - Mali prizemna je građevina u obliku izduženog razvedenog pravokutnika. Sjeverno pročelje (u izvornoj prostornoj dispoziciji glavno pročelje) rastvoreno je s petnaest prozorskih osi koje su raspoređene na zidnom platnu u ritmu 2+4+3+4+2 (Slika 2.1). Ispred južnog pročelja, u širini središnjeg longitudinalnog korpusa neoklasicističke građevine, prostire se reprezentativan drveni trijem (Slika 2.2, lijevo). Jednostrešno krovnište drvenog trijema naslanja se na kolonadu od 28 udvojenih stupova koji su raspoređeni u ritmu 8+12+8. Istočno pročelje vertikalno je raščlanjeno sa šest prozorskih osi koje odjeljuju plošni klasicističko oblikovani pilastri koji se nastavljaju i u zoni suterena (Slika 2.2, desno).

Slika 2.1 Sjeverno pročelje – pogled sa sjevera (Izvor: Konzervatorska studija, broj 05-66)

Slika 2.2 Središnja zona drvenog trijema (lijevo) i istočno pročelje pročelje Dvorca Pejačević - Mali (desno) (Izvor: Konzervatorska studija, broj 05-66)

Dvorac Pejačević - Veliki nalazi se sa sjeverne strane Trga dr. Franje Tuđmana. Park je odijeljen od Trga niskim zidićem, odnosno visokom transparentnom ogradom na mjestu ulaza, a dvorac je smješten kao slobodnostojeća građevina u perivoju, šezdesetak metara od ograde. Perivoj je uređen travnatim površinama, visokim raslinjem i šljunčanim stazama. Dvema polukružnim stazama prilazi se od glavnog ulaza perivoja do glavnog ulaza dvorca na njegovom južnom pročelju (Slika 2.3, lijevo), a produžetkom staza prilazi se bočnim platoima dvorca ili se obilazi dvorac sa sjeverne strane (Slika 2.3). Kolni pristup dvorcu omogućen je iz Sokolske ulice, posrednim putem, preko parkirališta zgrade HEP-a. U sklopu perivoja, zapadno od velikog dvorca nalaze se montažna ljetna pozornica, u neposrednoj blizini dvorca, i Dvorac Pejačević - Mali stotinjak metara dalje. Sjeverno od Velikog dvorca, u šumovitom dijelu perivoja, nalazi se jezero s paviljonom Dore Pejačević.

Dvorac ima četiri etaže – podrum, suteran, prizemlje i kat. U razini tavana nalaze se izdvojene prostorije u kulama i u sklopu središnjeg rizalita. S obzirom na to da je dvorac smješten na padini perivoja koja se spušta od juga prema sjeveru, na južnom su pročelju vidljive dvije nadzemne etaže, a na preostalim pročeljima tri.

Slika 2.3 Pogled na južno (lijevo) i sjeverno (desno) pročelje (Izvor: Konzervatorska studija, broj 2/017)

Nogostup ispred dvorca je unutar obuhvata zone „A“ – potpuna zaštita povijesnih struktura (ograda) i zone „B“ – djelomična zaštita povijesnih struktura, zaštićene kulturno-povijesne cjeline, dijelom unutar obuhvata pojedinačno zaštićenog nepokretnog spomenika kulture Dvorac Pejačević - Veliki (ograda) i dijelom unutar spomenika parkovne arhitekture („Park kraj dvorca u Našicama“ – također ograda). Prostor na kojem se planira uređenje nogostupa obuhvaća sjeverni dio samog povijesnog i sadašnjeg centralnog prostora Našica u kojem je smještena većina zgrada javne namjene, razni poslovni prostori i ugostiteljski lokali te određen broj stambenih prostora.

S pješačkih staza u obuhvatu je direktan pristup pješacima na česticu Velikog dvorca (samim tim i pristup muzeju, knjižnici, prostorima KUD-a i gradske limene glazbe), hotelu, Domu kulture (kinu), te raznim poslovnim prostorima i ugostiteljskim lokalima, odnosno određenom broju stambenih prostora. Uz to, s predmetnih pješačkih staza osiguran je i pješački pristup Malom dvorcu (između hotela i Doma kulture). Sadašnje stanje nogostupa ispred Velikog dvorca je prikazano na sljedećoj slici (Slika 2.4).

Slika 2.4 Pogled prema Dvorcu Pejačević - Veliki s kolnika (Izvor: Street view)

TRG I. KRŠNJAVOG I VILA GRÖGER

Trg I. Kršnjavog nije ni pod kakvim režimom zaštite ali okružuje Vilu Gröger, koja je pojedinačni zaštićeni nepokretni spomenik kulture. Planirani zahvat obuhvaća čitav prostor Trga Izidora Kršnjavog uključujući i prostor između postojećih stambenih zgrada. Sa sjeverne strane Trg graniči s Ulicom braće Radić, s južne strane s Ulicom Teodora Pejačevića, a s istočne i zapadne strane sa česticama stambenih zgrada. Pogled na trg iz Ulice braće Radić prikazan je na sljedećoj slici (Slika 2.5).

Slika 2.5 Pogled prema trgu I. Kršnjavog iz ulice Braće Radića (Izvor: Street view)

Vila Gröger je četveroetažni objekt (podrum, prizemlje, kat i potkrovlje) na visokim temeljima, a neposredno uz južnu stranu Vile se nalazi Ulica Bana Teodora Pejačevića. Sjeverno (ulično) pročelje je glavno pročelje Vile, a bogato je raščlanjeno ulaznim stubištem s nadstrešnicom, erkerom salona u prizemlju, njegovim višeslivnim plitkim krovom, metalnom zastakljenom nadstrešnicom ulaza, te spletom asimetrično postavljenih prozora različite veličine, od malih jednokrlnih, preko dvokrlnih (sa i bez nadsvjetla) do tri u nizu postavljena visoka prozora s lučnim završetkom i relativno gustom drvenom rešetkom za stakla, koji dominiraju u etaži potkrovlja, ispod sljemena krova (Slika 2.6).

Južno pročelje također je bogato raščlanjeno prozorima, koji su postavljeni strogo simetrično, za razliku od sjevernog pročelja (Slika 2.7, lijevo). Istočno pročelje ima najjednostavnije raščlanjenje, jer se kroz sve etaže zid proteže samo u njegovom središnjem dijelu (Slika 2.7, desno).

Slika 2.6 Pogled na sjeverno pročelje Vile Gröger (Izvor: Konzervatorska studija)

Slika 2.7 Pogled na južno (lijevo) i istočno (desno) pročelje (Izvor: Krajobrazna studija)

KAPELA PEJAČEVIĆ I PARK OKO KAPELE

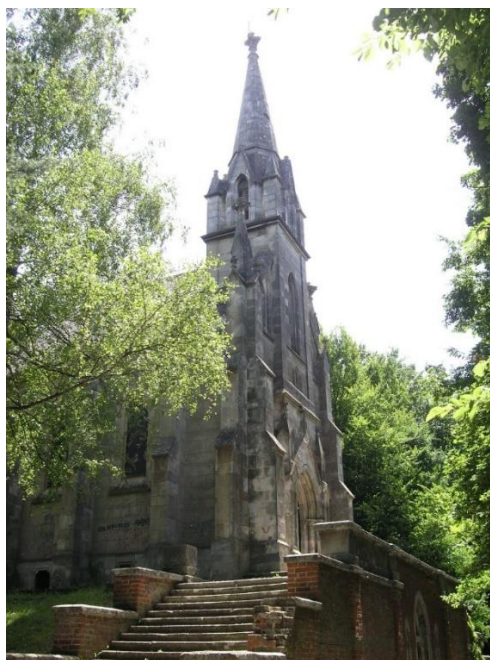
Park oko Kapele nije zaštićen sukladno zakonskim propisima, ali je u kontaktnom dijelu Kapele Pejačević (upisane u Registar kulturnih dobara RH – Lista zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-1125), koja suodređuje njegovo krajobrazno obilježje. Danas ovaj prostor funkcionira kao park uz kapelu Pejačević, a osim sakralnog značaja ima i utilitarnu namjenu. Uz Kapelu, u kojoj se trenutno održavaju mise zadušnice i poneki koncert, postoji i križni put, od istočnog ulaza do Kapele, koji je, zajedno s uređenjem tog dijela šetnice i rasvjete izgrađen prije nekoliko godina, u sklopu šireg zahvata „Hodočasnički put“, koji je obuhvaćao i uređenja dijela staza i javne rasvjete u velikom Parku (uz dvorce) te uređenje prenočišta za hodočasnike, unutar građevine koja je s druge strane ove ulice. Park je oblikovno prepoznatljiv kao identitet grada, posebice istaknuta u njegovoj veduti. Parkovna površina unutar urbane strukture grada Našice, prostorno je definirana kao veduta grada sa sjeverozapadne strane. Osnovu joj čini obročana orografija /kosina, sa uzdužnim dugim uskim platoom. Na ovoj osnovi, na skošenom terenu se nalazi pozicija Kapele te dugi sklop šumolike strukture (zatvoreni zeleni volumen), prekinut otvorenom plošnom formom na poziciji Kapele. Na slici niže prikazan je ulaz sa istočne strane u park (Slika 2.8).

Slika 2.8 Pogled na ulaz u Park oko kapele Pejačević (Izvor: Street view)

Kapela Pejačević je pojedinačni zaštićeni nepokretni spomenik kulture te je izgrađena 1881. godine prema projektu Hermana Bollea, kao neogotička građevina – mauzolej u dvije razine, gornja, namijenjena obredu, i donja, grobnica grofovske obitelji (Slika 2.9). Kapela je zaštićena kao nepokretni spomenik kulture, a nalazi se zapadno od središta Našica, sjeverno od gradskog groblja. Kapela se koristi za održavanje misa zadušnica te povremeno za određene koncerte. U tijeku su radovi na sanaciji pročelja same građevine. Oko Kapele je formiran parkovni prostor, koji je predložen za zaštitu prostornim planom („značajni krajobraz“).

Prostorna dispozicija sakralne građevine, odabrana je na vrhu brežuljka, na dominantnoj točki, ispod kojeg se račvaju prometni pravci prema Požeškoj kotlini s jedne, i Podravini s druge strane. Sakralni objekt izgrađen je u osi prometnog koridora s kojim se sa zapadne strane prilazi Našicama. Danas, drveće neartikuliranog parka, zaklanja ključnu vizuru iz smjera zapada, koju je potrebno aktivirati u sklopu cjelovite obnove, hortikulturnim uređenjem zelenog pojasa koji se nalazi u podnožju sa sjeverno-zapadne strane Kapele.

Slika 2.9 Kapela Pejačević (Izvor: Elaborat istražnih konzervatorsko-restauratorskih radova)

PJEŠAČKA INFRASTRUKTURA U SREDIŠTU GRADA NAŠICE

Pješačka infrastruktura obuhvaća središnji prostor Našica, odnosno javne površine južno od županijske ceste ŽC4168 (Ulica Kralja Tomislava) koja prolazi kroz samo središte Našica (sjevernim dijelom Trga dr. Franje Tuđmana), uključujući dio trga južno od ceste te dio javnih površina južno od Ulice Kralja Tomislava, od Trga na istoku do križanja s južnim odvojkom Ulice Kralja Tomislava uz zapadnu stranu samostana. U obuhvatu su Trg dr. Franje Tuđmana i istočni dio ulice Kralja Tomislava od Trga do južnog odvojka ulice uz zapadnu stranu samostana te dio pješačke staze uz južni odvojak Ulice Kralja Tomislava, uz zapadnu stranu samostana.

U navedenom području smještena je većina zgrada javne namjene, razni poslovni prostori i ugostiteljski lokali, te određeni broj stambenih prostora. S pješačkih površina u obuhvatu je direktan pristup pješacima na česticu Franjevačkog samostana i crkve, Općinskom sudu, zgradi gradske uprave Grada Našica, policijskoj postaji, nizu poslovnih (trgovine, kiosci, uredi, banke, sjedišta tvrtki i dr.) i ugostiteljskih prostora (kafići), te prostorima raznih udruga i određenom broju stambenih prostora.

Cijeli predmetni prostor je unutar obuhvata zone zaštite Kulturno-povijesne cjeline grada Našica, upisane u Registar kulturnih dobara RH – Listu zaštićenih kulturnih dobara, pod brojem Z-1733, a dio prostora na zapadu (pješačka staza u južnom odvojk Ulice Kralja Tomislava – uz Franjevački samostan) i unutar obuhvata zone zaštite Arheološkog nalazišta Samostan klarisa u Našicama, upisane u Registar kulturnih dobara RH – Listu zaštićenih kulturnih dobara, pod brojem Z-6269.

U javnom prostoru Trga, odnosno Ulice Kralja Tomislava u obuhvatu su, osim ceste i pješačkih staza, i ostale pješačke, odnosno zelene površine, parkirališta i kolni prilazi (Slika 2.10). Opće stanje cijelog prostora zahtijeva sustavnu obnovu, odnosno uređenje svih površina, uključujući i hortikulturno uređenje te postavljanje odgovarajuće urbane opreme.

Slika 2.10 Prikaz javnog prostora u Ulici kralja Tomislava (Izvor: Street view)

2.2 Tehnički opis obilježja planiranog zahvata

2.2.1 Dvorac Pejačevići - Veliki

Glavnim projektom, oznake 16/18 predviđena rekonstrukcija zgrade Velikog dvorca kao i cjelovito uređenje okoliša zgrade (uređenje kolnog i pješačkih pristupa, parkirališta, javne rasvjete, uređenje ljetne pozornice, uređenje pješačkih staza i dječjeg igrališta, obnavljanje starog bunara – za smještaj planiranog ugostiteljskog lokala).

REKONSTRUKCIJA ZGRADE DVORCA

Glavnim projektom predviđeno je uređenje zgrade dvorca maksimalno poštujući zahtjev povećanja površine muzeja kao njegove primarne namjene te su osigurani svi prateći prostori muzeja (čuvaonice, prihvati građi i sl.), tehnički prostori i potrebna komunikacija (dizalo i dva stubišta u kulama). Glavnim projektom predviđena je rekonstrukcija zgrade dvorca na sljedeći način:

Podrum: Podrumska etaža do sada je bila korištena kao spremišni prostor. Predviđeno je korištenje etaže u potpunosti, manji dio je muzejski s prostorima za prihvati i obradu građi, dio pripada udruagama (istočni dio etaže, spiralnim stubištem povezan sa suterenom), a zapadni dio bit će prostor stalnog postava keramike s wine barom. U dijelu podruma i suterena planira se smještaj dviju udruga koje su i sada u dvorcu – KUD-a i gradske glazbe. U dijelu podruma planiran je i javni zahod za potrebe posjetitelja ljetne pozornice na zapadnoj strani, s vanjskim ulazom prema pozornici.

Suterena: Zapadni dio sada pripada muzeju, a HKD Lisinski Našice seli u istočni dio gdje s gradskom Limenom glazbom Našice imaju zajedničke prostore. Također je osiguran zahod za posjetitelje muzeja. Na ovoj etaži je ulaz za osobe s invaliditetom, koje zatim mogu liftom pristupiti svim etažama dvorca

Prizemlje: Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice bit će iseljena te će reprezentativni prostori prizemlja (istočni dio dvorca) pripasti muzeju. Na ovoj etaži uz izložbene prostore nalaze se prostori sa suvenirima i garderoba posjetitelja. Prostori s uredima zaposlenika grupirani su na zapadnoj strani zgrade pored stubišta koje služi prvenstveno kao interna komunikacija zaposlenika, a po potrebi i kao evakuacijsko stubište. Istočno stubište je glavno komunikacijsko stubište posjetitelja.

Kat: Na ovoj etaži se nalaze izložbeni prostori, uredi (zapadni dio) i prostor za održavanje radionica u istaku s južne strane zgrade.

Potkrovlje: Etaža potkrovlja je do sada bila korištena kao spremište a novom namjenom ona postaje prostor višenamjenske dvorane za prezentacije i predavanja koji se može otvoriti i povezati s dva bočna izložbena prostora te također koristiti kao izložbeni prostor. Uz kosinu krova oko izložbenih prostora smještene su čuvaonice muzejske građi. Južno od višenamjenske dvorane bit će uređene postojeće dvije terase kao završna točka na putu posjetitelja kroz muzej.

UREĐENJE OKOLIŠA ZGRADE

Glavnim projektom predviđeno je:

- izvođenje novog kolnog pristupa s parkiralištem
- rekonstrukcija pješačkih staza
- uređenje dječjeg igrališta
- izgradnja drvenog paviljona (bivša građevina iznad bunara koja postaje ugostiteljski lokal s terasom)
- hortikulturalno uređenje
- gradnja odgovarajuće javne rasvjete
- rekonstrukcija instalacija.

Glavnim projektom predviđeno je izvođenje novog kolnog pristupa čestici s novim parkiralištem s istočne strane izvođenjem novog parkirališta za potrebe korisnika dvorca koje je spojeno na Sokolsku ulicu. Preko parkirališta bit će omogućen dolazak dostavnog vozila do razine podruma s istočne strane dvorca kao pristup vatrogasnom vozilima, koje ima predviđena mjesta za manipulativni rad sa sjeverne i južne strane dvorca. Pristup dostavnog vozila bit će izveden sa završnom obradom od betonskih opločnika debljine 8 cm, sive boje. Pristup vatrogasnog vozila ide dijelom spomenutog pristupa, a dijelom po šljunčanim stazama i zelenim površinama. Kako bi osigurali dovoljnu nosivost

podloge na mjestima predviđenim za vatrogasno vozilo bit će izvedene pvc travne rešetke zelene boje sa zatravljenosti od 98%.

Glavnim projektom zadržavaju se postojeće pješačke staze i glavni pravci kretanja po čestici uz određene prilagodbe. Sve pješačke staze oko dvorca bit će izvedene kamenom tucanikom male granulacije koji se postavlja na sača zbog stabilizacije te je korišten u kombinaciji sa stabilizatorom kako bi dobili traženu čvrstoću.

Na predmetnoj čestici bit će izvedene potrebne kolne i pješačke površine te će se urediti dječje igralište. Na mjestu nekadašnjeg bunara bit će izgrađen drveni paviljon, zatvoren drvenim griljama. Predviđen je kao ugostiteljski prostor koji opslužuje ljetnu terasu i u pogonu je dio godine. Izgrađen je u potpunosti od drveta i ima instalacije vodovoda i kanalizacije te električne instalacije.

Slika 2.11 Prikaz planiranog stanja okoliša oko dvorca Pejačević - Veliki (Izvor: Glavni projekt, oznaka 16/18)

Vodovod i kanalizacija: Zgrada je priključena na vodovodnu i kanalizacijsku instalaciju. Instalacije unutar zgrade se mijenjaju te se izvodi novi razvod vodovoda i kanalizacije. Bit će izvedena unutarnja i vanjska hidrantska mreža.

Elektroinstalacije: Predmetna građevina bit će spojena na NN elektroenergetsku mrežu prema općim - tehničkim uvjetima lokalnog distributera definiranih u Prethodnoj elektroenergetskoj suglasnosti (PEES).

Grijanje i ventilacija: Predmetna zgrada bit će grijana plinskim dizalicama topline smještenima u zasebnom ograđenom vanjskom prostoru sjeverno od parkirališta. Toplovodni razvod prema zgradi ići će zatvorenim podzemnim instalacijskim kanalom do strojarnice od koje dalje prema ventilokonvektorima unutar dvorca. Ventilokonvektori su smješteni u prozorske niše unutar posebno izrađene drvene maske u boji postojeće oplata ili bijeloj boji (u prostorima gdje nema oplata). Za pripremu potrošne tople vode koristiti će se električni bojleri. Dijelovi zgrade će biti ventilirani (saloni i potkrovlje) putem kanala smještenih u nekadašnje dimnjake.

Otpad: Na predmetnoj čestici biti će osigurana mjesta za dva kontejnera za otpad zapremine po 1100 litara uz parkiralište. Do kontejnera je osiguran pristup za komunalno vozilo. Investitor ima sklopljen ugovor o odvozu smeća s nadležnom komunalnom službom, tvrtkom „Našički park“ d.o.o. Našice.

Glavnim projektom su propisane mjere zaštite građevine te zaštite prirode:

- ZAŠTITA POSTOJEĆIH GRAĐEVINA:

Prije izvođenja radova na priključcima izvođač je dužan utvrditi položaj svih postojećih građevina koje se nalaze u blizini trase te poduzeti sve propisane mjere zaštite. Ukoliko prilikom izvođenja radova dođe do oštećenja postojećih građevina, izvođač je dužan odmah obavijestiti vlasnika te oštećenja otkloniti o vlastitom trošku.

- ZAŠTITA PRIRODE:

Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu. Radovima se ne smije uzrokovati oštećivanje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti, narušavanje povoljnog stanja divljih vrsta i staništa, smanjenje bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti. Ukoliko se tijekom izvođenja radova pronađu minerali i fosili iznimni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda ili obrazovnog i znanstvenog značaja, iste treba u roku od 8 dana od dana pronalaska prijaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode. Po završetku zahvata u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.

HORTIKULTURALNO UREĐENJE

- Funkcionalnost

Pri organiziranju perivojnih funkcionalnih zona ovog dijela perivoja, poštivalo se izvorno povijesno, zadržalo se ono današnje zatečeno što je dobro i predviđeno je ponešto novo, prikladno i poželjno.

Sačuvane su i zadržane izvorne perivojne funkcionalne zone - ulazni parter s rondelom kao dobrodošlica, bočni parteri uz južno pročelje koji usmjeravaju vizuru i kretanje ka glavnom ulazu i sjeverni parter za okupljanje i domjenke kao produžetak glazbenog salona u eksterijer. Uzeta je u obzir i zadržana današnja najvažnija funkcija perivoja - dnevni boravak građana Našica u otvorenom zelenom prostoru, centralno gradsko dječje igralište i okupljalište uz ljetnu pozornicu u zapadnoj zoni aktivnog korištenja, igre i druženja. Programski sadržaj "vrt umjetnosti" je novost, čija zona je sjeveroistočni i južni dio perivoja, svojevrsni "muzej na otvorenom", kako bi se „izlaskom“ muzeja iz zgrade dvorca i u prostor perivoja, dodatno osnažila spona interijera dvorca i njegova eksterijera, ujedno dajući perivoju dodanu vrijednost, ulogu i značaj.

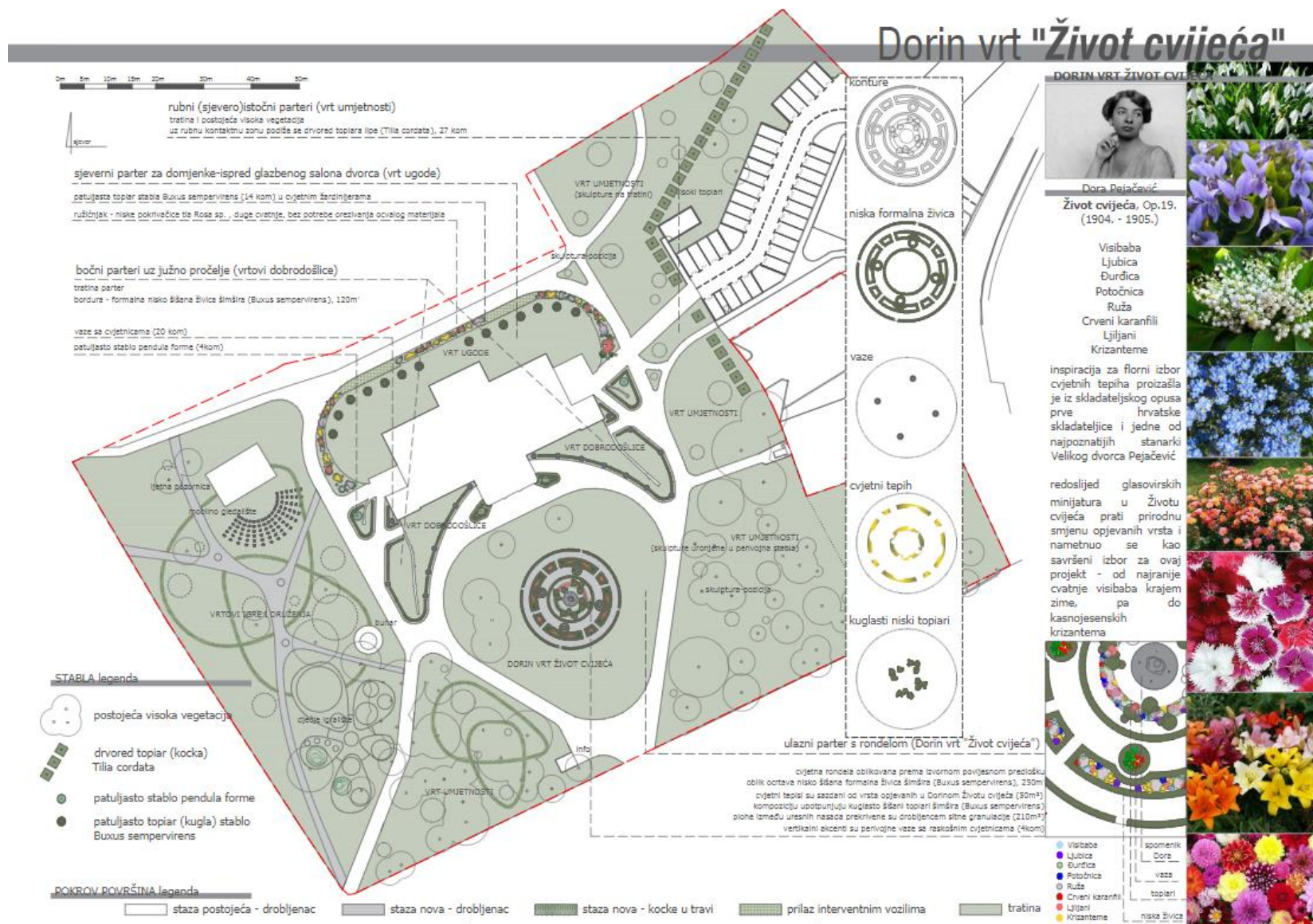
PERIVOJNE FUNKCIONALNE ZONE (ZONING): ulazni parter s rondelom (Dorin vrt "Život cvijeća"), bočni parteri uz južno pročelje (vrtovi dobrodošlice), sjeverni parter za domjenke-ispred glazbenog salona dvorca (vrt ugone), rubni istočni i južni parteri (vrt umjetnosti), zapadna zona aktivnog korištenja (vrtovi igre i druženja)

- Oblikovanje

Oblikovna osnova perivojnih partera definirana je povijesnim izvornikom čije obrise daju perivojne staze. Kompozicija ploha slobodnih perivojnih površina i volumena visoke vegetacije (skupine i slobodnostojeća stabla) definirana je Studijom zaštite (Arbor d.o.o., 2013.). Ovim projektom daje se detaljnije oblikovno rješenje s novim elementima.

Na ulaznom središnjem dijelu južnog partera, predviđena je restauracija cvjetne rondecle prema povijesnom predlošku. Vraća se forma koncentričnih kružnica, s bordurama iz nisko rezane formalne živice, između koje su cvjetni tepisi. Kako bi se duh mjesta dodatno naglasio, rondela je osmišljena kao alegorijski vrt – Dorin vrt „Život cvijeća“, koji podsjeća na prvu hrvatsku skladateljicu i jednu od najpoznatijih stanarki ovoga dvorca, koja je u svojim glasovirskim minijaturama „Život cvijeća, op. 19.“ opjevala biljne vrste čija je sadnja planirana na cvjetnim tepisima. U središtu ovoga vrta ostavljena je mogućnost za postavljanje skulpture Dora. Niske formalne živice, raskošne cvjetne vaze i patuljasta pendulasta stalca prate forme prilaznih bočnih partera (vrtovi dobrodošlice). Ružičnjak, patuljasta stabla topiarnih formi i cvjetne vaze pozicionirani su i oblikovani prema povijesnom predlošku u vrtovima ugone – slikovitom sjevernom parteru za domjenke. Vrtovi umjetnosti predviđeni su u južnoj, istočnoj i sjeveroistočnoj zoni perivoja. Projektom je dana mogućnost organizacije stalnog i/ili prigodnog povremenog postava. Pozicije za izložke predviđene su silnicama valova umjetničkog doživljaja, kako bi se stvorila vizualna i sadržajna dinamika. U sjeveroistočnoj rubnoj kontaktnoj zoni predviđen je drvored kockasto rezanih topiara, koji krošnjama rezanim prema povijesnom predlošku stvaraju biljnu kulisu i vizualnu barijeru prema nepoželjnim vizurama ka izgrađenim strukturama novijeg datuma neposredno uz zonu perivoja. Vrtovi igre i druženja počivaju na sadašnjim sadržajima i funkcijama – igralište, ljetna pozornica s gledalište. Osmišljene su nove perivojne komunikacije toga dijela zapadnog partera, kako bi se postojeće zadržane funkcije i sadržaji povezali, čime uvećavamo kvalitetu boravka i korištenja perivoja.

Slika 2.12 Prikaz krajobraznog uređenja zone uz Dvorac Pejačević - Veliki (Izvor: Glavni projekt, oznaka 16/18)

2.2.2 Dvorac Pejačević - Mali

Glavnim projektom, oznake 153/16 predviđena je izgradnja potpornog zida južnog platoa na mjestu postojećeg ruševnog zida izrađenog od glinene opeke, a Izvedbenim projektom, oznake 128/16 predviđena je rekonstrukcija Dvorca Pejačević - Mali.

REKONSTRUKCIJA ZGRADE DVORCA

Podrum: Podrumske zidove i svodove u potpunosti će se očistiti od postojeće žbuke te aktivno isušiti i izvesti će horizontalna hidroizolacija zidova podruma kako bi se spriječio daljnji prodor kapilarne vlage. Biti će izvedena nova paropropusna žbuka te komplet nova unutarnja i vanjska stolarija. Predviđena je izrada novog drvenog stubišta koje povezuje podrum i prizemlje, na mjestu i u dimenzijama nekadašnjeg stubišta.

Pročelja: Zbog lošeg stanja žbuke i profilacija na pročeljima iste će se ukloniti te će se zid očistiti kao bi se mogla izvesti nova žbuka. Pročelja će se obojati jednokomponentnom silikatnom bojom (kalijevo vodeno staklo), u tonu po izboru konzervatorskog nadzora.

Stolarija: Glavnim projektom je predviđena zamjena vanjske i stolarije podruma u potpunosti. Stolarija treba će biti u svemu prema postojećoj uključujući obloge prozorskih niša, unutarnja uklađena sjenila i sl. Jedina razlika između postojeće i nove stolarije biti će u predviđenom staklu. Boja stolarije bit će po izboru konzervatorskog nadzora.

Sjeverna terasa i stubište: Obnovit će se sjeverna terasa sa pripadajućim kamenim stubištem. Predviđena je zamjena kamenih stuba, betonskih rubnih dijelova kraka stubišta (izradom betonski odljeva), čišćenjem elemenata koji su u dobrom stanju te uklanjanjem betonske podne plohe terase i izradom nove kamene plohe. Također, zamijenit će se kamena stuba na mjestu ulaza na terasu iz zgrade.

Interijer: Izvest će se toplinska izolacija vanjskih zidova, a koj se izvodi s unutarnje strane vanjskih zidova kamenom vunom debljine 8 cm. U prostoru radio stanice (studio i režija) postaviti će se po dvije tvrde gipskartonske ploče te na dijelu površine zvučne apsorbera. Sve dodavane obloge zida (izolacije i ploče) bit će izvedene tako da prema drvenim oblogama prozorskih niša i dovratnicima završavaju pod kutem od 45° u odnosu na lice zida.

Krovište: Prilikom zadnje obnove krovišta dijelom su mijenjani dotrajali nosivi elementi te limarija, ali kako i dalje ima prodora vode potrebno je u potpunosti izvesti novu limariju krovišta (sljeme, uvala, žbebovi, opšavi i sl.). Dotrajali dijelovi konstrukcije biti će zamijenjeni novima ubacivanjem i povezivanjem s postojećom konstrukcijom. Postojeću oblogu drvenog grednika od opečnih tavela ukloniti će se te će se skladištiti za naknadnu upotrebu.

Instalacije: Osnovna premisa je rekonstrukcija i modernizacija svih prisutnih instalacija te poboljšanje tehničkih rješenja. Tako su strojarskim projektom predviđena ventilacija dijela zgrade te korištenje dizalica topline.

Glavnim projektom su propisane mjere zaštite okoliša:

Prilikom organizacije gradilišta za deponiranje građevinskih materijala i otpadnog materijala, te manipulativne površine za strojeve i radnike koristiti će se u svim mogućim slučajevima prostor građevne parcele. Prostor na kojemu će se odvijati proces građenja potrebno je ograditi zaštitnom ogradom i pravilno označiti. Budući da će se prilikom građenja uslijed prometovanja opterećenih vozila javna površina ispred parcele oštetiti, predviđeno je da investitor o svom trošku istu dovede u prvobitno stanje. Dijelove parcele oštećene tokom gradnje treba vratiti u prvobitno stanje, a dijelove gdje je zelena površina potrebno je nasipati zdravom zemljom i zasaditi travu i druge vrste zelenila. Ostatke materijala investitor mora odvesti na deponiju.

Građevina je projektirana tako da razina buke u okolišu objekta bude u dopuštenim granicama bez obzira na jačinu buke koja potječe iz objekta. Tokom korištenja objekta papirnati i drugi kruti otpad će se skupljati i privremeno odlagati u za to posebno postavljene kontejnere postavljenih na čestici uz potrebnu higijensku zaštitu, koji će se redovito prazniti od ovlaštenog lokalnog komunalnog poduzeća i odvoziti na uređenu deponiju.

GRAĐEVINSKI RADOVI – PROJEKT REKONSTRUKCIJE POTPORNOG ZIDA

Izgradnja potpornog zida planirana je na mjestu postojećeg ruševnog zida izrađenog od glinene opeke na k.č.br. 1714/2, k.o. Našice, duž međe koja graniči s k.č.br. 1697, k.o. Našice, uz rub južnog platoa Malog dvorca Pejačević (Slika 2.13). S obzirom na to da je postojeći zid u lošem stanju, njegovim rušenjem i zamjenom s novim suvremenijim

potpornim zidom, osigurat će se nesmetano korištenje južnog platoa Malog dvorca Pejačević koji služi kao glavni prilaz zgradi. U tablici koja slijedi prikazan je odnos parametara novog i postojećeg zida (Tablica 2.1).

Tablica 2.1 Usporedba osnovnih građevinskih parametara postojećeg i novog zida (Izvor: Glavni projekt, oznaka 153/16)

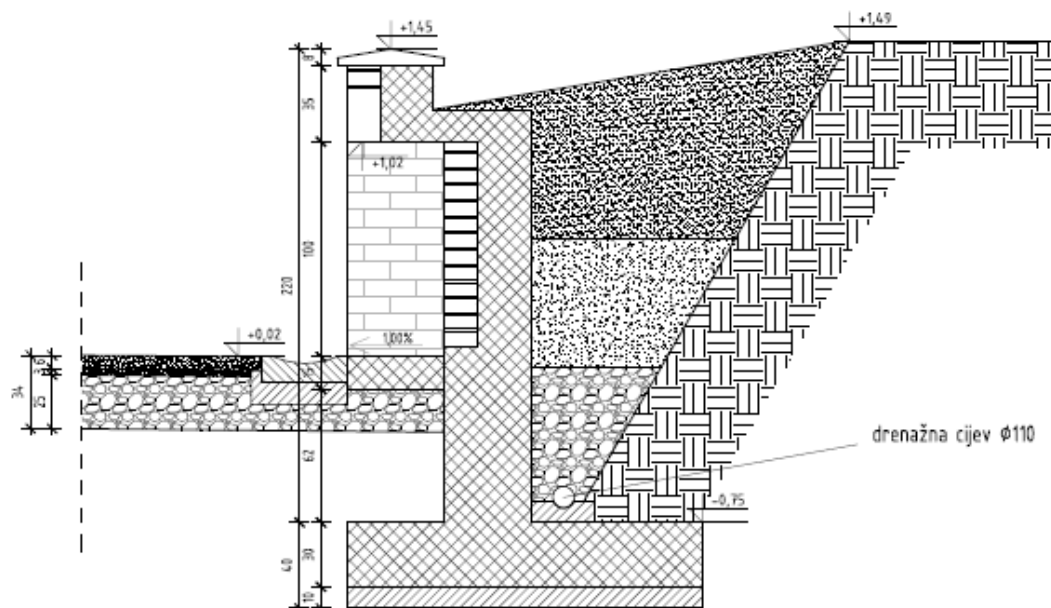
Parametri	Postojeći zid	Novi zid
zemljište pod građevinom	41,60 m ²	29,90 m ²
maksimalne tlocrtno dimenzije građevine:	53 x 0,25 + 5,5 x 5,15 m	54 x 0,4 + 4,60 x 1,80 m
visina najvišeg dijela potpornog zida od postojećeg terena:	2,55 m	2,08 m

Slika 2.13 Prikaz zone izgradnje potpornog zida (Izvor: Glavni projekt, oznaka 153/16)

Građevina će se izvesti kao konzolni, zasipani potporni zid od armiranog betona klase C25/30 i kvalitete armature B500B. Kao sastavni dijelovi zida izvest će se niše koje će služiti za smještaj strojarske, električarske i komunalne opreme. Niša za smještaj komunalne opreme bit će natkrivena nadstrešnicom izrađenom od drvene građe. Svi vidljivi dijelovi zida prema Malom dvorcu Pejačević imat će oblogu od glinene opeke koji će ujedno biti izgubljena oplata pri izvedbi osnovnog zida od armiranog betona. . Kako bi se spriječilo procjeđivanje vode kroz zid izvest će se drenažna odvodnja po gornjoj plohi temeljne ploče zida koja će se spojiti na postojeću oborinsku odvodnju južnog platoa Malog dvorca Pejačević. Donja ploha temeljne ploče zida izvest će se horizontalno ispod dubine smrzanja. Nakon izvedbe potpornog zida, teren će se vratiti u prvobitno stanje. Na slici niže prikazana je konstrukcija novog potpornog zida (Slika 2.14).

Slika 2.14 Poprečni presjek konstrukcije novog potpornog zida (Izvor: Glavni projekt, oznaka 153/16)

GRADNJA JAVNE RASVJETE, SANACIJA ŠETNICE I KASKADNOG VRTA UZ DVORAC PEJAČEVIĆ - MALI

Nekoliko stupova javne rasvjete koji su u obuhvatu dvorca je izgrađen u sklopu ranijeg zahvata, a ostalo se treba izgraditi. Taj preostali dio javne rasvjete u zoni obuhvata zaštite dvorca obuhvaćen je ovim zahvatom.

Glavnim projektom dan je popis planiranih objekata s pripadajućom namjenom kako slijedi:

- Šetnice oko Malog dvorca - (u granicama kulturnog dobra)

Šetnice koje su obrađene ovim projektom su dvije postojeće šetnice smještene na zapadnoj strani Malog dvorca, odnosno jedna postojeća šetnica smještena sjeverno od njega (ispod kaskadnog vrta). Također, i šetnice sjeverno i sjeveroistočno od Velikog dvorca. Ove šetnice nalaze se na k.č. br. 1714/2, k.o. Našice. U sklopu ovih šetnica, izvest će se i montaža klupa i koševa za otpatke. Montaža će se izvesti na mjestima definiranim nacrtima u ovom projektu. Namjena ovih šetnica, klupa i koševa za otpatke za potrebe je pješačke komunikacije posjetitelja parka, odnosno njihov odmor i druženje.

- Kaskadni vrt iza Malog dvorca - (u granicama kulturnog dobra)

Namjena kaskadnog vrta vizualno je obogaćenje parka ispod Malog dvorca (zona naglašenog povijesnog identiteta) i pješačke komunikacije posjetitelja, odnosno njihov odmor i druženje. Kaskadni vrt predviđen za rekonstrukciju nalaziti će se na svojoj izvornoj poziciji i protezati će se (mjereno po niveleti centralne šetnice) u duljini od 56,77 m. Širina centralne šetnice, uključujući i ivičnjake, iznositi će 4,15 m. Ukupna širina kaskadnog vrta iznositi će 33,55 m.

2.2.2.1 Nogostup ispred Dvorca

Zahvat uređenja pješačkih staza „ispred“ Dvorca Pejačević - Veliki obuhvaća javne (pješačke i zelene) površine uz južnu među dvorca, odnosno prostor sjeverno od županijske ceste ŽC4168 koja prolazi kroz samo središte grada Našica (sjeverni dio Trga dr. Franje Tuđmana i Ulica Kralja Tomislava), od križanja sa Sokolskom ulicom na istoku do križanja s Ulicom I. B. Mažuranić na zapadu. U obuhvatu uređenja pješačkih staza su pješačke i zelene površine te kolni prilazi na k.č.br. 3512/2, južni dio k.č.br. 1754/6 (pješačka površina ispred ulaza u kino) i istočni dio k.č.br. 3511/3 (od Trga dr. Franje Tuđmana do križanja s Ulicom I. B. Mažuranić), sve u k.o. Našice.

Rješenjem obuhvata predviđeno je uklanjanje kompletnog asfaltnog zastora pješačkih i kolnih površina, terasa ugostiteljskih objekata te dijela raslinja i zelenih površina.

Na cijeloj površini pješačkih i kolnih površina biti će izvedeno novo opločenje od betonskih pločnika debljine 10 cm u dva tona (siva i antracit) (Slika 2.15).

Slika 2.15 Planirani izgled pješačkih i kolnih površina od betonskih pločnika (Izvor: Glavni projekt, oznaka 11/18)

Glavnim projektom predviđen je jedinstven izgled ugostiteljskih terasa postavljanjem 14 istovjetnih modula dimenzija 4 x 4 m. Moduli se sastoje od poda obloženog drvetom (ariš prirodne boje) na aluminijskoj potkonstrukciji. Bočne strane su također obložene drvetom. Na svakom modulu predviđeno je postavljanje četiri okrugla stola promjera 80 cm s po četiri stolice. Također svaki modul ima svoj suncobran sa sjenilom od tekstila, u dvije razine, bež boje. Suncobran pokriva cijelu tlocrtnu površinu modula i postavljen je bočno u odnosu na modul (Slika 2.16).

Slika 2.16 Planirani oblik ugostiteljskih terasa (Izvor: Glavni projekt, oznaka 11/18)

Prostor ispred Doma kulture bit će uređen postavljanjem pet klupa s drvenim sjedištima i naslonom na bočnim stranicama prostora te dva info panoa u središnjem dijelu. Info panoi imaju solarno napajanje te trebaju imati ekran upravljiv dodirnom na obje strane.

Glavnim projektom obuhvaćena je i rekonstrukcija nekadašnje ograde između staze i prostora Dvorca Pejačević, prema uvjetima nadležnog konzervatorskog odjela u Osijeku. Izgled ograde rekonstruiran je na temelju postojećeg dijela ulaza i arhivskih fotografija, od kovanog željeza, antracit mat boje (Slika 2.17). Raspored osnovnih vertikalnih i horizontalnih elemenata jednak je dijelu ograde uz ulaz, s pravokutnim stupom svakih 13 polja. Stup ima kosnik koji je oslonjen na prošireni dio zidanog dijela ograde. Zidani dio ograde potrebno je očistiti pjeskarenjem te ponovno fugirati bijelim cementom. Potrebno je izvesti nove kape zidanog dijela od granulata 0-4 mm i bijelog cementa.

Slika 2.17 Prikaz planirane ograde između staze i Velikog dvorca (Izvor: Glavni projekt, oznaka 11/18)

Glavnim projektom definirano je postupanje s otpadom te s postojećim i planiranim instalacijama kao i zaštita postojećih građevina te zaštita okoliša.

Otpad: Za istovar, smještaj i utovar građevnog materijala ne smije se koristiti javna površina bez odgovarajućeg odobrenja. Višak zemlje i otpadni građevni materijal izvođač je dužan odmah odvesti na gradsku deponiju jer organizacija prostora neće dozvoliti postojanje privremene deponije na gradilištu.

Oborinska odvodnja: Projektom je planirano izvođenje nove oborinske odvodnje partera. Odvodnja će biti spojena na postojeći kanalizacijski oborinski razvod unutar obuhvata, na mjestima postojećih slivnika. Slivnici će biti zatvoreni AB pločom debljine 10 cm preko kojih se postavlja planirano opločenje. Oborinska odvodnja pješačkih površina riješena je korištenjem skrivenih kanalicama s rasporedom od 1 cm. Odvodnja kolnih površina riješena je dijelom

predgotovljenim betonskim otvorenim kanalicama, dijelom predgotovljenim polimerbetonskim zatvorenim kanalicama.

Postupanje s postojećim instalacijama: Zbog izvođenja novih instalacija oborinske odvodnje i nepotpunih informacija o dubini postojećih instalacija potrebno je izvesti probne linijske iskope (na otprilike svakih 25 m u smjeru trasa). Prije početka radova potrebno je obavijestiti predstavnike javnopravnih tijela koji imaju instalacije na predmetnom području te zatražiti njihovo prisustvo tijekom iskopa. Nakon utvrđivanja položaja i dubina postojećih instalacija iste je potrebno pažljivo ručno otkopati da ne dođe do oštećenja. Ukoliko su na manjoj dubini od potrebne prema projektu, odspojiti takve instalacije (jaka i slaba struja, plin, vodovod...), ručno produbiti postojeće trase na dubinu minimalno od 90 cm od gotovog partera. Postaviti postojeće instalacije ili zamijeniti novima (prema napatku nadležnih javnopravnih tijela). Rovove zasipati pijeskom u visini od ukupno 30 cm, 10 cm ispod i 20 cm iznad instalacija. Također je potrebno postaviti trake upozorenja u rov.

Zaštita postojećih građevina: Prije izvođenja radova na priključcima izvođač je dužan utvrditi položaj svih postojećih građevina koje se nalaze u blizini trase te poduzeti sve propisane mjere zaštite. Ukoliko prilikom izvođenja radova dođe do oštećenja postojećih građevina, izvođač je dužan odmah obavijestiti vlasnika te oštećenja otkloniti o vlastitom trošku.

Zaštita prirode: Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata dužan je djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu. Radovima se ne smije uzrokovati oštećivanje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti, narušavanje povoljnog stanja divljih vrsta i staništa, smanjenje bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti. Ukoliko se tijekom izvođenja radova pronađu minerali i fosili iznimni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda ili obrazovnog i znanstvenog značaja, iste treba u roku od 8 dana od dana pronalaska prijaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode. Po završetku zahvata u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.

2.2.2.2 Uređenje pješačke infrastrukture u središtu grada Našica (Trg dr. Franje Tuđmana)

Obuhvaća uređenje središnjeg gradskog trga, južno od ŽC4168, od zgrade gradske uprave na istoku do Franjevačkog samostana na zapadu te uređenje pješačke staze uz samostan prema zapadu i uz zapadnu među samostana.

Glavnim projektom planirana je i nužna korekcija postojeće županijske ceste (zbog ukidanja parkirališta, na kojem se planira pješačka zona, ukida se lijevi skretač) te sanacija parkirališta uz cestu. Planirano je formiranje novih pješačkih površina na sadašnjem prostoru parkirališta, uređenje svih pješačkih površina, formiranje novih ugostiteljskih terasa, gradnja paviljona na prostoru sadašnjeg „malog parka“ (središnji „zeleni“ prostor Trga), gradnja fontane i glazbenog paviljona, grupiranje i preoblikovanje kioska (ukidanje pojedinih, a koji su planirani na primjerenijim lokacijama), uređenje zelenila, postavljanje razne urbane opreme i skulpture dr. Franje Tuđmana i dr.

Rješenjem obuhvata predviđeno je uklanjanje većeg dijela postojećeg zastora pješačkih i kolnih površina (parkiralište ispred zgrade Goldfinger), terasa ugostiteljskih objekata te dijela raslinja i zelenih površina.

Na dijelu centra znanog kao „mali park“ (između zgrade gradske uprave i robne kuće) samo rubno opločenje (staze po obodu) biti će uklonjeno i izvedeno novo, dok na središnjem dijelu ostaju betonski opločnici i granitne kocke. Novo opločenje izvesti će se od betonskih opločnika debljine 10 cm u dva tona (siva i antracit) prema shemama opločenja. Opločenje se postavlja na kamenu posteljicu debljine 40 cm i sloj pijeska debljine 5 cm.

Opločenje je omeđeno izgradnjom i rubnjacima. Korišteni su pješački rubnjaci pravokutnog presjeka dimenzija 8/20/100 i cestovni rubnjaci na mjestima uz prometnice. Sva postojeća okna instalacija unutar planiranog partera bit će prepravljena na način da se ugradi novi upušteni poklopac na koji će biti postavljeno planirano opločenje.

Zahvat dijelom zadire u čestice županijske ceste na mjestima pješačkih prijelaza te prilikom uređenja odvodnje i parkirališta uz cestu. Na mjestu uz trenutno parkiralište sada postoje tri kolne trake no kako uklanjamo parkiralište koje postaje pješačka površina nema potrebe za lijevim skretačem te je projektom predviđeno suženje ceste na dvije kolne trake.

Obuhvat je prirodno podijeljen u nekoliko zona:

- Ulica Kralja Tomislava (sjeverno od čestice franjevačkog samostana)

Projektom je predviđeno uklanjanje postojećeg drvoreda između pločnika i kolnika, rekonstrukcija uzdužnog parkirališta, pločnika i zelene površine te sadnja novog drvoreda. Linija između parkirališta i zelene površine prati liniju ceste i više nema istaka za stabla. Također su planirana mala stubišta između parkirališta i pločnika koja se ponavljaju svaka dva parkirališna mjesta.

- Prostor bivšeg parkirališta (ispred zgrade Goldfinger, Trg dr. Franje Tuđmana 15)

Prostor obuhvaća potez od istočne granice čestice franjevačkog samostana, do kraja deniveliranog dijela prostora parkirališta ispred zgrade suda. Zbog visinske razlike ulaza u zgradu Goldfinger i ostatka pješačke površine bit će izvedene dvije rampe malog nagiba s istočne i zapadne strane zgrade, ravna površina ispred zgrade te kamene stube sjeverno od tog prostora za spoj s parternom površinom. Sjeverno od partera, prema cesti, bit će izvedena zelena površina s drvoredom (kuglasti jasen) i nišama, u kojima se nalaze klupe za sjedenje s koševima za otpatke. Spoj na istočni dio trga (ispred robne kuće) izveden je kamenim stubištem i rampom. Ispred stubišta u razini partera (od istih opločnika) bit će izvedena šahovska ploča ukupnih dimenzija 6 x 6 m. S južne strane parterne površine bit će izvedene tipske ugostiteljske terase sa suncobranom u modulima 4 x 4 m.

- Prostor ispred robne kuće

Ovaj dio obuhvaća prostor od stubišta sa zapadne strane do zelene površine s istočne strane. Osim tampon zone zelenila prema cesti, ostatak prostora bit će parterna površina. Uklanjaju se stabla (osim jednog cedra koji ostaje) i kiosci ispred banke te se planira postavljanje na novu lokaciju ispred banke, potpuno preoblikovanih, primjereno cijelom zahvatu te se izvodi lagana montažna konstrukcija s malim poslovnim prostorima (umjesto kioska) u pravcu zgrade robne kuće. Južno od zelene površine bit će postavljene tri betonske klupe s drvenim obostranim sjedištima.

- Prostor „malog parka“

Ovaj dio obuhvaća prostor istočno od kipa do zgrade gradske uprave i Sokolske ulice. Opločenje obodnih staza bit će zamijenjeno novim: Uklanja se postojeća fontana i predviđena je nova pravokutna fontana na sjecištu dvije osi koje dominiraju ovim prostorom, os istok - zapad (gradska uprava – samostan) i os sjever – jug (dvorac). Fontana je predviđena u razini partera s tijelom vode cijelom površinom i vertikalnim vodoskocima kroz koje se nazire južno pročelje dvorca Pejačević -Veliki.

Na mjestu trenutne fontane bit će izveden otvoreni paviljon, a koji je zamišljen kao mjesto okupljanja za manje skupove te kulturna i glazbena događanja. Dva trenutna kioska koji se nalaze zapadno od gradske zgrade gradske uprave bit će uklonjena te će biti izveden jedan, izgleda i materijala kao i mali poslovni prostori kod robne kuće. Južno od zelene površine bit će izvedene tipske ugostiteljske terase sa suncobranom u modulima 4 x 4 m.

Oborinska odvodnja: Oborinske vode na području oko nove fontane i paviljona odvodit će se horizontalnim padovima prema postojećem zelenim površinama, dok će se oborinske vode s novog partera trga odvoditi također horizontalnim i vertikalnim padovima prema skrivenim podnim kanalicama oborinske odvodnje. Sve poklopce postojećih i novih okana potrebno je denivelirati. Poklopci u zelenoj površini potrebno je izvesti kao klasične, dok je poklopce u opločenju potrebno izvesti kao skrivene preko kojih se nastavlja opločenje. Sustavi oborinske odvodnje priključit će se na postojeći sustav odvodnje.

Postupanje s postojećim instalacijama: Zbog izvođenja novih instalacija oborinske odvodnje i nepotpunih informacija o dubini postojećih instalacija potrebno je izvesti probne linijske iskope (na otprilike svakih 25 m u smjeru trasa). Prije početka radova potrebno je obavijestiti predstavnike javnopravnih tijela koji imaju instalacije na predmetnom području te zatražiti njihovo prisustvo tijekom iskopa. Nakon utvrđivanja položaja i dubina postojećih instalacija iste je potrebno pažljivo ručno otkopati da ne dođe do oštećenja. Ukoliko su na manjoj dubini od potrebne prema projektu, odspojiti takve instalacije (jaka i slaba struja, plin, vodovod...), ručno produbiti postojeće trase na dubinu minimalno od 90 cm od gotovog partera. Postaviti postojeće instalacije ili zamijeniti novima (prema napatku nadležnih javnopravnih tijela). Rovove zasipati pijeskom u visini od ukupno 30 cm, 10 cm ispod i 20 cm iznad instalacija. Također je potrebno postaviti trake upozorenja u rov.

Glavnim projektom propisane su mjere zaštite postojećih građevina kao i mjere zaštite prirode.

- Zaštita postojećih građevina: Prije izvođenja radova na priključcima izvođač je dužan utvrditi položaj svih postojećih građevina koje se nalaze u blizini trase te poduzeti sve propisane mjere zaštite. Ukoliko prilikom izvođenja radova dođe do oštećenja postojećih građevina, izvođač je dužan odmah obavijestiti vlasnika te oštećenja otkloniti o vlastitom trošku.
- Zaštita prirode: Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata dužan je djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu. Radovima se ne smije uzrokovati oštećivanje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti, narušavanje povoljnog stanja divljih vrsta i staništa, smanjenje bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti. Ukoliko se tijekom izvođenja radova pronađu minerali i fosili iznimni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda ili obrazovnog i znanstvenog značaja, iste treba u roku od 8 dana od dana pronalaska prijaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode. Po završetku zahvata u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.

2.2.2.3 Rekonstrukcija Trga I. Kršnjavog

Planirano je uređenje trga ispred Vile Gröger, za koju se planira uređenje za potrebe smještaj gradske knjižnice. Cijeli prostor projektiran je na način da se na sjevernoj strani Trga, formira parkiralište za osobna vozila s kolnim pristupima za okolne zgrade, odnosno garaže, pješački prostori ispred i oko vile s javnom rasvjetom, dječjim igralištem te pripadajućom komunalnom opremom.

Namjena građevine je infrastrukturna, parkiralište i pješačko - parterno uređenje s rasvjetom.

Izgradnja obuhvaća parkiralište s ukupno 39 parkirališnih mjesta od kojih su 2 za osobe smanjene pokretljivosti. Dimenzija parkirališnih mjesta su 2,30 x 4,80 m i predviđena su za koso parkiranje osobnih vozila s jednosmjernom komunikacijom najmanje širine 3,80 m (što zadovoljava zahtjeve članka 149 PPU Grada Našica) te ulazom i izlazom na Ulicu braće Radić (radijus 7,0 m). Prostor parkirališta kao i ostali dio trga bit će osvijetljeni javnom rasvjetom.

Parterno uređenje trga predviđa nekoliko manjih lokacija različitih sadržaja: prostor terasa za obližnje kafiće, prostor s obilježjem Izidora Kršnjavog, dječje igralište, pješački trg s klupama.

INFRASTRUKTURA

Odvodnja će se vršiti putem uzdužnih i poprečnih padova i prikupljati linijskim rešetkama s kanalicama kako je i prikazano. U Ulici braće Radić je izvedena oborinska kanalizacija, na koju će se spojiti i oborinska kanalizacija Trga.

Javna rasvjeta bit će spojena na postojeće elektrotehničke instalacije te rekonstruirana tako da odgovara zahtjevima novog uređenja trga.

URBANA OPREMA

Prostor trga bit će opremljen urbanom opremom koja uključuje: prostore za sjedenje, cvjetnjake, koševе za otpatke i ukopani kontejneri, slavine s pitkom vodom, te opremu dječjeg igrališta.

Prostori sjedenja dijelom se sastoje od drvenih klupa bijele boje postavljenih na zavojitu AB konzolu te dijelom od uređenih zidova oko zelenila pored stambenih zgrada s drvenom oblogom gornje plohe.

Cvjetnjaci su iste tipologije, ali različitih dimenzija. Uski cvjetnjaci za zimzelenu ukrasno drveće i široki i niski za cvjetne gredice sa zelenilom koje se prelijeva prema tlu.

Slavine će biti postavljene uz prostor dječjeg igrališta i središnjeg sjedenja.

Dječje igralište smješteno je uz Ulicu Teodora Pejačevića uz zapadnu stranu Grögerove vile. Igralište je opremljeno ljuljačkom, toboganom, te raznim njihalicama. Dijelom je ograđeno sjedenjem (zavojita AB konzola s tipologijom sjedenja kao i na zidovima) a dijelom ogradom za dječja igrališta živih boja. Podna obloga igrališta je sigurnosna gumena debljine 4 cm.

Sustav javne rasvjete sastoji se od svjetiljki na stupovima (visine 4 i 5 m), led trake ispod konzole centralnog sjedenja te usmjerenih reflektora prema Grögerovoj vili koji su sakriveni u zaštitnim drvenim kutijama (drvo istovjetno podnoj oblozi).

OBRADA PLOHA

Asfalt: Prostor glavnog parkirališta i prilaza garažama na k.č.br. 2792/3 bit će sa završnom obradom od asfalta ukupne debljine 8 cm (BHNS 16 – 5 cm i završni sloj 3 cm) s tamponskim slojem lomljenog kamena od 35 cm.

Betonski opločnici: Pješački prostor trga bit će sa završnom obradom od betonskih opločnika debljine 8 i 5 cm. Prostor uz zapadnu stranu trga pored potpornog zida bit će obložen pješačkim opločnicima debljine 5 cm i dimenzija 60/30 cm s podlogom od AB ploče debljine 10 cm. Prostor trga na kojem neće biti prometa komunalnog vozila bit će opločen istim opločnicima položenim u pijesak (4 cm) i podlogom od lomljenog kamena debljine 25 cm. Prostor trga na kojem će povremeno prometovati komunalno vozilo bit će opločen betonskim opločnicima debljine 8 cm položenim u sloj pijeska debljine 4 cm i podlogom od lomljenog kamena debljine 35 cm. Dio prostora trga uz centralno sjedenje te oko Gregerove vile bit će sa završnom obradom od dasaka debljine minimalno 20 mm koje će biti postavljene na aluminijsku potkonstrukciju debljine 4 cm postavljenu na betonsku ploču debljine 8 cm s tamponskim slojem kamena od 20 cm. Drvo obavezno učvršćivati inox vijcima.

Zelenilo: Zelenilo će većim dijelom biti nisko i obuhvaćati će travnate površine s cvjetnim gredicama i niskim grmolikim raslinjem. Ovim projektom predviđena su nova stabla, od kojih dva prema ulici braće Radić (postavljeni u rubne zelene otoke) te tri uz zgradu na k.č.br. 2820/3 i jedno u središnjem prostoru trga. Drvo u središnjem prostoru treba biti razmjerno nisko (ne više od 4 m), tip kao japanski crveni javor (*Acer palmatum* 'Bloodgood').

SANACIJA I ZAŠTITA OKOLIŠA

Prilikom organizacije gradilišta za deponiranje građevinskih materijala i otpadnog materijala, te manipulativne površine za strojeve i radnike koristit će se u svim mogućim slučajevima prostor građevne parcele.

Prostor na kojemu će se odvijati proces građenja potrebno je ograditi zaštitnom ogradom i pravilno označiti.

Budući da će se prilikom građenja uslijed prometovanja opterećenih vozila javna površina ispred parcele oštetiti, predviđeno je da investitor o svom trošku istu dovede u prvobitno stanje.

Dijelove parcele oštećene tokom gradnje treba vratiti u prvobitno stanje, a dijelove gdje je zelena površina potrebno je nasipati zdravom zemljom i zasaditi travu i druge vrste zelenila. Ostatke materijala investitor mora odvesti na deponiju.

Tijekom trajanja zahvata papirnati i drugi kruti otpad skupljat će se i privremeno odlagati u za to posebno postavljene kontejnere, postavljenih na čestici uz potrebnu higijensku zaštitu, koji će se redovito prazniti od ovlaštenog lokalnog komunalnog poduzeća i odvoziti na uređenu deponiju.

2.2.2.4 Rekonstrukcija i prenamjena Vile Gröger

Čestica zgrada je sa svih strana okružena Trgom I. Kršnjavog. S južne strane je okrenuta prema Ulici bana Teodora Pejačevića. Čestica zgrada sa svih strana u kontaktu s javnom-prometnom površinom. Ovakvo stanje će se zadržati i nakon sanacije i rekonstrukcije zgrade. Kako je predmetna čestica 100% izgrađena, nema mogućnosti za njeno posebno uređenje. Ali, kako se zgrada nalazi na dominantnom položaju Trga I. Kršnjavog, isti se planira rekonstruirati prema glavnom projektu spomenutom u prethodnom poglavlju (poglavlje 2.2.2.3).

Glavnim projektom predviđena je rekonstrukcija-sanacija te prenamjena Vile Gröger za potrebe Hrvatske narodne knjižnice i čitaonice Našice u Našicama. Rekonstrukcija-sanacija podrazumijeva vanjsko i unutarnje uređenje Vile. U podrumu Vile planirana je arhiva, a u prizemlju i na katu javni prostori knjižnice. U potkrovlju I su smješteni radni prostori zaposlenika, dok je potkrovlje II planirano kao instalacijska etaža.

VANJSKA OBRADA VILE

Podovi zgrade izvest će se novi i postaviti će se toplinska izolacija od tvrdih ploča od kamene vune debljine 8 cm.

Zidovi pročelja izvedeni su od pune glinene opeke, obostrano ožbukani vapnenom žbukom.

Pročelja će biti obojana bojama u oker tonu koji će precizno odrediti konzervatori. Prilikom određivanja točnog tona, potrebno je napraviti probna bojanja pročelja u veličini 1 x 1 m u minimalno tri oker tona.

daske.

Vanjska stolarija će se izraditi faksimilno prema postojećoj stolariji. Sva vanjska vrata bit će drvena, osim glavnih ulaznih vrata, koja će biti s aluminijskom okvirom te ostakljena IZO staklom. Prozori podruma bit će sa željeznim okvirom i ostakljeni jednostrukim staklom. Prozori prizemlja i kata bit će izvedeni s drvenim okvirom, vanjsko krilo ostakljeno jednostrukim staklom, a unutarnje IZO staklom. Prozori potkrovlja bit će sa drvenim okvirom i ostakljeni jednostrukim staklom.

Na jugozapadnom pročelju će se izvesti i zastakljenje trijema u poljima između stupova, a na otvorenoj terasi kata montirat će se drvena konstrukcija s pomičnom platnenom tendom.

Vertikalni i horizontalni oluci te opšavni limovi krovnog vijenca izvest će se od bojanog pocinčanog lima.

Ispred glavnog ulaza, uz jugozapadno pročelje, bit će instalirana vertikalna podizna platforma za potrebe ulaza u knjižnicu osobama smanjene pokretljivosti.

Krovište zgrade je drveno i pretežno izvedeno kao dvostrešno. Okomito na ovo krovište, izvedena su po dva dvostrešna krovišta koja se poprečno sudaraju s narečenim dominantnim krovištem.

Iznad glavnog ulaza u podrum, montirat će se nova jednostrešna nadstrešnica izvedena od sigurnosnog stakla oslonjena na nosače od kovanog željeza.

UNUTRAŠNJA OBRADA VILE

Oštećeni zidovi u građevini će se završno žbukati grubo i fino s produžnim mortom te gletati i bojati poludisperzivnim bojama u tonu po izboru investitora.

Stropovi prizemlja, kata i potkrovlja će se izvesti spuštenu od gipskartonskih ploča.

Zidovi u sanitarnim čvorovima obložiti će se keramičkim pločicama do stropa, uz izvlačenje fuga po izboru investitora.

Završna obrada podova podruma bit će keramičke pločice i PVC.

Završna obrada podova prizemlja i kata bit će PVC, keramičke pločice, klasični i mozaik parket. Podovi potkrovlja I bit će obloženi brodskim podom i PVC-om, a potkrovlje II podaskano.

Unutar zgrade interpolirat će se dizalo za potrebe korisnika i djelatnika knjižnice. Dizalo će povezivati podrum, prizemlje, kat i potkrovlje I, a dimenzijama će biti prilagođeno potrebama osoba smanjene pokretljivosti.

2.2.2.5 Uređenje parka oko Kapele Pejačević

Glavnim projektom planirana je sanacija i uređenje parka oko Kapele. Planirana je „živa“ ograda parka prema cesti, dva nova pješačka ulaza, uređenje pješačke staze ispred i zapadno od Kapele s odmorištima, urbanom opremom i uređenje groba Dore Pejačević te dendoflore (visoko i nisko zelenilo, ružičnjaci).

Glavnim projektom planira se:

1. izgradnja novoprojektirane pješačke staze od zapadnog pješačkog ulaza do Kapele, uključujući i proširenjem na platou ispred Kapele
2. izgradnja novoprojektiranih stepenica na stazi (sa segmentnom odvodnom kanalicom i upojnim bunarom za odvodnju oborinskih voda)
3. opremanje urbanom opremom (klupe, koševi za otpatke, povijesna knjiga)
4. montaža (izgradnja) pergola
5. izrada pješačkih "ulaznih kapija"

Novoprojektirana pješačka staza s proširenjem na platou ispred Kapele (koja se nastavlja na postojeću stazu), služiti će za šetnju te razgledanje poučno-tematsku ophodnju posjetiteljima i prolaznicima kroz park.

Stepenice na stazi služiti će za savladavanje visinske razlike, a u funkciji šetnje stazom prostor Pergole je namijenjen za odmor, druženje posjetitelja u parku i kao ambijentalna točke okupljanja u parku.

Urbana oprema (klupe, koševi za otpatke, povijesna knjiga), služiti će za pružanje odmora, edukacije, informiranosti o vrijednosnim sadržajima parka, higijene. Ulazne dvije pješačke "kapije" služiti će za ulaz u prostor parka, a planirana su dva pješačka ulaza, odnosno kapije – u središnjem dijelu te na zapadnoj strani parka.

Radovi su planirani na način da se prvo provedu mjere uklanjanja/sanacija zaostalih starih panjeva na kosini predviđenoj za sadnju. Sanira se na način da se opkopa oko panja te se isječe dio do 10 cm ispod razine tla, ukloni drvena masa i tlo uravna. U šumolikim strukturama uklanja se izrazito oštećena stabla od snijega, leda, vjetra, štetnika i bolesti, kao i suha propala stabla (panjevi se ne uklanjaju). Ova mjera podrazumijeva visoku stručnu razinu (šumarsku struku). Na poziciji uklonjenih stabala planira se provesti sadnju istom vrstom i na istoj poziciji već formiranom sadnicom /primjerenom za zamjenu kako veličinom tako i formom.

Na poziciji kosine ispred platoa uz Kapelu te uz novopodignute staze i stepenica na stazi, planirano je podizanje travnjaka polaganjem travnog busena. Navedeno uključuje pripremno nasipanje i razastiranje kvalitetnom humusnom zemljom, obradu tla, dodatno ručno čišćenje i ravnjanje i obrade terena i tehnološke postupke podizanje travnjaka. Navedeni zahvat je i u funkciji završnog saniranja terena.

2.3 Varijantna rješenja

Projektima je predloženo po jedno tehničko rješenje za uređenje, izgradnju te sanaciju navedenih objekata/lokacija koje je usvojeno i razmatrano u Elaboratu.

2.4 Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces i koje ostaju nakon tehnološkog procesa

Planirani zahvat se ne smatra tehnološkim procesom te u tom smislu poglavlje nije primjenjivo.

2.5 Popis drugih aktivnosti koje mogu biti potrebne za realizaciju zahvata

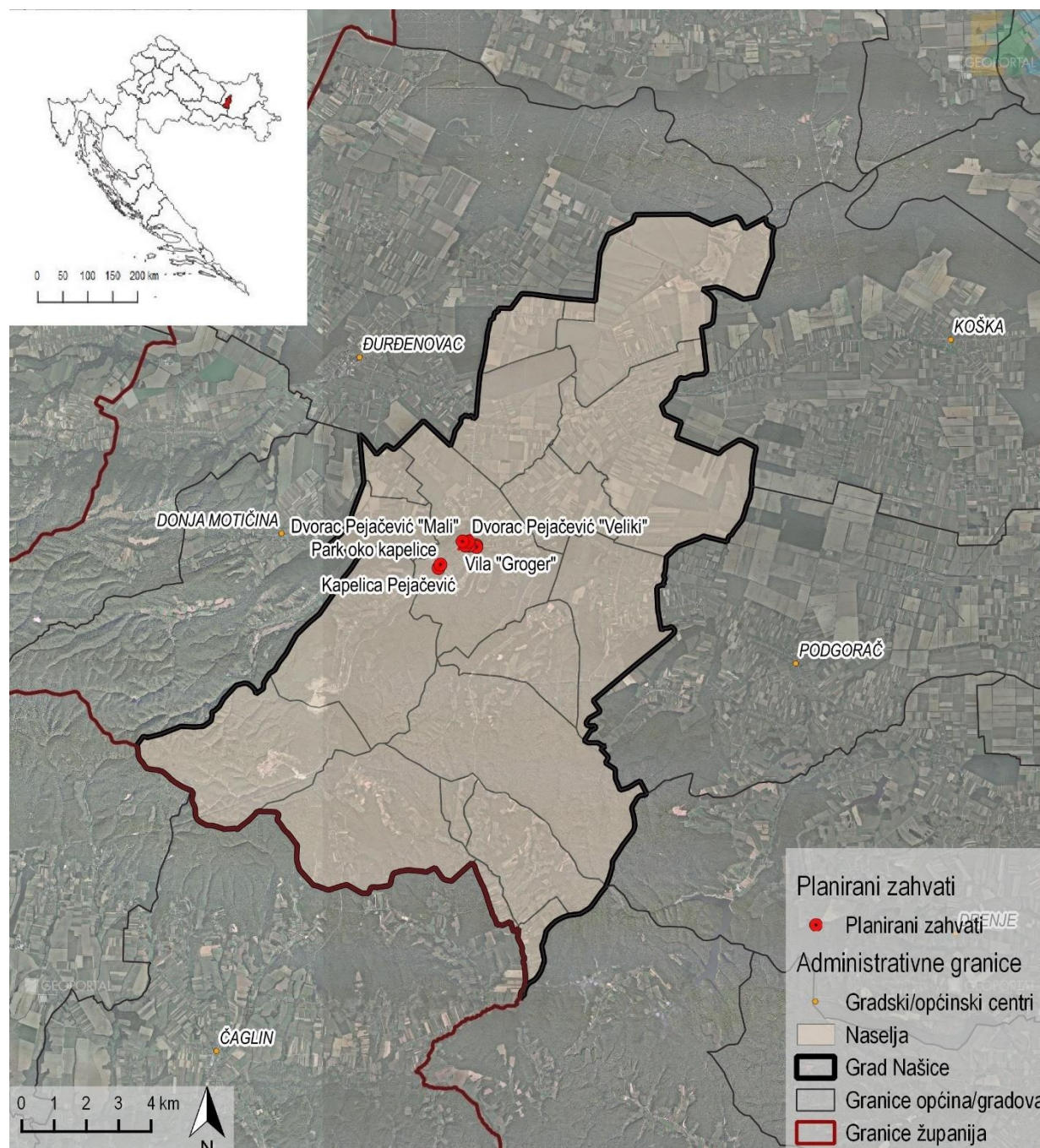
Budući da će se tijekom izvođenja planiranog zahvata koristiti postojeća infrastruktura, nisu evidentirane druge aktivnosti koje bi mogle biti od važnosti za njegovo provođenje.

3 Podaci o lokaciji i opis lokacije zahvata

3.1 Osnovni podaci o položaju lokacije zahvata i okolnim naseljima

Planirani zahvati nalaze se unutar gradskog naselja Grada Našice, koji se nalazi u Osječko-baranjskoj županiji, a na jugu graniči s Požeško-slavonskom županijom. Grad zauzima površinu od 204,59 km², a čini ga 19 naselja. Naselje Našice smješteno je u središnjem dijelu Grada i zauzima površinu od 18,71 km².

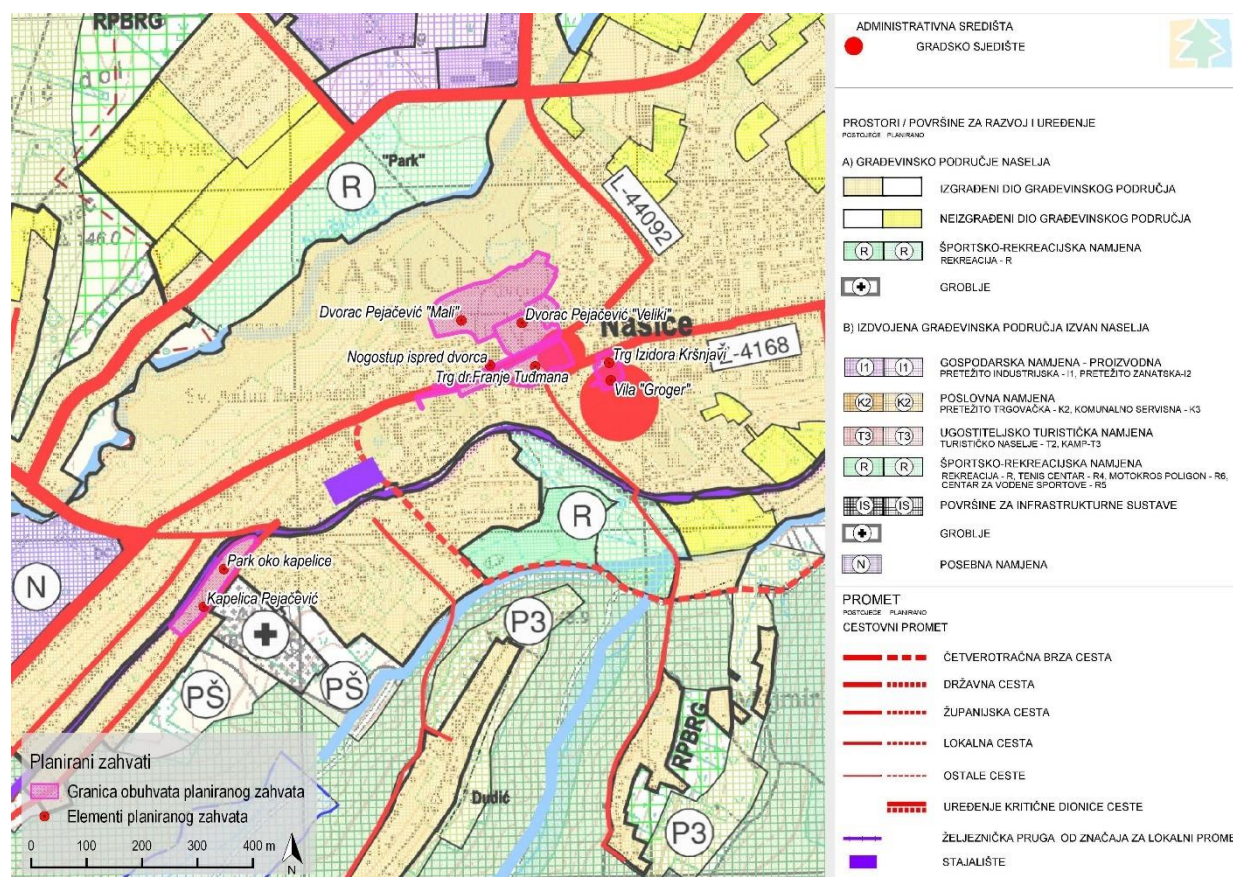
Slika 3.1 Lokacije planiranih zahvata na prostoru Grada Našice (Izvor: IRES EKOLOGIJA)

3.2 Podaci iz relevantnih prostornih planova

Prema kartografskom prikazu Prostornog plana uređenja Grada Našice („Službeni glasnik Grada Našica“, br. 11/06., 2/10., 8/15., 8/17. i 1/18. - pročišćeni tekst), (u daljnjem tekstu: PPUG Našice) - Namjena i korištenje površina i promet (Slika 3.2), planirani zahvati nalaze se u izgrađenom dijelu građevinskog područja unutar su dijelovi županijske cestovne mreže: županijska cesta (ŽC4168) i lokalna cesta (LC44092) te nerazvrstane gradske ceste (u nadležnosti Grada Našica) i željeznička infrastruktura (željeznička pruga od značaja za lokalni promet L205 Nova Kapela-Batrina-Pleternica-Našice).

U tekstualnom dijelu PPUG Našice, odnosno u članku 12, navodi se da je unutar građevinskih područja naselja moguće uređenje površina, građenje građevina i postava uređaja koji služe za nesmetano funkcioniranje naselja, a u svrhu uređenja i zaštite okoliša. Takve površine, građevine i uređaji su kolni i pješački putovi, nogostupi, biciklističke staze, sportsko-rekreacijske površine i igrališta s manjim pratećim sadržajem (npr. svlačionica), urbani mobilijar (klupe i druga urbana oprema, oglasne ploče, paviljoni, nadstrešnice, autobusna stajališta), spomenici i spomen-obilježja te drugi slični sadržaji. Navedene građevine arhitektonskim oblikovanjem, visinom i izborom materijala trebaju biti u skladu s karakterom prostora na kojem se grade.

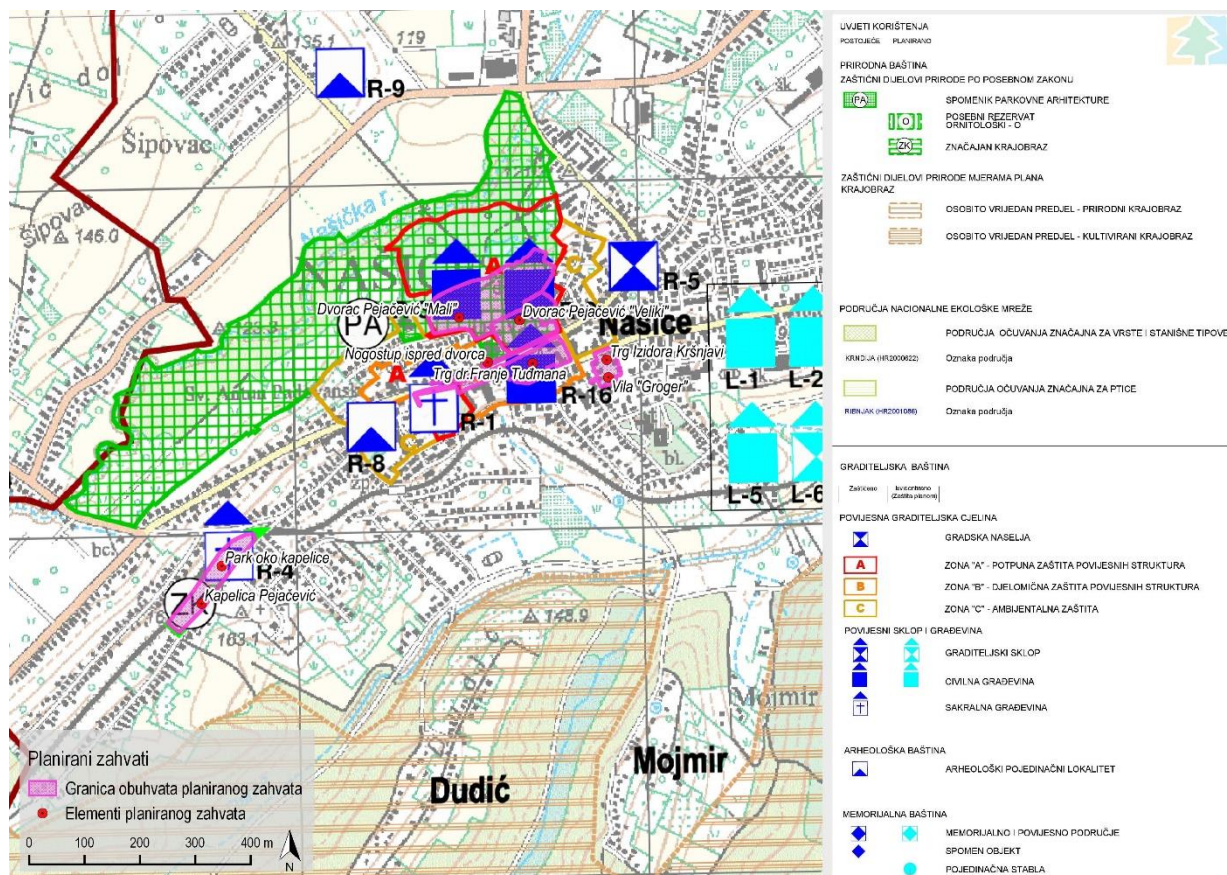

Slika 3.2 Isječak iz kartografskog prikaza Namjena i korištenje površina i promet (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema PPUG Našice)

Prema kartografskom prikazu Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prirode (PPUG Našice) planirani zahvati (izuzev Parka oko kapele Pejačević) nalaze se unutar povijesne graditeljske cjeline u sklopu kojih se nalaze različiti povijesni sklopovi i građevine. Kategoriji spomenik parkovne arhitekture pripada planirani zahvat u sklopu Velikog i Malog dvorca, dok Park oko kapele Pejačević pripada kategoriji značajan krajobraz (Slika 3.3). Članak 155 (2) navodi da zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti podrazumijeva sljedeće:

- očuvanje i zaštita kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora;
- zadržavanje povijesnih trasa i putova (starih cesta, uskotračne željeznice, pješačkih staza, šumskih prosjeka, poljskih putova često popraćenih raspelima i pokloncima);

- očuvanje povijesne slike, volumena i gabarita, obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti i krajolika.

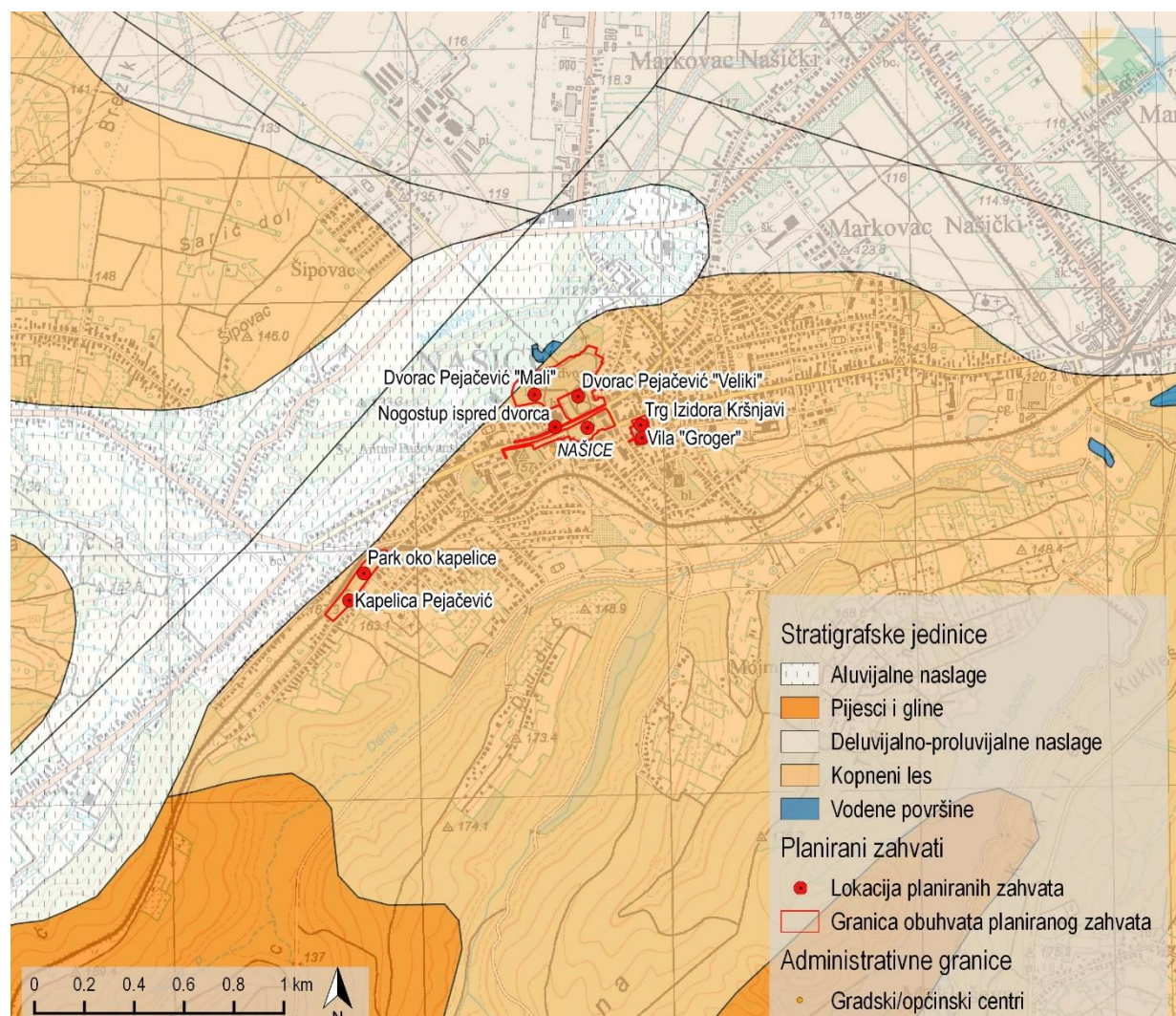
Slika 3.3 Isječak iz kartografskog prikaza Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prirode (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema PPUG Našice)

3.3 Podaci o stanju okoliša

3.3.1 Geološke značajke

Geološke značajke područja planiranih zahvata opisane su na temelju Geološke karte Republike Hrvatske 1:300 000 te pripadajućeg tumača. Prema geološkoj karti, područje oko planiranih zahvata izgrađeno je od mlađih geoloških naslaga neogena i kvartara. Sama lokacija planiranih zahvata prostire se kroz dvije stratigrfske jedinice: Kopneni les (IQ₁) i aluvijalne naslage (aQ₂). Planirani zahvati najvećim dijelom nalaze se na naslagama kopnenog lesa dok se samo najistočniji dio nalazi na aluvijalnim naslagama (Slika 3.4).

Slika 3.4 Stratigrfske jedinice u okolici planiranih zahvata (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema Geološkoj karti Republike Hrvatske)

Kopneni les

Naslage kopnenog lesa nastale su eolskim transportom prašine iz područja Alpa i njezinim taloženjem na izdignutim dijelovima reljefa u nekoliko faza tijekom würma. Prekidi u sedimentaciji obilježeni su prosljocima crvenosmede pjeskovite gline koja se naziva „fosilna zemlja“. Les je neslojevit, nevezan i porozan sediment. U njemu su česte vapnenačke konkrecije, lesne lutke te bogata fosilna zajednica kopnenih gastropoda. Fauna ukazuje na taloženje lesa tijekom razdoblja hladne i suhe klime, ali i na klimatsku varijabilnost u posljednjem ledenom dobu. Prema veličini zrna les je silt s primjesama pješčane ili glinovite komponente. Glavni mineralni sastojak je kvarc kojega ima i do 70%. Debljina lesa je različita, najčešće do 20 m, ali ponegdje iznosi i preko 50 m.

Aluvijalne naslage

Aluvijalne naslage su taložene u dolinama današnjih rijeka. Sastoje se od šljunaka, pijesaka, siltova i glina, a debljina im je vrlo različita, iako rijetko prelazi 10 m. U velikim riječnim dolinama često su razvijeni fluvijalni oblici poput terasa, plaža, otoka, meandara, delta i poplavnih ravnica.

Zbog njegovih geoloških karakteristika na području planiranih zahvata ne postoje vrijedni oblici georaznolikosti. Najbliži zabilježeni vrijedni geomorfološki oblici nalaze se na Papuku, koji je zbog svojih geoloških značajki proglašen i prvim hrvatskim geoparkom. Park prirode Papuk od planiranih zahvata udaljen je preko 15 km u smjeru zapada.

Budući da se planiranim zahvatima neće zadirati u dublje slojeve zemljine kamene kore, nema utjecaja na geološke značajke te stoga ova sastavnica okoliša u daljnjem tekstu nije obrađena.

3.3.2 Kvaliteta zraka i klimatske značajke

Kvaliteta zraka

Uredbom o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14) određeno je pet zona i četiri aglomeracije za potrebe praćenja kvalitete zraka. Istom Uredbom određene su i razine onečišćenosti zraka prema donjim i gornjim pragovima procjene.

Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Godišnje izvješće o kvaliteti zraka) izrađuje MZOE, a njime se daje ocjena kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama s mjernih mjesta definiranih člankom 4. Uredbe o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (NN 65/16), prema kojoj područje planiranih zahvata pripada zoni HR 1 Kontinentalna Hrvatska. Kvaliteta zraka se na području planiranih zahvata provodi na mjernoj postaji Zoljan u sklopu mjerne mreže Našice-cement, no zbog većeg broja podataka u nastavku će osim s navedene mjerne postaje biti prikazani podaci cijele zone HR 1, preuzeti iz Godišnjeg izvješća o kvaliteti zraka.

U sljedećoj tablici (Tablica 3.1) prikazane su kategorije kvalitete zraka u zoni HR 1 iz koje je vidljivo da je u navedenoj zoni zrak 2017. godine bio **I kategorije** za sve onečišćujuće tvari, osim za ozon (O₃) na mjernim postajama Desinić i Varaždin-1 gdje je zrak bio **II kategorije**.

Tablica 3.1 Kategorije kvalitete zraka u zoni HR 1 (Izvor: Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2017. godinu)

Zona/Aglomeracija	Županija	Mjerna mreža	Mjerna postaja	Onečišćujuća tvar	Kategorija kvalitete zraka
HR 1	Krapinsko-zagorska županija	Državna mreža	Desinić	*PM ₁₀ (auto.)	I kategorija
				*PM _{2,5} (auto.)	I kategorija
				*O ₃	II kategorija
				*SO ₂	I kategorija
				*CO	I kategorija
	Osječko-baranjska županija	Našice-cement	Zoljan	*PM ₁₀ (auto.)	I kategorija
				*PM _{2,5} (auto.)	I kategorija
				*O ₃	I kategorija
	Varaždinska županija	Državna mreža	Varaždin-1	SO ₂	I kategorija
				NO ₂	I kategorija
				PM ₁₀ (auto.)	I kategorija
				*NO ₂	I kategorija
				*O ₃	II kategorija

* obuhvat podataka od 75 % do 90 % - uvjetna kategorizacija

Siva boja - podaci korigirani korekcijskim faktorima

U promatranoj zoni HR 1 došlo je do prekoračenja ciljnih vrijednosti za prizemni ozon što je posljedica prirodnih izvora ili događaja, kao i onečišćenja prometom i industrijom. Za razliku od primarnih onečišćujućih tvari, koje se emitiraju

izravno u zrak, prizemni (troposferski) ozon (O₃) ne ispušta se izravno u atmosferu nego se formira složenim kemijskim reakcijama te na njega utječu emisije njegovih prekursora, kao što su dušikovi oksidi (poznati kao NO_x koji uključuju NO i NO₂) i nemetanski hlapivi organski spojevi (NMHOS). Budući da se maksimumi koncentracije prizemnog ozona pojavljuju na udaljenostima i od nekoliko desetaka pa čak i stotine kilometara od većih izvora, onečišćenje prizemnim ozonom je regionalni problem, a prekomjerno onečišćenje prizemnim ozonom zabilježeno je na području cijele Republike Hrvatske.

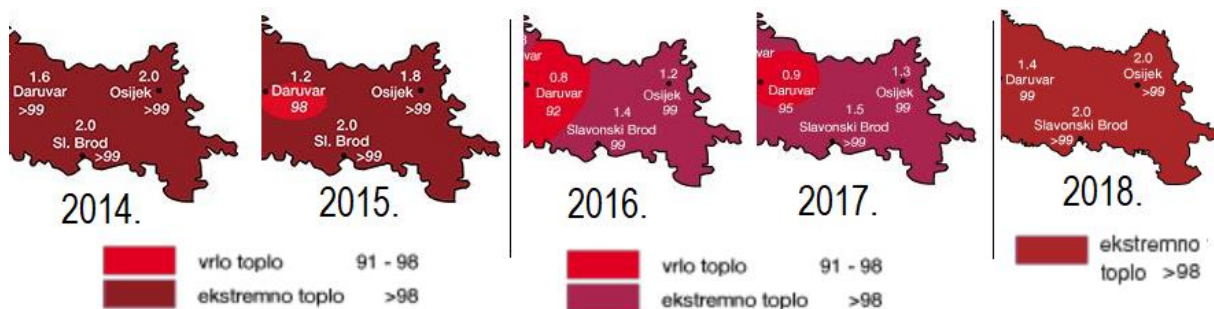
Registar onečišćavanja okoliša (u daljnjem tekstu: ROO je skup/baza podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš. Prema podacima iz navedene baze u 2017. godini na području Grada Našice samo dva operatera su prijavila ispuštanje u zrak: Dilj d.o.o. te Našicecement d.d., a više od 99 % ispuštanja odnosi se na CO₂.

Klimatske značajke

Na području planiranih zahvata prevladava umjereno kontinentalna klima, koja se s obzirom na prostorni položaj javlja u cirkulacijskom pojasu umjerenih širina, gdje su promjene vremena česte i intenzivne. Prema Köppenovoj klasifikaciji to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfbwx, što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina. Osnovne karakteristike ovog tipa klime su srednje mjesečne temperature više od 10°C, tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22°C te srednje temperature najhladnijeg mjeseca između -3°C i +18°C. Obilježje ove klime je nepostojanje izrazito suhih mjeseci, a oborina je više u toplom dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700-800 mm. Od vjetrova najčešći su slabi vjetrovi i tišine, dok su smjerovi vjetrova vrlo promjenjivi.

Klimatske promjene

Podaci o povećanju srednje temperature zraka, kao jednog od najvažnijih klimatskih pokazatelja, preuzeti su sa službenih internetskih stranica Državnog hidrometeorološkog zavoda (u daljnjem tekstu: DHMZ). Na sljedećim slikama prikazane su srednje godišnje temperatura zraka (Slika 3.5) na području planiranih zahvata u razdoblju od 2014.-2018. godine u odnosu na višegodišnji prosjek (1961.-1990.). Iz prikazanog je vidljivo da su prema raspodjeli percentila, toplinske prilike u navedenom razdoblju na području planiranih zahvata opisane dominantnom kategorijom ekstremno toplo, a uvidom u internetske stranice DHMZ-a vidljivo je da je isti trend prisutan od 2011. godine, od kada DHMZ na ovaj način prati klimu.

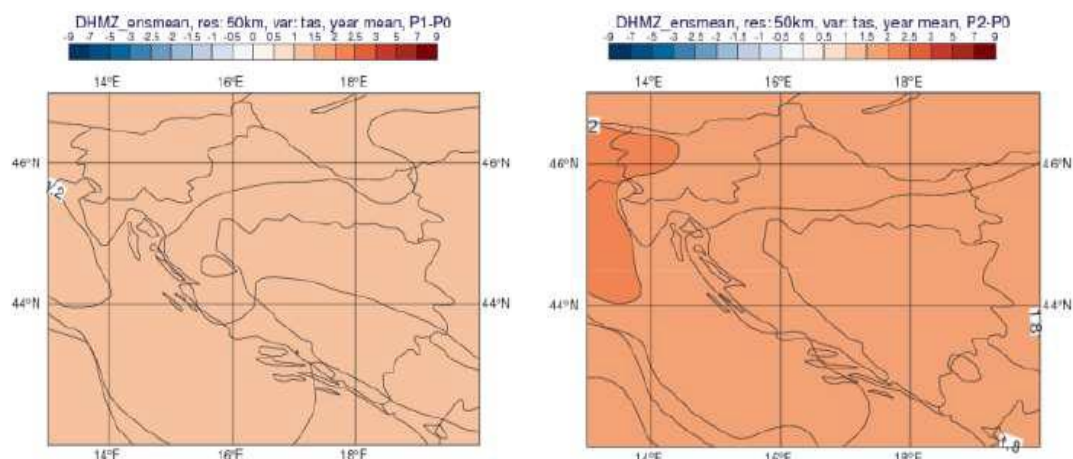

Slika 3.5 Odstupanje srednje temperature zraka u razdoblju od 2014.-2018. godine u kontinentalnoj Hrvatskoj (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima DHMZ)

Stanje klime za razdoblje 1971.-2000. godine (referentno razdoblje) i klimatske promjene za buduća vremenska razdoblja 2011.-2040. godine i 2041.-2070. godine analizirani su za područje Hrvatske na osnovi rezultata numeričkih integracija regionalnim klimatskim modelom (RCM) RegCM. Rezultati numeričkih integracija prikazani su kao srednjak ansambla (ensemble) iz četiri individualne integracije RegCM modelom. Rezultati navedenog modeliranja prikazani su u dokumentu Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrt Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (u daljnjem tekstu: Rezultati klimatskog modeliranja). U nastavku su prikazani rezultati klimatskih modela za promjenu temperature, oborine i brzine vjetrova u navedenim razdobljima.

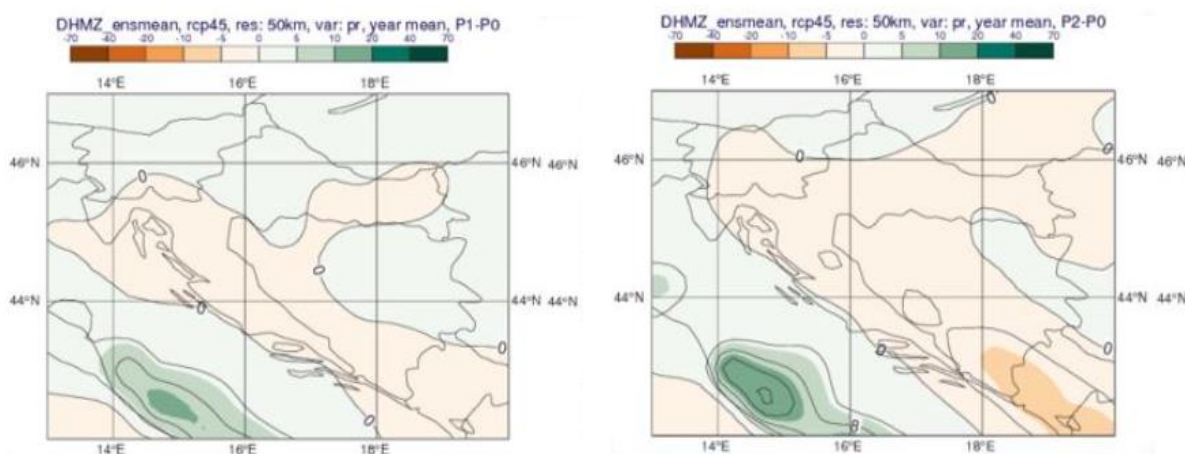
U budućoj klimi do 2040. godine se u čitavoj Hrvatskoj pa tako i na području planiranih zahvata očekuje gotovo jednoličan porast temperature od 1 do 1,5°C (Slika 3.6, lijevo). Trend porasta temperature nastavlja se i do 2070. godine (Slika 3.6, desno). Porast je i dalje jednoličan i iznosi između 1,5 i 2°C.

Slika 3.6 Godišnja temperatura zraka (°C) u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Lijevo: promjena u razdoblju 2011.-2040. godine; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070. godine. Scenarij: RCP4.5¹ (Izvor: Rezultati klimatskog modeliranja)

U budućoj klimi do 2040. godine za područje planiranih zahvata projicirano je blago smanjenje količine oborine (do najviše 30-ak mm) (Slika 3.7, lijevo), a isti trend očekuje se i u daljnjoj budućnosti, do 2070. godine (Slika 3.7, desno).

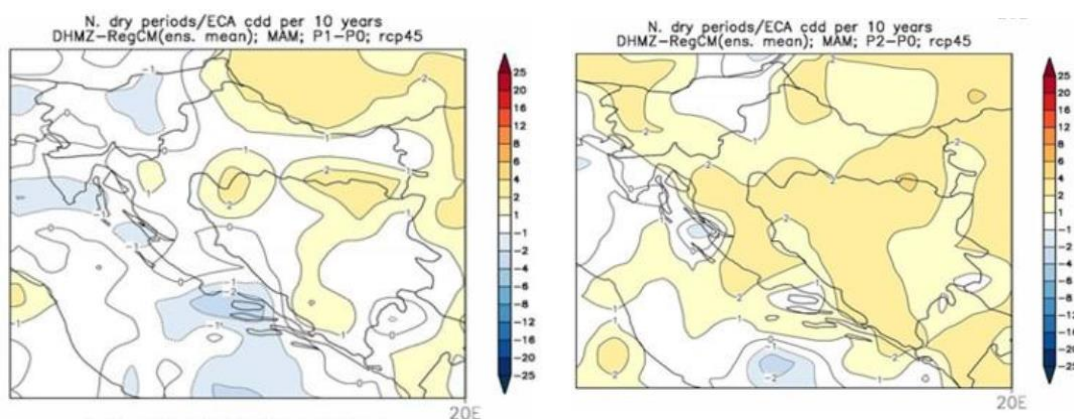

Slika 3.7 Ukupna godišnja količina oborine (mm/dan) u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Lijevo: promjena u razdoblju 2011.-2040. godine; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070. godine. Scenarij: RCP4.5 (Izvor: Rezultati klimatskog modeliranja)

U budućoj klimi do 2040. godine na području planiranih zahvata ne očekuje se značajnija promjena broja sušnih razdoblja² (Slika 3.8, lijevo). Do 2070. godine broj sušnih razdoblja će se povećati za 2-3 puta u odnosu na referentno razdoblje (Slika 3.8, desno).

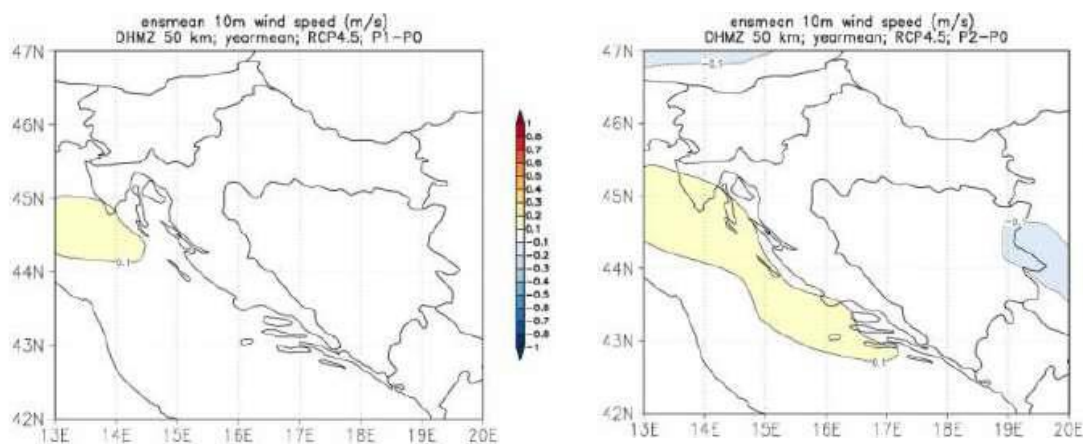
¹ Scenariji koncentracija stakleničkih plinova (engl. *representative concentration pathways*, RCP) su trajektorije koncentracija stakleničkih plinova (a ne emisija) koje opisuju četiri moguće buduće klime, ovisno o tome koliko će stakleničkih plinova biti u atmosferi u nadolazećim godinama Moss i sur. 2010).

² Broj sušnih razdoblja – sušno razdoblje definirano je kao niz od barem 5 dana kada je količina ukupne oborine manja od 1 mm. (Izvor: Rezultati klimatskog modeliranja)

Slika 3.8 Promjena broja sušnih razdoblja u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Lijevo: promjena u razdoblju 2011.-2040. godine; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070. godine. Scenarij: RCP4.5 (Izvor: Rezultati klimatskog modeliranja)

Do 2040. godine ne očekuje se promjena srednje godišnje brzine vjetra (Slika 3.9, lijevo). Sličan rezultat je i za razdoblje 2041.-2070. godine kada se također ne očekuje statistički značajna promjena godišnje brzine vjetra na 10 m (Slika 3.9, desno).

Slika 3.9 Godišnja brzina vjetra (m/s) u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Lijevo: promjena u razdoblju 2011.-2040. godine; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070. godine (Izvor: Rezultati klimatskog modeliranja)

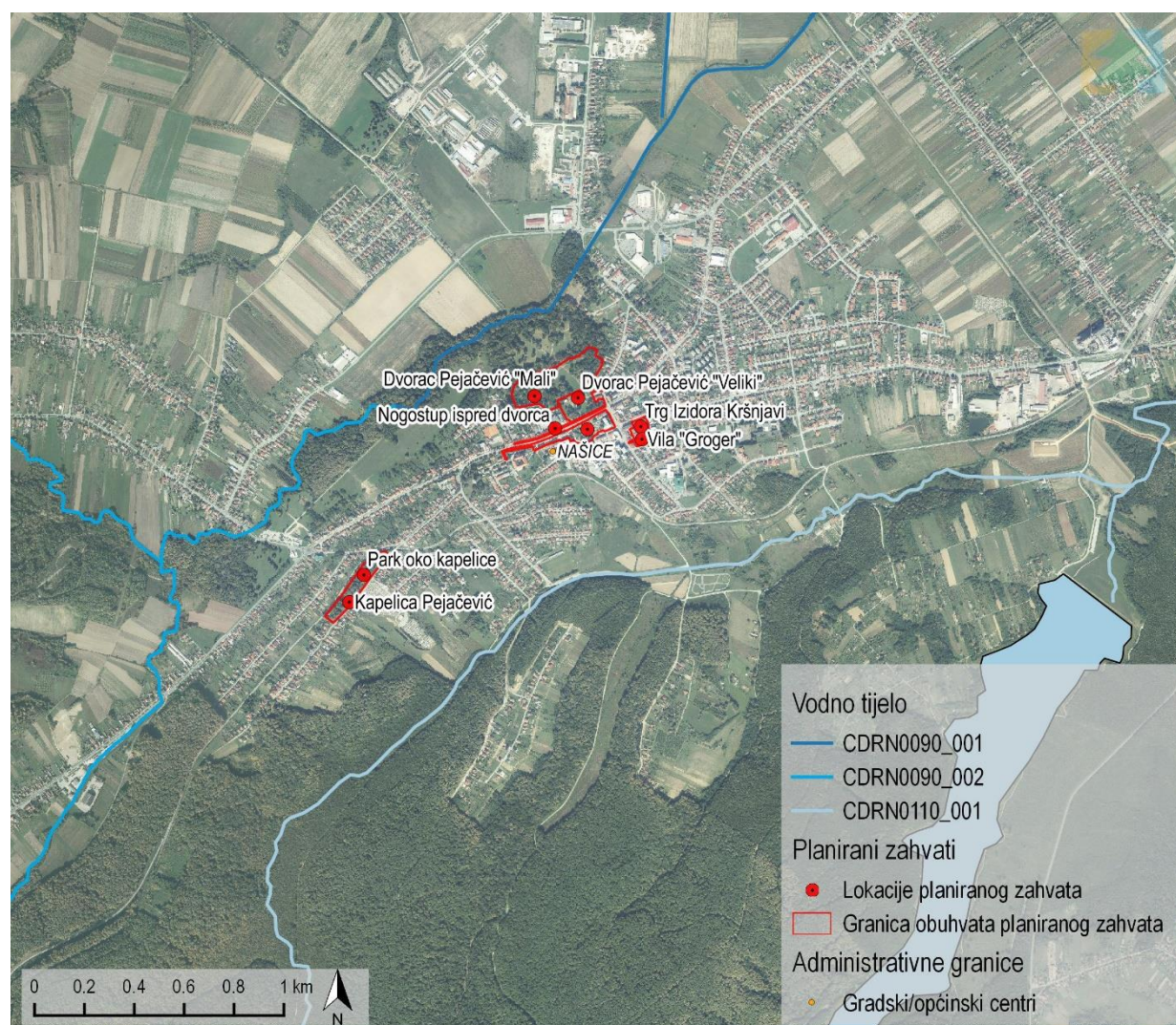
3.3.3 Površinske i podzemne vode

Planirani zahvati nalaze se u blizini tri različita vodna tijela površinskih voda. Radi se o vodnim tijelima CDRN0090_001 (Našička rijeka), CDRN0090_002 (Našička rijeka), i CDRN0110_001 (Lapovac). Sva tri navedena vodna tijela pripadaju vodnom području rijeke Dunav, podslivu rijeka Drave i Dunava. Osnovni podaci o vodnim tijelima prikazani su u sljedećoj tablici (Tablica 3.2).

Tablica 3.2 Osnovni podaci o vodnim tijelima (Izvor: IRES EKOLOGIJA, prema Izvadku iz Registra vodnih tijela)

Šifra vodnog tijela	Naziv vodnog tijela	Ekotip (kod)	Dužina vodnog tijela	Izmijenjenost
CDRN0090_001	Našička rijeka	2A	15,3 km + 110 km	Prirodno (natural)
CDRN0090_002	Našička rijeka	2A	17,7 km + 77.8 km	Prirodno (natural)
CDRN0110_001	Lapovac	2B	22,8 km + 105 km	Prirodno (natural)

Prostiranje opisanih vodnih tijela u odnosu na planirane zahvate prikazano je na sljedećoj slici (Slika 3.10).

Slika 3.10 Vodna tijela površinskih voda u okolici planiranih zahvata (Izvor: IRES EKOLOGIJA, prema podacima Hrvatskih voda)

Stanje opisanih vodnih tijela prikazano je prema podacima Hrvatskih voda. Stanje površinskih voda određuje se na temelju ekološkog i kemijskog stanja tijela ili skupine tijela površinskih voda. Ekološko stanje površinskih voda utvrđuje se biološkim, hidromorfološkim, kemijskim i fizikalno-kemijskim elementima koji prate biološke elemente, a kemijsko stanje površinskih voda u odnosu na prioritete i onečišćujuće tvari i to posebno za tekućice, a posebno za stajačice. S obzirom na ekološko i kemijsko stanje daje se ukupna ocjena stanja tijela površinskih voda na način da se uzima lošija od dviju ocjena stanja. Stanje vodnih tijela prikazano je u sljedećoj tablici (Tablica 3.3).

Tablica 3.3 Stanje vodnih tijela površinskih voda u okolici zahvata (Izvor: Hrvatske vode)

PARAMETAR	STANJE VODNOG TIJELA		
	CDRN0090_001	CDRN0090_002	CDRN0110_001
Stanje, konačno	vrlo loše	vrlo loše	umjereno
Ekolosko stanje	vrlo loše	dobro	umjereno
Kemijsko stanje	nije dobro	nije dobro	dobro stanje
Ekolosko stanje	vrlo loše	dobro	umjereno
Fizikalno kemijski pokazatelji	vrlo loše	dobro	umjereno
Specifične onečišćujuće tvari	vrlo loše	vrlo dobro	vrlo dobro
Hidromorfološki elementi	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Biološki elementi kakvoće	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene
Fizikalno kemijski pokazatelji	vrlo loše	dobro	umjereno
BPK5	vrlo loše	dobro	umjereno
Ukupni dušik	vrlo loše	dobro	umjereno
Ukupni fosfor	vrlo loše	dobro	umjereno
Specifične onečišćujuće tvari	vrlo loše	vrlo dobro	vrlo dobro
arsen	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
bakar	vrlo loše	vrlo dobro	vrlo dobro
cink	umjereno	vrlo dobro	vrlo dobro
krom	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
fluoridi	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
adsorbilni organski halogeni (AOX)	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
poliklorirani bifenili (PCB)	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Hidromorfološki elementi	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Hidrološki režim	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Kontinuitet toka	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Morfološki uvjeti	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Indeks korištenja (ikv)	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Kemijsko stanje	nije dobro	nije dobro	dobro stanje
Antracen	dobro stanje	nije dobro	dobro stanje
Klorfenvinfos	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje
Klorpirifos (klorpirifos-etil)	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje
Diuron	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje
Fluoranten	nije dobro	nije dobro	dobro stanje
Izoproturon	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje
Olovo i njegovi spojevi	dobro stanje	nije dobro	dobro stanje
Živa i njezini spojevi	nije dobro	nije dobro	dobro stanje
Nikal i njegovi spojevi	dobro stanje	nije dobro	dobro stanje

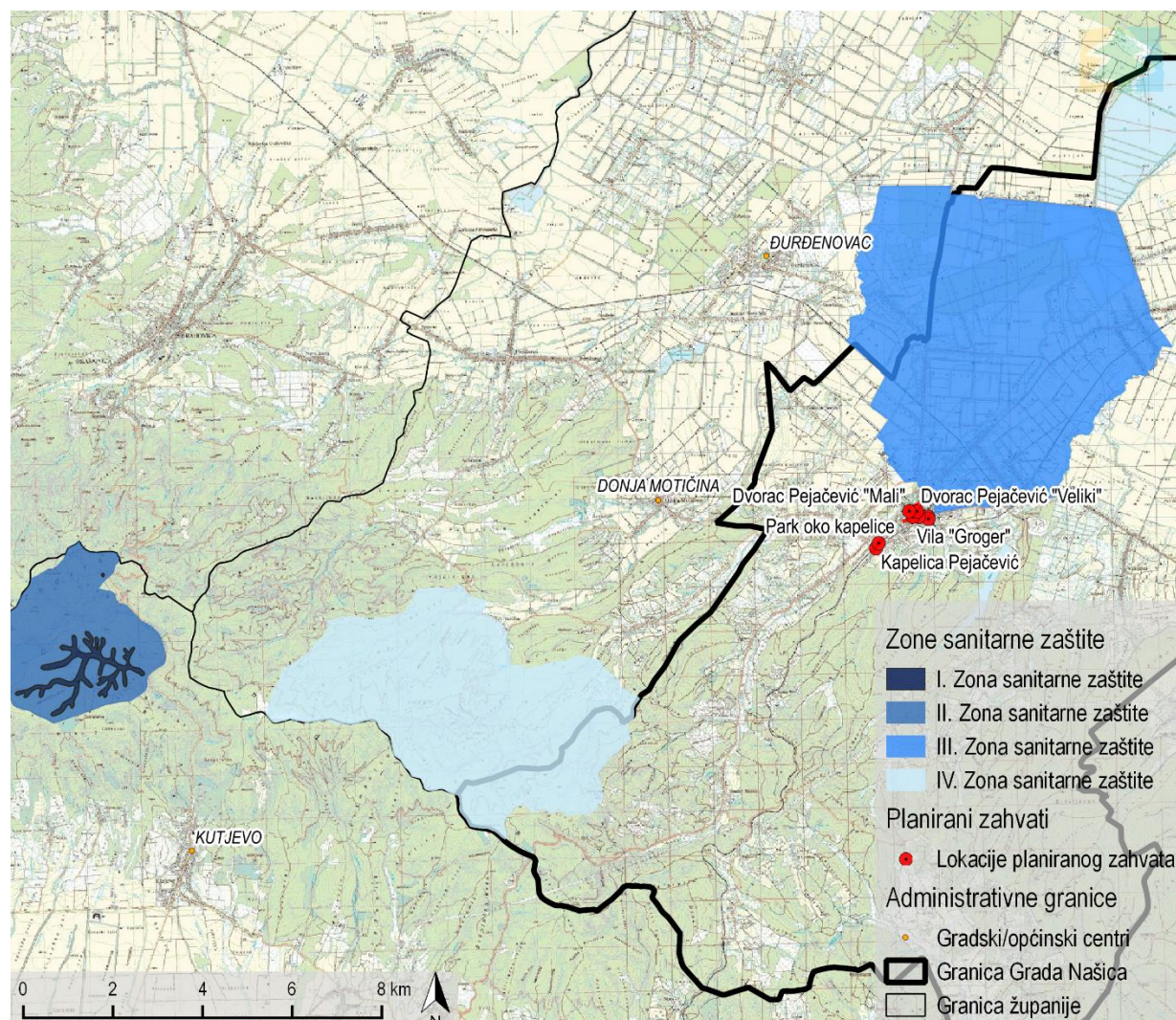
Prema podacima Hrvatskih voda, niti jedno od opisana tri vodna tijela površinskih voda ne postiže barem dobro stanje voda. Vodna tijela CDRN0090_001 i CDRN0090_002, koja predstavljaju dionice Našičke rijeke, ocjenjena su kao vrlo lošeg ukupnog stanja. Oba vodna tijela ocjenjena su kao lošeg kemijskog stanja uslijed povišenih koncentracija fluorantena te žive i njezinih spojeva. U uzvodnom dijelu vodotoka (vodno tijelo CDRN0090_002), također su utvrđene povišene koncentracije antracena te olova i nikla i njihovih spojeva. Uz navedeno, nizvodni dio vodotoka (vodno tijelo CDRN0090_001) ocjenjen je kao vrlo lošeg ekološkog stanja. Uzrok najnižoj ocjeni stanja bile su ocjene stanja za fizikalno-kemijske pokazatelje, koja su sva tri ocjenjena kao vrlo lošeg stanja te ocjena specifičnih onečišćujućih tvari koja je zbog povišenih koncentracija bakra vrlo lošeg stanja.

Prema podacima Hrvatskih voda, područje predmetnog zahvata nalazi se unutar Tijela podzemnih voda (u daljnjem tekstu: TPV) CDGI_23 Istočna Slavonija - Sliv Drave i Dunava. TPV CDGI_23 površine je 5009 km², a karakterizira ga međuzrnska poroznost. Prirodna ranjivost TPV prema Planu upravljanja vodnim tijelima 2016. – 2021. je 84 % područja umjerene do povišene ranjivosti.

Stanje tijela podzemnih voda ocjenjuje se sa stajališta količina i kakvoće podzemnih voda, koje može biti dobro ili loše. Dobro stanje temelji se na zadovoljavanju uvjeta iz Okvirne direktive o vodama i Direktive o zaštiti podzemnih voda. Za ocjenu zadovoljenja tih uvjeta provode se klasifikacijski testovi. Najbolji rezultat od svih navedenih testova usvaja se za ukupnu ocjenu stanja tijela podzemne vode. Prema podacima Hrvatskih voda, TPV CDGI_23 ocjenjeno je kao dobrog kemijskog i količinskog stanja.

Zone sanitarne zaštite izvorišta utvrđuju se u svrhu zaštite vode za ljudsku potrošnju. Ove zone utvrđuju se Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13) te se, ovisno o tipu vodonosnika iz kojeg se crpi voda za ljudsku potrošnju, utvrđuju tri ili četiri zone sanitarne zaštite. Analizom prostornih podataka Hrvatskih voda ustanovljeno je da se lokacija planiranih zahvata ne nalazi unutar zona sanitarne zaštite izvorišta. Najbliža zona sanitarne zaštite, zona Velimirovac, nalazi se otprilike 140 m sjeveroistočno od planiranih

zahvata. Lokacije najbližih zona sanitarne zaštite u odnosu na lokaciju planiranih zahvata prikazane su na sljedećoj slici (Slika 3.11).

Slika 3.11 Zone sanitarne zaštite u okolini planiranih zahvata (Izvor: IRES EKOLOGIJA, prema podacima Hrvatskih voda i Našičkog vodovoda)

3.3.4 Bioraznolikost

Staništa

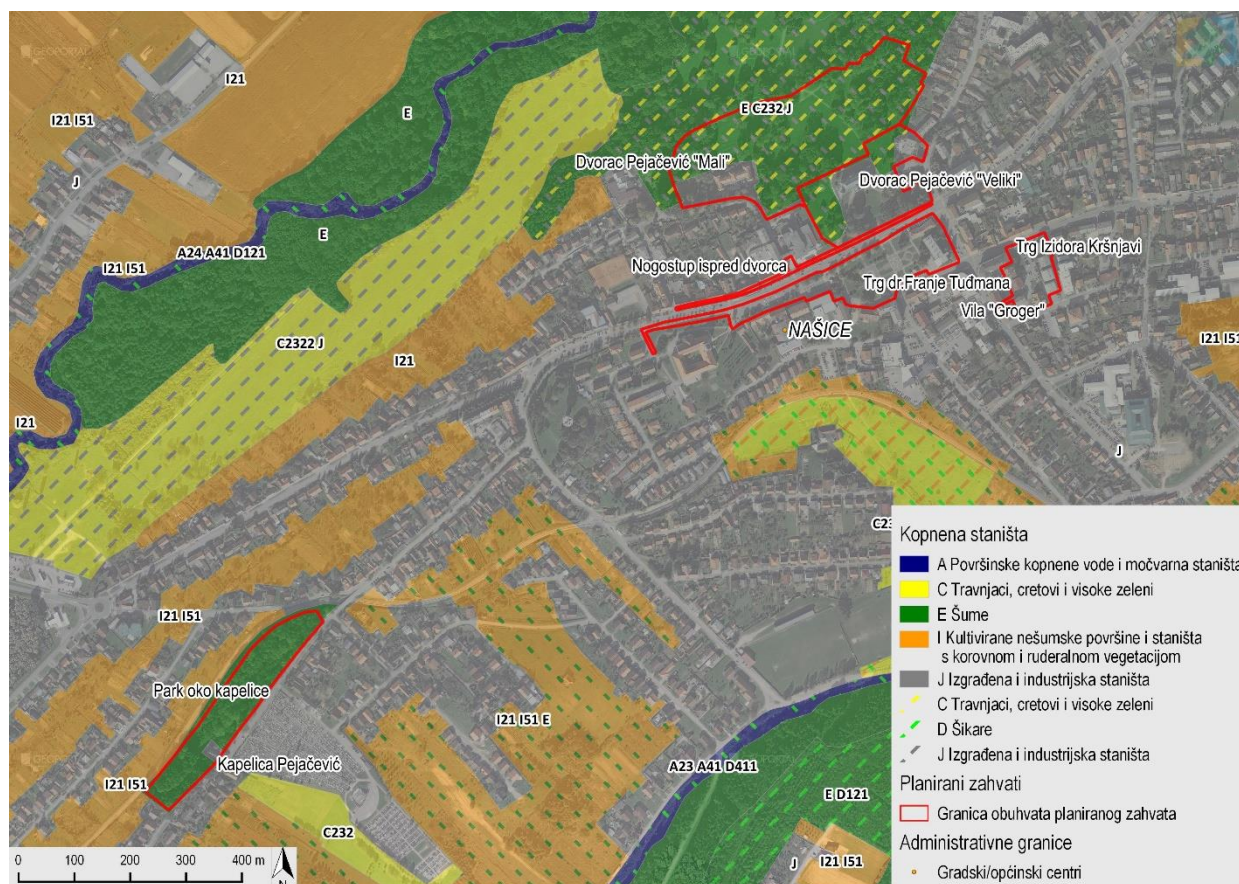
Područje planiranih zahvata nalazi se u eurosibirsko-sjevernoameričkoj regiji koja obuhvaća kopnene nizinske i gorske krajeve Hrvatske. Sjeveroistočni dio Republike Hrvatske pripada panonskom sektoru srednjoeuropske provincije. Prema podacima Flora Croatica database, što se tiče rasprostranjenosti klimazonalne vegetacije, područje planiranih zahvata pripada zajednici *Carpino betuli-Quercetum roboris*.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa i izvodu iz Karte kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske (MZOE, 2016.), lokacija planiranih zahvata nalazi se na području sljedećih stanišnih tipova:

- šumske sastojine površine od 1,67 ha,
- mozaik šumskih sastojina, mezofilnih livada košanica Srednje Europe te izgrađenih i industrijskih staništa površine od 4,63 ha
- izgrađena i industrijska staništa površine od 4,44 ha.

Od navedenih stanišnih tipova, sukladno Pravilniku o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14) šumske sastojine i mezofilne livade košanice Srednje Europe pripadaju rijetkim i ugroženim stanišnim tipovima. Prostorni raspored spomenutih stanišnih tipova vidljiv je na sljedećoj slici (Slika 3.12).

Slika 3.12 Prikaz kopnenih staništa u obuhvatu planiranih zahvata (IRES EKOLOGIJA prema Bioportalu)

Flora

Prema podacima Bioportala, na području Grada Našice nalazimo tri kritično ugrožene (CR), dvije ugrožene (EN) i pet osjetljivih (VU) vrsta, a sve navedene vrste ujedno su i strogo zaštićene sukladno Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16). Sve visokorizične vrste, zajedno s pogodnim staništima i razlozima ugroženosti, nalaze se u sljedećoj tablici (Tablica 3.4).

Tablica 3.4 Popis visokorizične i strogo zaštićene flore na području Grada Našice (IRES EKOLOGIJA prema Bioportalu i Crvenoj knjizi vaskularne flore)

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti/ kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	NKS stanište
<i>Calla palustris</i> L.	močvarni zmijjinac	CR / SZ	Populacija je malena, a uspijeva na staništu pod utjecajem progresivne sukcesije vegetacije potpomognute antropogenim djelovanjem	C.1.
<i>Carex vesicaria</i> L.	mjehurasti šaš	VU / SZ	Gubitak staništa isušivanjem	A.4.1.2.2., A.4.1.2.6.
<i>Consolida ajacis</i> (L.) Schur	vrtni kokotić	CR / SZ	Napuštanje tradicionalne poljoprivrede i nestanak staništa u primorju. Nalazi u sjeverozapadnim dijelovima Hrvatske	I.2.2.1., I.5.2.

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti/ kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	NKS stanište
			uglavnom su starijega datuma. Vrsta je općenito rijetko bilježena.	
<i>Digitalis ferruginea</i> L.	hrđavosmeđi naprstak	VU / SZ	Nestanak staništa. Populacija je relativno brojna i stabilna. Pripisana kategorija ugroženosti ima preventivnu zaštitnu ulogu.	C.5.2.1.2., E.4.
<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	vunenasti naprstak	CR / SZ	Nestanak staništa, suhих kontinentalnih livada.	C.3.1., C.5.1.3.
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	obična kockavica	VU / SZ	Promjena vodnog režima, širenje urbanih područja, pretvaranje njezinih staništa u obradive površine, intenzivno iskorištavanje travnjaka te ubiranje biljaka u proljeće zbog ukrasnih cvjetova.	C.2.2.4.1., C.2.2.2., E.2.1., A.4.1.2.
<i>Hibiscus trionum</i> L.	vršaćka sljezolica	EN / SZ	Uništavanje korova herbicidima.	I.5.1., I.5.3., I.1.2.
<i>Lindernia procumbens</i> (Krock.) Philcox	puzeći ljubor	VU / SZ	Meliorativni zahvati, gradnja vodnogospodarskih objekata i druge infrastrukture.	A.4.2.1.3.
<i>Salvia nemorosa</i> L.	stepska kadulja	EN / SZ	Gubitak staništa pod utjecajem čovjeka (sječa šikara i šuma, pretvaranje suhих travnjaka u poljoprivredne kulture i sl.).	C.3., C.2.3.2.1., I.1.2.
<i>Wolffia arrhiza</i> (L.) Horkel ex Wimm.	beskorjenska sitna leća	VU / SZ	Sa smanjenjem vodenih i močvarnih površina vrsta nestaje u pojedinim dijelovima svog areala.	A.3.2.1.

Uvidom u pogodna staništa za visokorizičnu floru uočeno je da su staništa na području obuhvata planiranih zahvata pogodna za vrstu *Salvia nemorosa* L. (istaknuti tekst u tablici).

Fauna

Uvidom u Crvene knjige dan je pregled visokorizičnih vrsta koje potencijalno pridolaze na području kopnenog dijela Grada Našice. Na ovom području nalazimo šest kritično ugroženih (CR), 13 ugroženih (EN) i 20 osjetljivih (VU) vrsta, od kojih je 30 vrsta ujedno i strogo zaštićeno sukladno Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama. Sve visokorizične vrste, zajedno s pogodnim staništima i razlozima ugroženosti, nalaze se u sljedećoj tablici (Tablica 3.5).

Tablica 3.5 Popis visokorizične i strogo zaštićene faune na području grada Grada Našice (IRES EKOLOGIJA prema Crvenim knjigama)

Skupina	Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti / kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	Stanište
leptiri	<i>Colias myrmidone</i>	narančasti poštar	CR / SZ	neprijemljeno gospodarenje travnjacima, nestajanje i zarastanje livada, klimatske promjene, urbanizacija, izolacija i fragmentacija staništa	C.3., C.5.1.
	<i>Phengaris alcon alcon</i>	močvarni plavac	CR / SZ		C.2.

Skupina	Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti / kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	Stanište
	<i>Nymphalis vaualbum</i>	bijela riđa	CR / SZ	nestajanje prirodnih vlažnih šumskih staništa isušivanjem, sječom šume, izgradnjom i uslijed kemijskog zagađenja	E.1., E.2., E.3.
	<i>Nymphalis xanthomelas</i>	žutonoga riđa	EN / SZ		E.1., E.2., E.3., E.4.
	<i>Phengaris arion</i>	veliki plavac	VU / SZ	ugrožen je zbog svog osjetljivog životnog ciklusa vezanog uz mrave i biljke, gubitak staništa zbog promjena u gospodarenju područjem	C.2., C.3.
slatkovodne ribe	<i>Cyprinus carpio</i>	šaran	EN	miješanje divljih i kultiviranih forma, regulacije vodotoka, smanjenje i nestanak prirodnih mrijestilišta (poplavnih područja), unos invazivne vrste babuške	Preferira tople stajaće i sporotekuće vode, s pjeskovitim ili muljevitim dnom i gustom vodenom vegetacijom.
	<i>Hucho hucho</i>	mladica	EN	pretjerani izlov, regulacija i pregradnja gornjih i srednjih tokova rijeka, onečišćenje vodotoka i povećana eutrofikacija	Nastanjuje dublje dijelove rijeka, s brzim protokom i nižom temperaturom. Mlade jedinke žive u manjim tekućicama u gornjim dijelovima rijeka, a s odrastanjem sele nizvodno.
	<i>Acipenser ruthenus</i>	kečiga	VU	pretjeran izlov, promjene u prirodnim staništima poput onečišćenja, vađenja pijeska i regulacije vodotoka, izgradnja brana i akumulacija	Pridnena vrsta koja boravi u slatkim i bočatim vodama umjerenoga područja. Naseljava pridnene dijelove rijeka i jezera, a u mora rijetko zalazi.
	<i>Aspius aspius</i>	bolan	VU	smanjenje populacija vrsta kojima se hrani, mehaničko onečišćenje rijeka, regulacije vodotoka i unos alohtonih vrsta, nekontrolirani ribolov	Bentopelagička vrsta koja nastanjuje tekuće vode, akumulacije i rukavce rijeka.
	<i>Barbus balcanicus</i>	potočna mrena	VU	onečišćenje vodotoka, nestajanje prirodnih i mrijestnih staništa, pregradnja rijekai regulacija gornjih tokova rijeka	Pridnena je vrsta i uglavnom nastanjuje čiste, brzo tekuće vode. Nastanjuje i potoke do 500 m nadmorske visine.
	<i>Carassius carassius</i>	karas	VU / SZ	invazivna vrsta babuška, nestanak vodene vegetacije zbog onečišćenja voda, isušivanje jezera, bara i	Nastanjuje stajaće vode, poput bara, močvara, jezera, sporotekućih rijeka i privremenih vodenih površina, bogatih vodenom vegetacijom.

Skupina	Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti / kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	Stanište
				močvara, te nestajanje poplavnih staništa.	
	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>	velika pliska	VU / SZ	onečišćenje voda i regulacije vodotoka	Živi u rijekama i jezerima, a najviše preferira mjesta gdje ima dovoljno otopljenog kisika, gdje je voda hladnija, a dno kamenito.
	<i>Leucaspius delineatus</i>	belica	VU / SZ	onečišćenje, isušivanje močvarnih i poplavnih staništa uzrokovalo je nestanak mnogih kanala i plitkih vodenih površina, osim isušivanja, velik utjecaj na njezin nestanak ima i sve veća primjena insekticida i herbicida u poljoprivredi	Živi u području donjih tokova rijeka, u stajaćim i sporo tekućim vodama, bogato obraslim vodenom vegetacijom. Naseljava i plitke bare, jezera, ribnjake i rukavce, irigacijske kanale, tresetišta i glinene iskope.
	<i>Leuciscus idus</i>	jez	VU	regulacije i onečišćenje vodotoka te nestanak prikladnih, prirodnih mrijesnih područja, bilo kakva pregrada na rijekama znatno utječe na stanje populacija, smanjenje i nestajanje poplavnih i močvarnih područja	Naseljava nizinske rijeke i jezera, a rado zalazi u poplavnu zonu radi prehrane i razmnožavanja.
	<i>Lota lota</i>	manjić	VU	regulacija vodotoka, onečišćenje, prekomjeran izlov i unos alohtonih vrsta	Pridnena vrsta kojoj odgovara hladnija i čišća tekuća voda. Nastanjuje velike rijeke i duboka jezera, gdje bira kamenita i pjeskovita dna.
	<i>Misgurnus fossilis</i>	piškur	VU / SZ	nestanak sporotekućih i stajaćih voda i prikladnih staništa što je posljedica isušivanja močvara i nestajanja poplavnih područja, onečišćenje	Živi u stajaćim ili sporotekućim vodama, obično naseljava staništa prekrivena muljevitim dnom.
	<i>Salmo trutta</i>	potočna pastrva	VU	onečišćenje, regulacija i pregrađivanje vodotoka, dodatni problem stvara sječa šuma uz rubne dijelove potoka i rijeka čime se mijenjaju mikroklimatski uvjeti, poribljavanje vodotoka, globalno zatopljenje	Živi u gornjim i srednjim dijelovima rijeke. Najčešće naseljava brze, hladne, plitke tekućice planinskih vodotoka, a može se naći i u ravničarskim rijekama i jezerima.
	<i>Telestes souffia</i>	blstavac	VU / SZ	onečišćenje i reguliranje vodenih tokova	Nastanjuje brzotekuće, čiste vode s pješčanim ili kamenitim dnom

Skupina	Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti / kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	Stanište
	<i>Vimba vimba</i>	nosara	VU	regulacije i pregradnja vodotoka koji sprječavaju uzvodne reproduktivne migracije, smanjenje poplavnih područja, pretjerani izlov	Naseljava srednje i donje tokove Rijeka te jezera. Preferira sporija tekuća i stajaća vodena staništa, a veoma često zalazi i u poplavnu zonu.
	<i>Zingel streber</i>	mali vretenac	VU / SZ	onečišćenje i regulacije vodotoka, a probleme stvaraju i dominantne šaranske vrste s kojima je u izravnoj kompeticiji za stanište i prehrabene resurse	Pridnena je riba i zadržava se u srednje dubokim, čistim, brzim vodama gdje ima puno kisika, a dno je pješćano ili šljunkovito.
	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	mali vranac	CR / SZ		Obitava uz slatke i bočate vode, obrasle prostranim tršćacima. Izvan sezone gniježdenja često se zadržavaju u priobalju.
ptice	<i>Ardea purpurea</i>	čaplja danguba	EN / SZ	nestajanje močvarnih područja i ostalih vlažnih staništa zbog regulacija rijeka i melioracija te propadanje šaranskih ribnjaka s ekstenzivnom proizvodnjom, paljenje tršćaka, onečišćenje voda, krivolov	Gniježdi se na plitkim slatkovodnim močvarama s prostranim tršćacima, na jezerima, ribnjacima i sporotekućim rijekama, obala obraslih gustom trskom ili rogozom. Za preleta i zimovanja zadržavaju se i po otvorenijim, slabije obraslim vlažnim staništima.
	<i>Casmerodius albus</i>	velika bijela čaplja	EN / SZ		Gniježde se na većim kopnenim ili priobalnim močvarama, ušćima rijeka i jezerima obala obraslih bujnim raslinjem.
	<i>Ardeola ralloides</i>	žuta čaplja	EN / SZ		Obitavaju na plitkim močvarama, manjim barama, riječnim ušćima, ribnjacima i sl., obala obraslih gustom trskom ili rogozom, često s grmljem i niskim drvećem.
	<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	EN / SZ		Obitava u nizinskim močvarnim područjima s gustom i visokom močvarnom vegetacijom: prostrane bare i močvare, obale sporotekućih rijeka obrasle gustim močvarnim raslinjem, jezera, ušća i šaranski ribnjaci.
	<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka	EN / SZ		Gniježde se na prostranim plitkim močvarama, ušćima rijeka i poplavnim nizinama.
	<i>Anas strepera</i>	patka kreketaljka	EN / SZ		Gniježdi se na prostranim, plitkim, otvorenim slatkim ili bočatim

Skupina	Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti / kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	Stanište
					vodama, s bujnim obalnim i podvodnim raslinjem. Zimi se zadržavaju u plitkim dijelovima močvara, jezera, ušća ili u plitkim uvalama u priobalju.
	<i>Milvus migrans</i>	crna lunja	EN / SZ		Gnijezde se po rubovima šuma, uz močvare, šaranske ribnjake, rijeke i jezera u nizinskim predjelima, u istočnoj Slavoniji i uz poljodjelske površine.
	<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	EN / SZ		Nastanjuju slatkovodna vlažna staništa: visoko produktivna poplavna područja, rubovi većih jezera ili rijeka, poplavne šume. Gnijezde se i na ribnjacima i rižinim poljima. Potrebno im je visoko, gusto raslinje, a posebno su pogodni stariji rogozici i tršćaci koji se više godina ne kose ili ne pale.
	<i>Panurus biarmicus</i>	brkata sjenica	EN / SZ		Obitavaju u prostranim tršćacima i ostalim tipovima guste vegetacije oko tršćaka, s iznimkom drvenaste vegetacije, odnosno šikara.
	<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja	VU / SZ		Obitava po plitkim močvarama, manjim barama, kanalima, sporotekućim rijekama, ribnjacima, riječnim ušćima i drugim plitkim slatkim vodama.
	<i>Numenius arquata</i>	veliki pozviždač	VU / SZ		Gnijezde se na otvorenim, vlažnim područjima prekrivenim travom, vrijesom i sličnom vegetacijom, uključujući cretove. Tijekom selidbe i zimovanja zadržavaju se uglavnom po morskim obalama.
	<i>Haliaeetus albicilla</i>	štekavac	VU / SZ	nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka te intenziviranje poljodjelstva, sječa šumskih sastojina veće starosti, izgradnja šumskih prometnica, provedba šumskogospodarskih radova u sezoni gniježđenja, onečišćenje voda, krivolov, trovanje, te elektrokucija	Gnijezde se uz slatke i slane vode: u velikim močvarnim područjima, uz velike rijeke, jezera i šaranske ribnjake, na stjenovitim obalama i otocima.

Skupina	Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti / kategorija zaštite	Razlozi ugroženosti	Stanište
	<i>Hieraaetus pennatus</i>	patuljasti orao	CR / SZ	odumiranje tradicionalnog stočarstva i poljodjelstva te intenziviranje poljodjelstva, krivolovov, sječa starih sastojina šuma, šumskogospodarski radovi tijekom sezone gniježdenja	Gnijeзде se u otvorenim listopadnim, mješovitim ili crnogoričnim šumama, koje se izmjenjuju s čistinama i otvorenim područjima u nizinskim, brdovitim ili planinskim područjima.
	<i>Scolopax rusticola</i>	šumska šljuka	CR / SZ	uređivanje šuma koje dovodi da smanjivanja kvaliteta staništa, krivolov te povećanje brojnosti divljači, osobito divljih svinja, Izgradnja šumskih prometnica, šumskogospodarski radovi u sezoni gniježdenja	Gnijeзде se u prostranim listopadnim, mješovitim ili crnogoričnim šumama. Potrebne su im sjenovite šume s vlažnim, mekim humusom i barem nešto podrasta. Za selidbe i zimovanja obitavaju i po sušim i grmljem obraslim terenima.
	<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	VU / SZ	sječa šumskih sastojina veće starosti, izgradnja šumskih prometnica, šumskogospodarski radovi u sezoni gniježdenja, mijenjanje vodnog režima šuma, nestajanjem močvarnih područja i ostalih vlažnih staništa te propadanje šaranskih ribnjaka, krivolov	Obitava u starim, mirnim šumama, s potocima, lokvama, barama i sl. Za selidbe se zadržavaju i po otvorenim vlažnim područjima. Za selidbe su samotne ili u malim jatima, na zimovalištima samotne ili u parovima.
	<i>Columba oenas</i>	golub dupljaš	VU / SZ	uređivanje šuma, a osobito sječa stabala s velikim dupljama, krivolovom, intenziviranje poljodjelstva	Nastanjuju otvorene šume s mnogo proplanaka i prosjeka, rubove šuma uz poljoprivredne površine i stare prostrane parkove s listopadnim drvećem bogatim dupljama.
sisavci	<i>Plecotus austriacus</i>	sivi dugoušan	EN / SZ	primjena pesticida, kao i sve veće premazivanja drvenih dijelova krovišta insekticidima	Nizinska i podgorska područja, često uz naselja. Porodiljske kolonije u krovštima zgrada i crkvenim tornjevima. Na zimovanju je dosad nađen u špiljama, gdje se najčešće zavlaci duboko u uske pukotine.
	<i>Myotis bechsteinii</i>	velikouhi šišmiš	VU / SZ	prekomjerna sječa starijih stabala s dupljama i prerana sječa starijih sastojina te upotreba pesticida u šumarstvu.	Šumska vrsta, dolazi samo u prirodnim većinom listopadnim šumama sa starijim stablima te u starim voćnjacima i parkovima.

Uvidom u pogodna staništa za visokorizičnu faunu uočeno je da su staništa na području obuhvata planiranih zahvata pogodna za visokorizične vrste leptira (izuzvev vrste *Colias myrmidone*) i šišmiša (istaknuti tekst). Također, moguća je pojavnost i visokorizičnih vrsta ptica koje nisu osjetljive na ljudsku prisutnost, s obzirom na to da se planirani zahvati nalaze u području s izraženim antropogenim pritiskom.

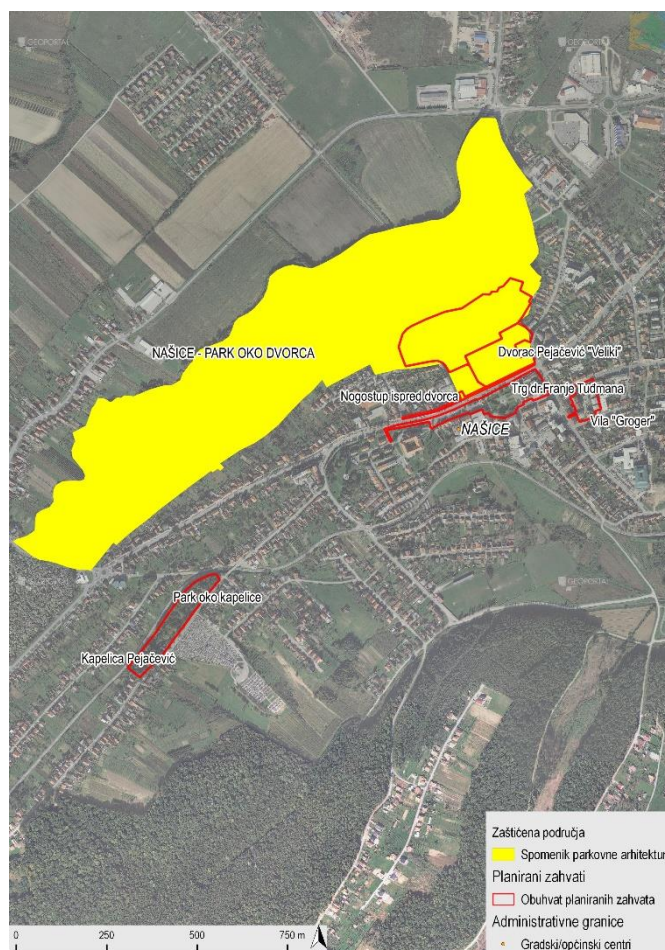
3.3.5 Zaštićena područja prirode

U Gradu Našice nalazi se jedno zaštićeno područje prirode: spomenik parkovne arhitekture Našice – Park oko dvorca. Smještaj zaštićenog područja prikazan je na sljedećoj slici (Slika 3.13).

NAŠICE – PARK OKO DVORCA

Park je pejzažnog značaja, a sastoji se, topografski i hortikulturno, iz dva dijela: površine na kosini (oko dvorca) s jezerom, parkovnim elementima biljnog materijala i sa skupinama, odnosno soliterima domaćih vrsta te nizinskog pojasa autohtone šume koja s istoka zatvara livadne površine i nastavlja se u uskom traku obalama Našičkog potoka.

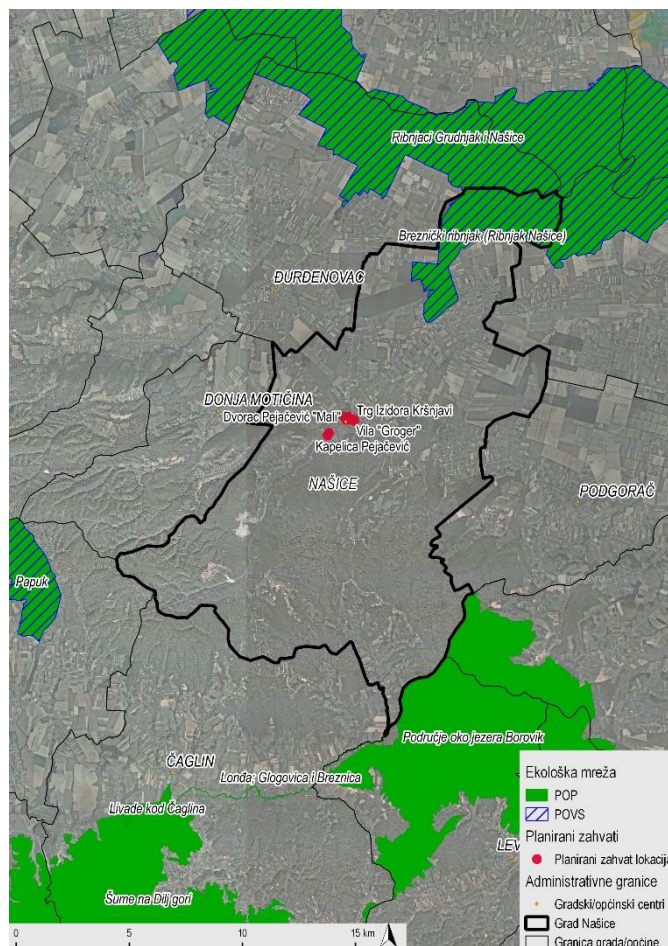
U dijelu Parka oko dvorca ističu se (kao pojedinačna stabla ili skupine) mamutovac, ginko, gimnokladus, katalpa, žalosna vrba, paulovnja, gledičija. Osim tih dolaze još vajmutovac, crni bor, tisa, smreka i dr. Osobito su vrijedne skupine divljeg kestena i lipe, a vrlo impozantni su hrastovi, bijele topole i platane. Pojas autohtone šume izgrađuju uglavnom hrast i grab, a na njegovim rubnim dijelovima sađeni su divlji kesten, lipa i (manje) bukva. Pojedini hrastovi i lipe ističu se dimenzijama i oblikom. Park u Našicama, unatoč znatnim oštećenjima, ubraja se zbog velikog prostiranja, vrlo slikovitog smještaja i oblikovanja među najljepše i najvrijednije parkove sjevernog dijela Hrvatske.

Slika 3.13 Prikaz zaštićenih područja u Gradu Našice (IRES EKOLOGIJA prema Bioportalu)

3.3.6 Ekološka mreža

Na području Grada Našice nalazi se jedno Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001086 Breznički ribnjak (Ribnjak Našice) i jedno Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000011 Ribnjaci Grudnjak i Našice. Navedena područja nalaze se na udaljenosti većoj od 5 km od planiranih zahvata što je vidljivo i na sljedećoj slici (Slika 3.14).

Slika 3.14 Prikaz područja ekološke mreže na širem području planiranih zahvata (IRES EKOLOGIJA prema Bioportalu)

S obzirom na udaljenost područja ekološke mreže od planiranih zahvata utjecaj se ne očekuje te stoga u daljnjim poglavljima utjecaj na Ekološku mrežu nije procjenjivan.

3.3.7 Krajobrazne karakteristike

Prema Krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja (Bralić, 1995. - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)), planirani zahvati nalaze se unutar krajobrazne regije Panonska gorja (Slika 3.15). S obzirom na to da se krajobraz ne može razmatrati na osnovi pojedinačnih sastavnica već samo kao prostorno-ekološka, gospodarska i kulturna cjelina, karakter krajobraza analiziran je kroz prirodne, kulturne (antropogene) te vizualno-doživljajne kvalitete za svaku pojedinu krajobraznu regiju. Karakter krajobraza temeljno je načelo prepoznavanja krajobraza koje je određeno specifičnom kombinacijom geologije, reljefa, tla, vegetacije, načina korištenja zemljišta, uzoraka polja i naselja.

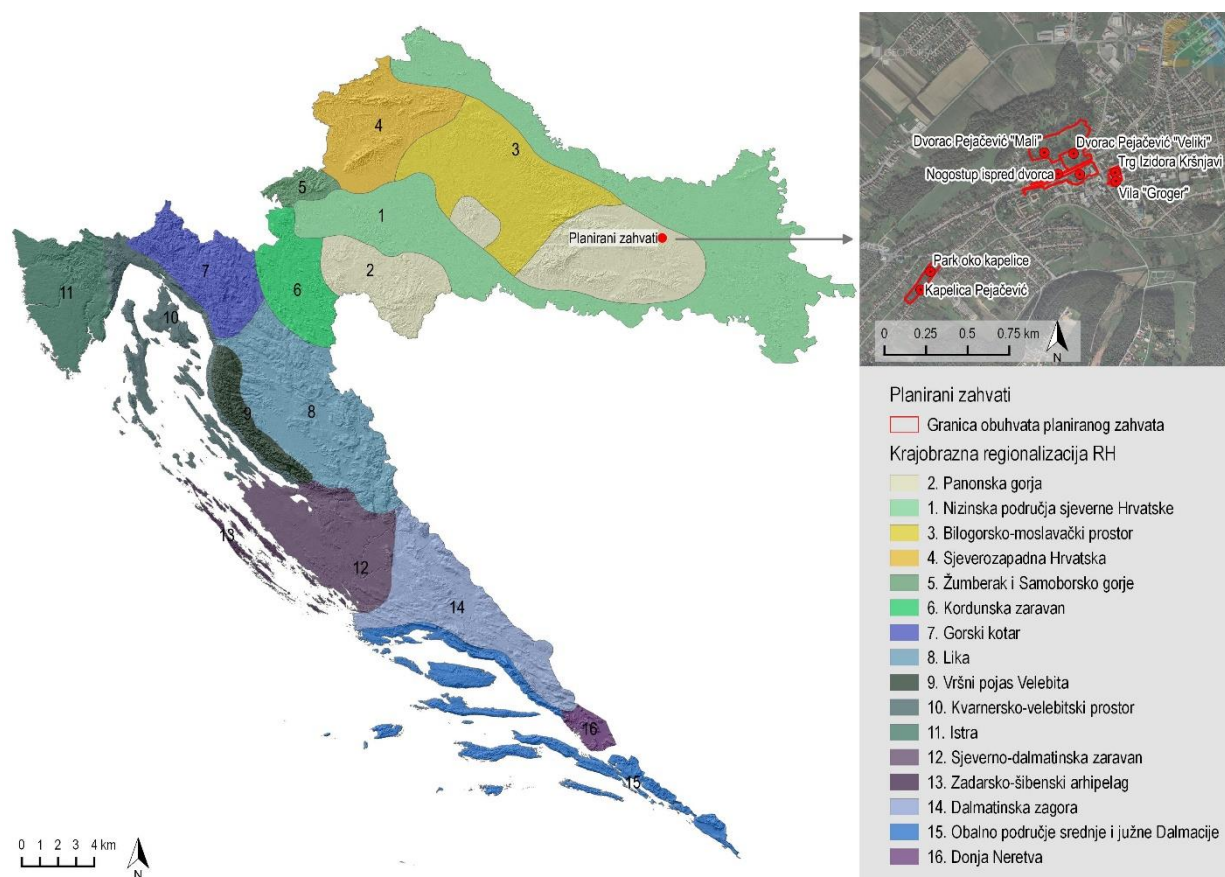
Prirodne karakteristike krajobraza Grada Našice vidljive su unutar naplavne ravni koja se u južnom dijelu Grada postepeno uzdiže do pobrđa Krndije i time čini osnovnu strukturnu značajku prostora uz naglašen odnos plohe i volumena. Područje je ispresijecano gustom mrežom vodotoka (Našička rijeka, Lapovac, Petrov potok) koji se spuštaju s padina Krndije te onih vodotoka (Breznica, Darna, Crni kanal) unutar naplavne ravni koji čine antropogeniziranu mrežu odvodnih, dovodnih te rasteretih kanala. Uz njih prisutne su i veće vodene plohe jezera u

različitim funkcijama poput ribnjaka (Ribnjak 1905), akumulacija/retencija (jezero Lapovac II) te jezero u sklopu perivoja Pejačević. Prirodan površinski pokrov čine bjelogorične šume na padinama Krndije kao i šumske enklave u nizinskom području.

Antropogene karakteristike krajobraza Grada Našice prepoznate su u urbanom krajbrazu koji je čitljiv kroz različite otvorene zelene površine - zelene površine s javnom namjenom (trg, park, perivoj i šetnice); zelene površine sa spomeničkom funkcijom (crkve, kapelice, samostan, groblje); zelene površine uz stambene objekte (višestambena izgradnja i individualna izgradnja); sportske površine (igrališta uz škole i sportsko-rekreacijski centar); zelene površine uz javne ustanove; zelene površine uz infrastrukturne trase (željeznica, cesta) te zelene površine uz industrijske objekte i trgovačke centre. Kulturne karakteristike vidljive su u sjevernom dijelu Grada unutar aluvijalne ravni koja je omogućila različit prostorni razmještaj te veličinu obradivih površina. Manji mozaici obradivih površina vezani su uz naselja u sklopu Grada, dok se na njih u nastavku nadovezuju veće parcele nastale procesima okrupnjavanja zemljišta.

Vizualno-doživljajne karakteristike krajobraza Grada Našice zastupljene su u povijesnim elementima pri čemu se ističe zaštićena urbana cjelina s perivojem i dvorcem Pejačević. Otvoreni zeleni prostori Grada ističu se svojom bojom i teksturom u odnosu na izgrađene i antropogene elemente. Specifičan krajobrazni uzorak vidljiv je kroz kulturni krajobraz šireg područja gdje se izmjenjuju mozaici kultiviranih površina, livade/pašnjaci te šumske enklave.

Slika 3.15 Planirani zahvati u odnosu na krajobrazne regije Republike Hrvatske (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema Strategiji prostornog uređenja (Bralić 1995))

3.3.8 Šume i šumarstvo

Prema fitogeografskoj raščlanjenosti šumske vegetacije (Rauš i dr., 1992), planirani zahvati nalaze se u europsko-sjevernoameričkoj šumskoj regiji (europskoj subregiji), europsko-planarnog vegetacijskog pojasa (vertikalno), unutar panonske vegetacijske zone (horizontalno). Formiranje šumske vegetacije uvjetovano je brojnim biotskim i abiotskim čimbenicima, među kojima posebno značenje imaju reljef, klimatske prilike, litološka podloga, tlo i vodni režim, ali i ljudske aktivnosti. Šuma hrasta lužnjaka i običnoga graba predstavlja vegetacijski klimaks ovoga područja.

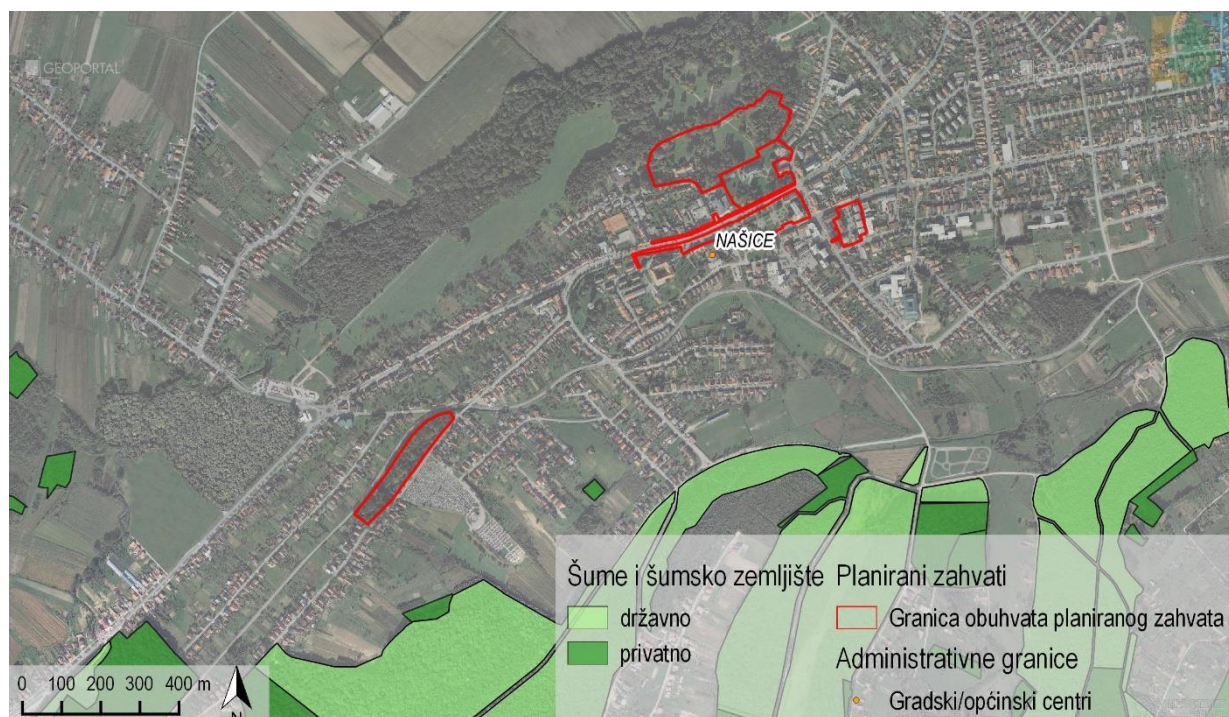

Šuma hrasta lužnjaka i običnoga graba (*As. Carpino betuli-Quercetum roboris* (Anić 1959) Rauš 1971)

Zajednica je nastala prirodnom sukcesijom iz šume hrasta lužnjaka s velikom žutilovkom i završni je stadij razvoja šumske vegetacije nizinskoga područja. Zbog postupnoga smanjivanja vlažnosti sve se više širi te zauzima odgovarajuća staništa. U šumi hrasta lužnjaka s običnim grabom tlo nije izvrgnuto poplavi, ali je ono zimi zasićeno vodom. Sastojine rastu na svježim, ocjedinim gredama, na pseudoglejnom, odnosno podzolastom tlu koje je slabo kiselo do neutralno. Najbolji su pokazatelji takvih uvjeta vrste drveća koje tu rastu, a to su u prvome redu obični grab, klen, malolisna lipa, trešnja i hrast lužnjak, koji je edifikator ove zajednice. Od ostalih vrsta drveća prisutni su poljski jasen, brijest, bukva, cer, žestilj, srebrnolisna lipa, klen, kitnjak, joha i voćkarice. Sloj grmlja je siromašan vrstama, dok sastav prizemnog rašća dobro odražava stanišne uvjete zajednice.

Unošenjem novih hortikulturnih elemenata, prostor se u određenoj mjeri izmijenio u odnosu na svoje prirodne karakteristike. Tako je sadnjom različitih autohtonih i alohtonih vrsta drveća nastao prostor dodatno obogaćen formiranjem drvoreda i skupina stabala te zanimljivih primjeraka soliternih stabala, sa ciljem unaprjeđenja estetskih, kulturnih i turističkih vrijednosti ovoga prostora.

U šumskogospodarskom smislu, područje planiranih zahvata smješteno je unutar Uprave šuma Podružnice Našice i Šumarije Našice, odnosno na razdiobi gospodarskih jedinica Krndija našička i Krndija seonska, koje se nalaze pod ingerencijom javnog šumoposjednika Hrvatske šume d.o.o. Privatne šume obuhvaćene su gospodarskom jedinicom Našička Krndija, kojom gospodare privatni vlasnici/posjednici šuma, uz stručnu i savjetodavnu pomoć Ministarstva poljoprivrede, na zahtjev vlasnika/posjednika. Prostorni raspored šuma i šumskog zemljišta navedenih gospodarskih jedinica prikazan na je na sljedećoj slici (Slika 3.16). Šumske sastojine su, s obzirom na namjenu predmetnoga područja, izuzete iz redovnog gospodarenja šumama. Shodno tome, najbliži odsjek državnih šuma ustanovljen je na udaljenosti od cca 280 m od planiranog zahvata te privatnih šuma na udaljenosti od cca 250 m.

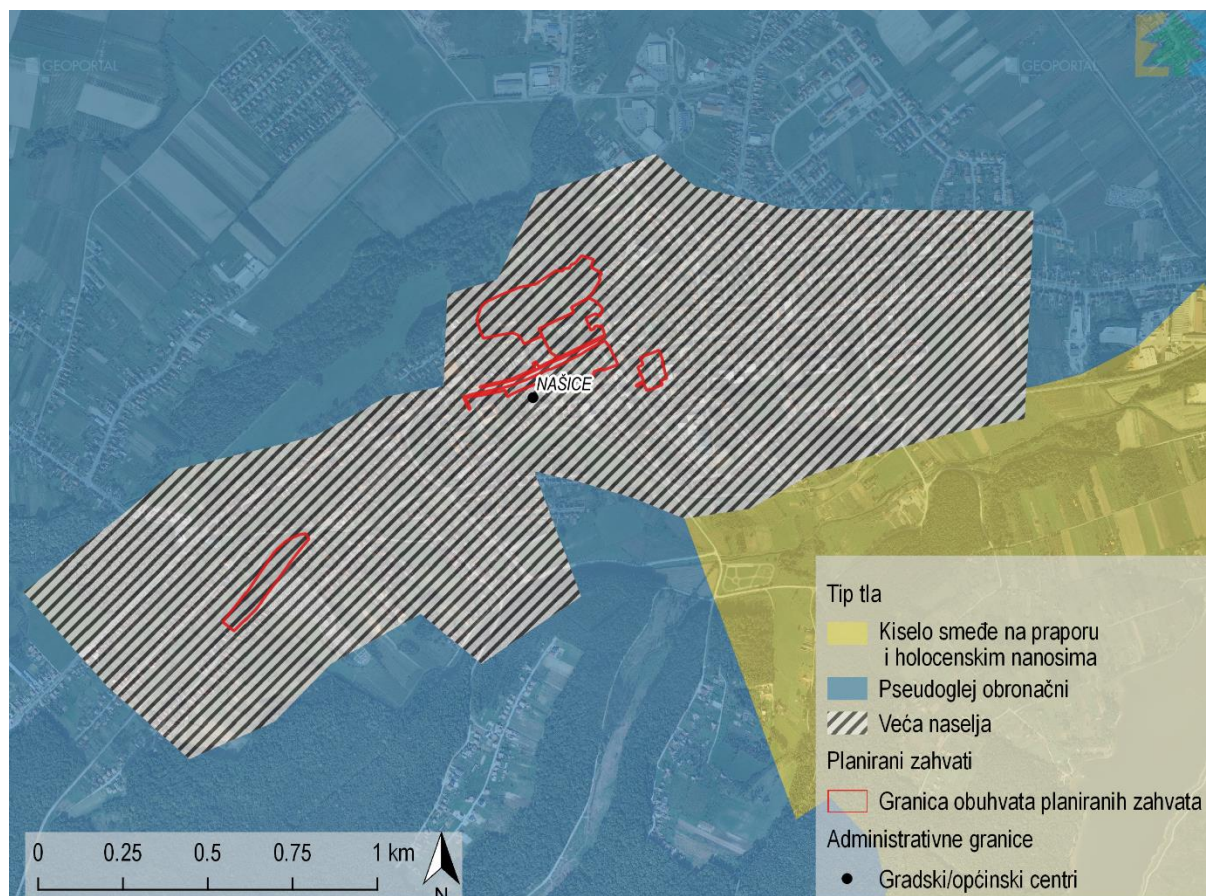

Slika 3.16 Prikaz planiranih zahvata u odnosu na šumskogospodarsko područje (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka)

3.3.9 Tlo i poljoprivredno zemljište

Pedološke značajke

Prema Namjenskoj pedološkoj karti (Vidaček i sur., 1997), planirani zahvati nalaze se na području većih naselja, okruženih sa pseudoglejnim (pseudoglej obronačni) i kambičnim (kiselo smeđe na praporu i holocenskim nanosima) tlima (Slika 3.17). Pseudoglejna tla pripadaju redu semihidromorfni tala koja karakterizira vlaženje oborinskom vodom, koja zbog slabopropusnog horizonta ne perkolira slobodno kroz solum tla već se dulje ili kraće vrijeme zadržava, što dovodi do povremenog prekomjernog vlaženja tla. Kambična tla pripadaju redu automorfni tala koja se vlaže isključivo oborinskom vodom, koja se slobodno procjeđuje kroz solum tla, bez zadržavanja.

Slika 3.17 Tipovi tala na području planiranih zahvata i u široj okolici (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima Namjenska pedološka karta)

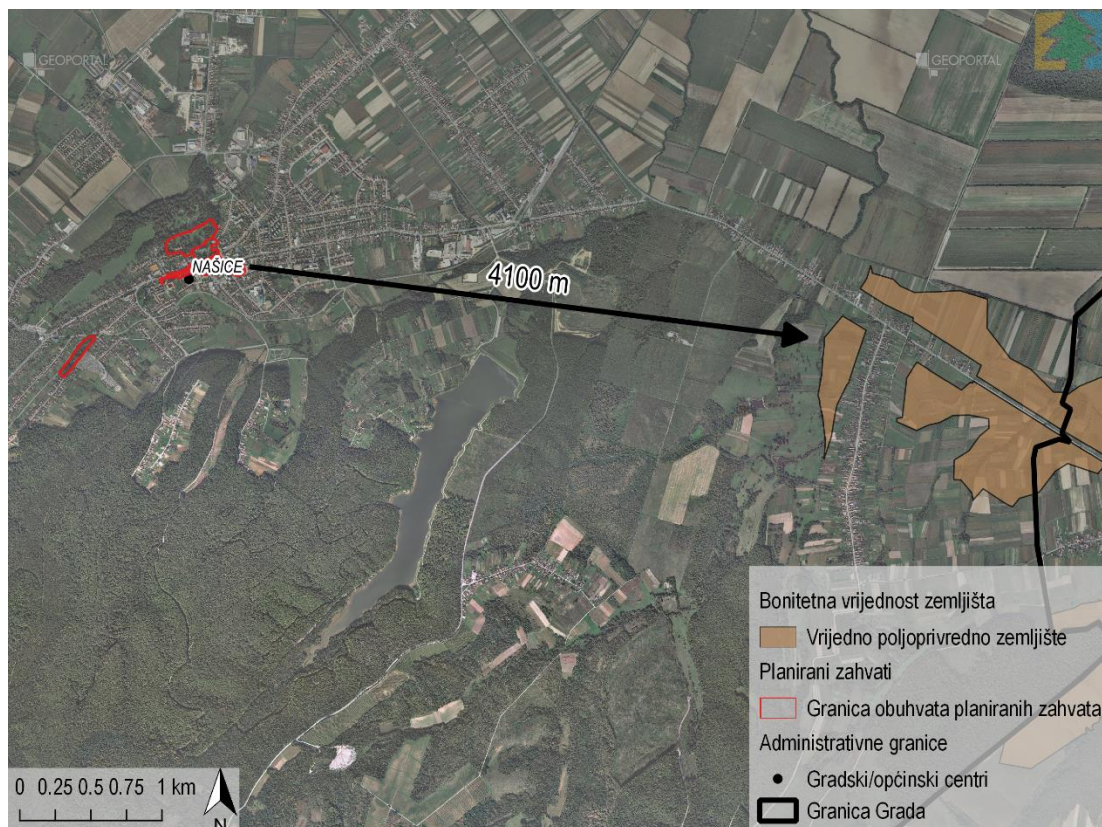
Na području planiranih zahvata, iako je područje definirano kao kategorija *Veća naselja*, vrlo vjerojatno se radi o kombinaciji pseudoglejnih i kambičnih tala koja se nalaze u okolnom području, s različitim postotkom zastupljenosti, no zbog izgrađenosti prostora nije ih moguće prikazati.

Način korištenja zemljišta

Uvidom u digitalnu ortofoto kartu, vidljivo je da na području planiranih zahvata nema poljoprivrednih zemljišta, već se u tom području nalazi šumska vegetacija prožeta održavanim zelenim površinama te gradskom infrastrukturom.

Prema podacima PPUG Našice, na užem području planiranog zahvata ne nalaze se osobito vrijedna poljoprivredna zemljišta (P1), dok se vrijedna poljoprivredna zemljišta (P2) nalaze na istočnom dijelu Grada, udaljeni otprilike 4,1 km, te zauzimaju površinu od otprilike 105 ha (Slika 3.18). Većina poljoprivrednih površina na području Grada kategorizirane su kao P3, odnosno ostalo obradivo tlo. Međutim, iako se na samom području planiranih zahvata ne nalaze poljoprivredne parcele, prema Arkod bazi podataka, u blizini je evidentirano nekoliko oranica, livada i voćnjak (Slika 3.19).

Slika 3.18 Prostorni smještaj vrijednog poljoprivrednog zemljišta na području Grada (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima PPUG Našice)

Slika 3.19 Poljoprivredno zemljište u blizini planiranih zahvata (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima Arkod-a)

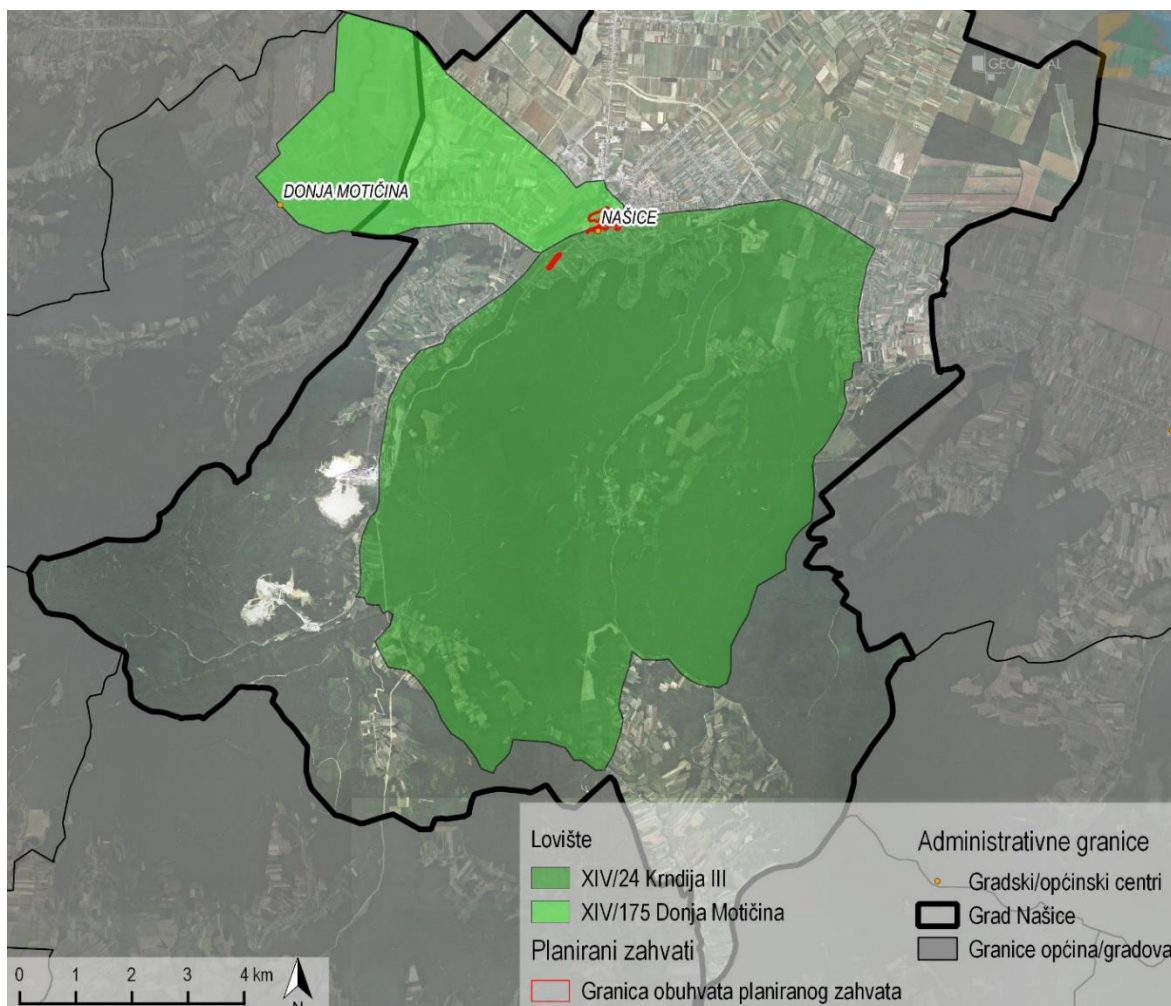

3.3.10 Divljač i lovstvo

U skladu s lovnogospodarskom podjelom, područje planiranih zahvata smješteno je na granici između državnog lovišta XIV/24 Krndija III te županijskog lovišta XIV/175 Donja Motičina (Slika 3.20). Oba lovišta su otvorenog tipa, što omogućava nesmetane dnevne i sezonske migracije divljači, dok su na osnovu reljefnih karakteristika svrstana u nizinski tip lovišta.

Ukupna površina lovišta XIV/24 Krndija III iznosi 6231,00 ha. Ovlaštenik prava lova je PUGOS GRADNJA d.o.o. iz Našica. S druge strane, lovištem XIV/175 Donja Motičina, ukupne površine od 1296,00 ha, gospodari lovačko društvo Zec iz Donje Motičine. Cilj gospodarenja lovištima očuvanje je stabilnosti ekosustava, progresivno i potrajno lovno gospodarenje na način da se održava njihova bioraznolikost, sposobnost razmnožavanja, produkcija, vitalnost, potencijal i ispunjenje ekološke, gospodarske i socijalne funkcije, a da to ne šteti drugim ekosustavima.

Najznačajnije vrste divljači u navedenim lovištima su jelen obični, srna obična, svinja divlja, fazan–gnjetlovi i zec obični. Zbog same namjene područja planiranog zahvata te njegovih karakteristika, vjerojatnost pojave krupne divljači je isključena, a ostalih spomenutih važnih vrsta malo vjerojatna. Međutim, može se očekivati obitavanje vrsta lovne divljači kojima povremene intruzije u naseljena područja nisu nepoznanica (lisice i kune) te vrste iz porodice vrana koje su učestale i mnogobrojne u zoni naselja. Nadalje, sukladno odredbama Zakona o lovstvu (NN 99/18), na predmetnom području lovne površine nisu ustanovljene, odnosno lovna djelatnost je u pojasu 100 m od granice naselja zabranjena.

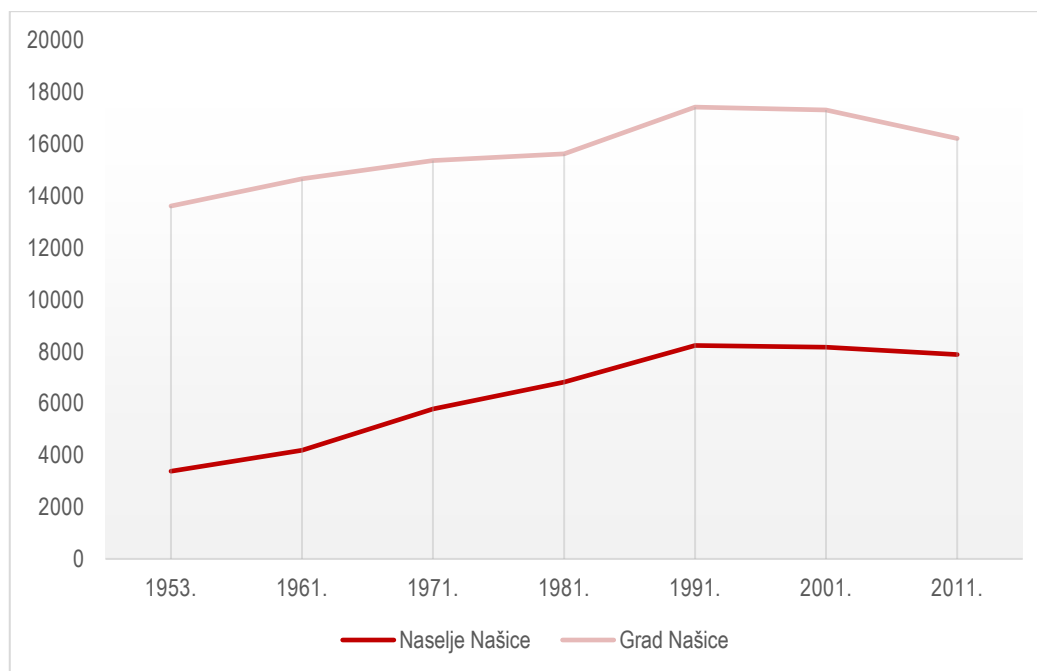

Slika 3.20 Prikaz lovišta u odnosu na planirane zahvate (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema Središnjoj lovnoj evidenciji)

3.3.11 Kvaliteta života ljudi

Područje planiranih zahvata nalazi se na području Grada Našica, unutar samog gradskog naselja Našice, u neposrednoj blizini stambenih objekata.

Analiza je napravljena za naselje Našice. Prema popisu stanovništva 2011. godine u Našicama je zabilježeno 7888 stanovnika, a na administrativnom području cijelog grada 16 224 stanovnika. Na sljedećoj slici (Slika 3.21) prikazan je trend kretanja broja stanovnika na području Našica i Grada Našica u razdoblju od 1953. do 2011. godine. Trend kretanja je isti, odnosno zabilježen je kontinuirani rast stanovništva do 1991. godine, kada slijedi lagani pad. U zadnjem međupopisnom razdoblju u Našicama je zabilježeno smanjenje broja stanovnika s 8173 na 7888 stanovnika, odnosno -3,48 %, što Našice svrstava u tip R2 – osrednja depopulacija³.

Slika 3.21 Kretanje broja stanovnika gradskog naselja Našica i grada Našica u razdoblju od 1953. do 2011. godine (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima Državnog zavoda za statistiku)

Sastav prema dobi jedan je od potencijalno najvažnijih pokazatelja živosti i biodinamike stanovništva nekog područja. Analizirani pokazatelji ukazuju na nepovoljnu dobnu struktura stanovništva. Udio mladog (22,05 %) i starog (19,62 %) stanovništva gotovo izjednačen. S obzirom na to da udio starog stanovništva prelazi 15 %, a udio mladog je manji od 30 %, promatrano područje se prema Friganovnićevoj tipologiji može svrstati u tip duboka starost. Također, indeks starosti, koji pokazuje brojčani odnos starog i mladog stanovništva, duplo je veći od granične vrijednosti i iznosi 88,96 %.

Ukupnim smanjenjem stanovništva narušavaju se njegova dobna i spolna struktura, što se onda odražava na slabljenje ukupnog radnog i obrazovnog potencijala društva.

Dvorac Pejačević trenutno ima nekoliko namjena. Njegove prostorije koriste Gradska glazba Našice i HKD Lisinski Našice, a tamo su smještene i Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice te Zavičajni muzej Našice gdje je zaposleno pet osoba. Područje planiranih zahvata trenutno ima edukativnu, kulturno-povijesnu i društvenu funkciju.

³ Pri utvrđivanju općeg tipa kretanja koristi se i pomoćni kriterij – veličina promjene broja stanovnika između dvaju popisa. Ovisno o vrijednostima promjene prostor može zahvaćen progresijom ili regresijom gdje se svaka dijeli na tipove. Progresija (P): vrlo jaka progresija, jaka progresija, osrednja progresija, slaba progresija i stagnacija. Regresija (R): slaba depopulacija (-1,00 – (-2,99) %), osrednja depopulacija (-3,00 – (-6,99) %), jaka depopulacija (-7,00 – (-11,99) %) i izumiranje (> -12,00 %).

3.3.12 Kulturno povijesna baština

Prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske na području Grada Našice nalazi se ukupno trideset i pet (35) kulturnih dobara, čiji se cjelovit popis nalazi u Prilogu (7.2), dok je brojčana zastupljenost prema vrsti kulturnih dobara prikazana u sljedećoj tablici (Tablica 3.6).

Tablica 3.6 Vrsta i broj kulturnih dobara na području Grada Našice (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, 11.4.2019.)

Vrsta kulturnih dobara	Nepokretna kulturna dobra		Pokretna kulturna dobra	Nematerijalna kulturna dobra
	Pojedinačno	Kulturno – povijesna cjelina		
Broj	30	1	3	1

Osim kulturnih dobara zaštićenih prema Registru, mnogobrojni primjeri kulturne baštine, uglavnom lokalne vrijednosti, evidentirani su prostorno-planskom dokumentacijom. Navedena kulturna baština zaštićena je provedbenim odredbama Prostornog plana uređenja Grada Našice (u daljnjem tekstu: PPUG Našice) s propisanim mjerama zaštite. Detaljan prikaz vrsta nepokretnih kulturnih dobara nalazi se u sljedećoj tablici (Tablica 3.7) te na grafičkom prikazu (Slika 3.22).

Tablica 3.7 Vrsta i broj nepokretnih kulturnih dobara Grada Našice (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema PPUG Našice)

Vrsta nepokretnih kulturnih dobara	Broj kulturnih dobara
1. Arheološka baština	
Arheološki lokalitet	28
2. Povijesna graditeljska cjelina	
Gradsko naselje	1
3. Povijesni sklop i građevine	
Civilne građevine	13
Graditeljski sklop	3
Sakralna građevina	3
4. Memorijalna baština	
Memorijalno i povijesno područje	2
Pojedinačno stablo	2
<i>Ukupno</i>	<i>52</i>

Unutar granica planiranih zahvata nalaze se četiri (4) pojedinačna nepokretna kulturna dobra i jedna (1) gradska kulturno povijesna cjelina, dok se u neposrednoj blizini nalaze dva (2) pojedinačna nepokretna kulturna dobra. Detaljan prikaz navedenog nalazi se u sljedećoj tablici (Tablica 3.8), na grafičkom prikazu (Slika 3.22) te u tekstu u nastavku.

Tablica 3.8 Kulturna dobra unutar i u neposrednoj blizini planiranih zahvata (Izvor: PPUG Našice IRES EKOLOGIJA prema PPUG Našice)

Redni broj	Kulturna dobra unutar granica planiranog zahvata
1.	Dvorac Pejačević - Veliki (Z-1656)
2.	Dvorac Pejačević - Mali (Z-1657)
3.	Vila Gröger, Našice, Trg I. Kršnjavog 5 (Z-3786)
4.	kapela Pejačević (Z-1251)
5.	kulturno-povijesna cjelina grada Našica (Z-1733)
Redni broj	Kulturna dobra u blizini planiranih zahvata
1.	srednjovjekovno arheološko nalazište „Samostan Klarisa“ u Našicama (Z-6269)
2.	franjevačka crkva sv. Antuna Padovanskog sa samostanom (Z-1250)

Kulturno-povijesna cjelina grada Našica zaštićeno je nepokretno kulturno dobro (Z-1733). Našice se prvi puta spominju 1229. godine u povelji kralja Andrije II., 1407. godine spomenute su kao "Oppidum Nechce", 1408. godine kao "civitas Nechce", što znači da se naselje razvilo u važno obrtničko i trgovačko mjesto. Nukleus srednjovjekovnog naselja razvio se oko današnjeg franjevačkog samostana koncem 13. stoljeća. Nakon oslobođanja od Turaka, našičko područje bilo je pod upravom austrijskog cara tj. Dvorske komore. Do 1734. godine Našice mijenjaju vlasnike, odredom strance, kada vlasnikom postaje obitelj Pejačević. Plemička obitelj Pejačević ostal će vlasnici našičkog posjeda do 1945. godine. Tijekom 18. stoljeća, teritorijalno, osnivanjem Virovitičke županije, Našice postaju

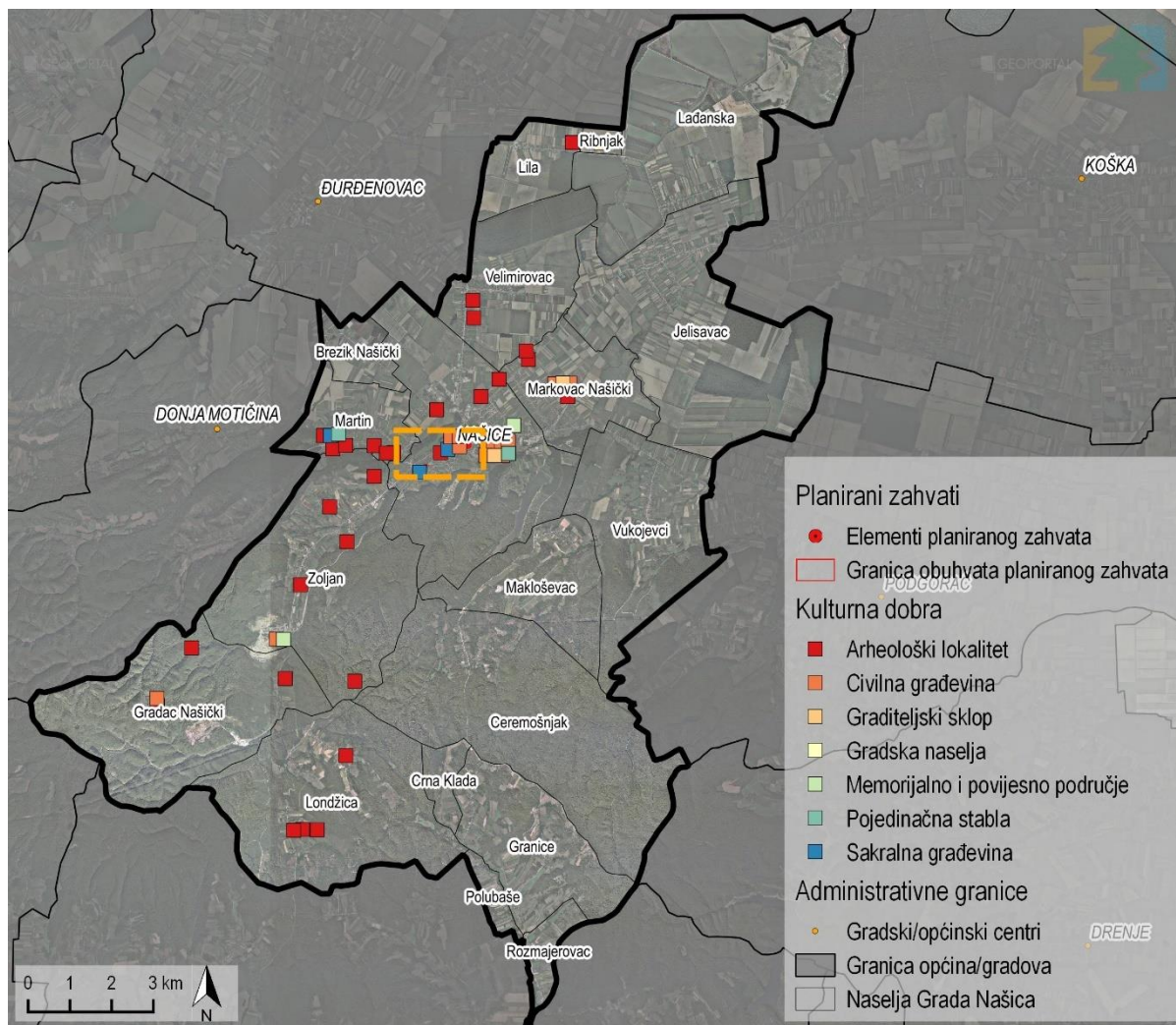
administrativno središte okolnog kraja pri čemu veliki doprinos u vjerskom i društvenom životu Našica doprinosi i obitelj Pejačević.

Dvorac Pejačević - Veliki (Z-1656) skroman je klasicistički dvorac, izgrađen između 1811. i 1812. godine te je 1865. godine pretvoren u reprezentativan neobarokni dvorac s bogatim arhitektonskim uresima. Uslijed nagiba terena dvorac je jednokatna prema glavnom južnom pročelju i naselju, a dvokatna prema perivoju, tlocrtne dispozicije u obliku pravokutnika. Unutrašnjost je razdijeljena središnjim hodnikom na dva dijela u kojima se nižu sobe i saloni koji su bili opremljeni stilskim namještajem, stropnim štukaturama, drvenim zidnim oblogama i dekorativnom stolarijom. Glavni akcent središnjem dijelu građevine je eliptično stubište s kasnobaroknom kamenom ogralom.

Dvorac Pejačević - Mali (Z-1657), izgrađen 1907. godine, tlocrtne dispozicije u obliku slova H, neoklasicistička je građevina koncipirana kao dio integralne pejzažno ambijentalne cjeline koja se sastoji od velikog dvorca, oranžerije, uređenog vrta, perivoja i drugih dijelova kultiviranoga krajolika. Južno ulazno i sjeverno glavno pročelje rastvoreno je s petnaest prozorskih osi. Osim istaknutih pravokutnih prozorskih otvora, dodatno vertikalno raščlanjenje pročelja, postignuto je pilastrima. Klasicistička strogost i trodimenzionalna plastičnost, izražena je širokim stubištem i balustradom na koju se nadovezuje geometrijski oblikovan vrt na nekoliko blagih terasa.

Kapela Pejačević (Z-1251) grobljanska je kapela, izgrađena 1880. godine prema nacrtima arhitekta H. Bollea. Jednobrodna je građevina s poligonalno zaključenim svetištem i zvonikom ukomponiranim u glavno pročelje. Korpus zvonika ima reljefno naglašene bridove s plitkim lezenima i zaključen je osmerostranom vitkom piramidom. Oktogonalna etaža zvonika i bočna pročelja, rastvorena su neogotičkim prozorima sa šiljasto-lučnim završecima. Vertikalno raščlanjene fasade dodatno je ostvareno dvodijelnim stepenastim kontraforima. Unutrašnjost kapele s križno-rebrastim svodom, kojeg su elementi ukrašeni vegetabilnim i antropomornim ukrasima, popločena je dekorativnim keramičkim pločicama. Kripta, svodena križnim svodom, zidovima razvedenim nišama, proteže se ispod glavne lađe uključujući i prostor ispod terase gornje etaže.

Vila Gröger (Z-3786) je jednokatna stambena građevina obitelji Gröger, a nalazi se na trgu Isidora Kršnjavog. Obiteljsku kuću, početkom tridesetih godina 20. stoljeća zajednički podižu Franz i Otto Gröger, upravitelji šumskog dijela veleposjeda obitelji Pejačević. Izvorno je građena kao samostojeća stambena vila okružena zelenilom, jednokatna kuća s visokim i strmim krovom, orijentirana u smjeru sjever-jug. Glavno južno pročelje naglašeno je u prizemnoj zoni s dva polukružna erkera, unutar kojih su smještene tri prozorska otvora. Kuća je građena opekom i kamenom u zoni sokla. Vila Gröger jedinstvena je svojim arhitektonskim oblikovanjem i primjenom detalja karakterističnim za alpsko podneblje.

Slika 3.22 Kulturna dobra Grada Našice u odnosu na planirane zahvate (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema PPUG Našice)

4 Opis mogućih opterećenja okoliša te utjecaja na sastavnice i čimbenike u okolišu

4.1 Metodologija procjene utjecaja

Glavna metodološka smjernica za procjenu utjecaja je analiza prihvatljivosti planiranog zahvata na relevantne okolišne sastavnice ili čimbenike i njihove značajke te njegova usuglašenost s načelima zaštite prirode i okoliša.

Prilikom procjene utjecaja zahvata na okoliš polazi se od činjenice da će se provedbom aktivnosti mjera poštivati sve zakonske odredbe.

Utjecaji se procjenjuju metodom ekspertne prosudbe temeljem dostupnih postojećih podataka te dostupne nacionalne i međunarodne znanstveno-stručne literature o mogućim utjecajima pojedinih karakteristika planiranog zahvata na sastavnice i čimbenike u okolišu.

Procjena utjecaja planiranog zahvata na sastavnice i čimbenike u okolišu obuhvaća dvije faze: fazu pripreme i izgradnje (uključuje privremene utjecaje pripreme, npr. uklanjanje vegetacije, kopanje, priprema gradilišta, te trajno postojanje infrastrukturnih građevina) te fazu korištenja i održavanja planiranog zahvata (uključuje korištenje i održavanje svih objekata, infrastrukture i pratećih sadržaja planirane prometnice u cjelini).

Prilikom procjene utjecaja pripreme i izgradnje te korištenja i održavanja planiranog zahvata na sastavnice okoliša i čimbenike u okolišu, kao zona mogućih utjecaja, primarno je definirano i obuhvaćeno područje izravnog zaposjedanja. Ostale zone mogućih utjecaja izdvajaju se prilikom analize svake sastavnice i čimbenika u okolišu posebno.

Karakter utjecaja planiranog zahvata (put djelovanja, trajanje, značaj) na sastavnice i čimbenike u okolišu može varirati ovisno o njihovim obilježjima na predmetnoj lokaciji, kao i njihovom međusobnom prostornom odnosu, vremenskom periodu te načinu izvođenja radova. Prilikom analize procjene utjecaja na sastavnice okoliša i ostale čimbenike u okolišu mogu se koristiti sljedeće kategorije utjecaja koje služe za detaljnije definiranje vrste i opsega utjecaja:

- prema značajnosti:

Naziv	Opis
POZITIVAN UTJECAJ	Planirani zahvat poboljšava stanje sastavnica okoliša i ostalih čimbenika u okolišu u odnosu na postojeće stanje ili trend rješavanjem nekog od postojećih okolišnih problema ili pozitivnom promjenom postojećeg negativnog trenda.
ZANEMARIV UTJECAJ	Utjecaj se definira kada će planirani zahvat generirati male, lokalne i privremene posljedice u vidu promjena u okolišu unutar postojećih granica prirodnih varijacija. Promjene u okolišu premašuju postojeće granice prirodnih varijacija. Prirodno okruženje je potpuno samoodrživo jer su receptori karakterizirani niskom osjetljivošću ili vrijednosti.
UMJERENO NEGATIVAN UTJECAJ	Utjecaj je umjereno negativan ako se procijeni da će se provedbom planiranog zahvata stanje elemenata okoliša u odnosu na sadašnje stanje neznatno pogoršati, a karakterizira ga široki raspon koji započinje od praga koja malo prelazi zanemarivu razinu utjecaja i završava na razini koja gotovo prelazi granice propisane zakonskom regulativom. Promjene u okolišu premašuju postojeće granice prirodnih varijacija i dovode do narušavanja okolišnih značajki sastavnica i čimbenika u okolišu. Prirodno okruženje ostaje samoodrživo. U ovoj kategoriji su utjecaji koji obuhvaćaju ispuštanja onečišćujućih tvari u granicama propisanim zakonskom regulativom, zauzimanje manjih dijelova brojnijih ili manje vrijednih staništa, rizik od stradanja manjeg broja jedinki vrsta koje nisu u režimu zaštite i sl. Za ovu kategoriju utjecaja definiraju se mjere zaštite okoliša koje mogu isključiti/umanjiti mogućnost negativnog utjecaja.
ZNAČAJNO NEGATIVAN UTJECAJ	Utjecaj je značajno negativan ako se prilikom procjene utvrdi da postoji rizik da će se, uslijed provedbe planiranog zahvata, stanje elemenata okoliša pogoršati do te mjere da bi moglo doći do prekoračenja propisanih granica zakonskom regulativom ili narušavanja vrijednih i osjetljivih prirodnih receptora. Promjene u okolišu rezultiraju značajnim poremećajem pojedinih okolišnih značajki sastavnica i čimbenika u okolišu. Određene okolišne značajke gube sposobnost samo-oporavljanja. Za ovaj utjecaj potrebno je propisati mjeru zaštite koja bi svela značajan utjecaj na

Naziv	Opis
	razinu umjerenog ili ga eliminirala, a ukoliko to nije moguće, potrebno je razmotriti izmjene dijela planiranog zahvata (druga pogodna rješenja) ili planirani zahvat (ili njegove dijelove) odbaciti kao neprihvatljiv.
NEUTRALAN UTJECAJ	Planirani zahvat ne mijenja stanje sastavnica okoliša i ostalih čimbenika u okolišu. Promjene u okolišu javljaju se unutar postojećih granica prirodnih varijacija.

- prema putu djelovanja:

Naziv	Opis
NEPOSREDAN UTJECAJ	Utjecaj je neposredan ako se procijeni da je izravna posljedica rada na realizaciji planiranog zahvata i rezultat interakcije između rada u fazi izgradnje i fazi korištenja te prirodnih receptora (npr. između odvodnje otpadnih voda i ocjene stanja vodenog receptora).
POSREDAN UTJECAJ	Utjecaj je posredan ako se procijeni da provedba planiranog zahvata generira promjenu koja je izvor budućeg utjecaja koji je rezultat drugih razvojnih događaja ili rada planiranog zahvata, a potaknut je njegovim početnim razvojem. Ponekad se nazivaju utjecajima drugog ili trećeg stupnja ili sekundarnim utjecajima.

- prema vremenskom trajanju:

Naziv	Opis
KRATKOROČAN UTJECAJ	Djelovanje utjecaja u ograničenom vremenskom razdoblju (tijekom izgradnje, bušenja ili razgradnje), ali, u pravilu, nestaje nakon završetka operacija; trajanje ne prelazi jednu sezonu (pretpostavljeno je 5 mjeseci).
SREDNJOROČAN UTJECAJ	Djelovanje utjecaja provedbe planiranog zahvata na okoliš traje više od jedne sezone (5 mjeseci) do jedne godine od početka razvoja utjecaja.
DUGOROČAN UTJECAJ	Djelovanje utjecaja provedbe planiranog zahvata na okoliš traje tijekom dugog vremenskog razdoblja (više od jedne godine, ali manje od 3 godine) i obuhvaća razdoblje izgradnje projekta.
TRAJAN UTJECAJ	Djelovanje utjecaja provedbe planiranog zahvata na okoliš traje od 3 i više (npr. buka iz rada postrojenja), a može biti karakteriziran kao ponavljajući ili periodičan (utjecaja kao rezultat godišnjih operacija vezanih uz tehničko održavanje). Općenito odgovara razdoblju u kojem je projekt ostvario svoj puni kapacitet.

- prema području dostizanja:

Naziv	Opis
IZRAVNO ZAPOSJEDANJE	Utjecaj zauzimanja i gubitka karakteristika okolišnih značajki sastavnica i čimbenika u okolišu u granicama planiranog zahvata.
OGRANIČENO PODRUČJE UTJECAJA	Utjecaj na karakteristike okolišnih značajki sastavnica i čimbenika u okolišu koji se javlja na određenoj udaljenosti od područja izravnog zaposjedanja planiranog zahvata na pojedinačnim, više različitih ili grupama različitih lokacija. Udaljenost za pojedinu sastavnicu ili čimbenik u okolišu dana je u objašnjenjima istih u sljedećem poglavlju. To je područje podložno utjecaju zahvata, a može uključivati aktivnosti i područja potrebna za njegovu punu realizaciju, kao što su trase za komunalnu infrastrukturu, pristupne ceste, pokose, nasipe, usjeke, zasjeke, poljske putove, prolaze, prijelaze, itd.
LOKALAN UTJECAJ	Utjecaj na karakteristike okolišnih značajki sastavnica i čimbenika u okolišu koji se javlja na udaljenosti od ograničenog područja utjecaja na sastavnice i čimbenike u okolišu, na pojedinačnim, više, različitih ili grupama različitih lokacija, a može dosezati u prostor jednog ili više grada ili općine. Promjene okolišnih značajki vjerojatno će premašiti postojeći raspon vrijednosti općinske/gradske razine
PREKOGRANIČAN UTJECAJ	Utjecaj je prekograničan ako provedba planiranog zahvata može utjecati na okoliš druge države.

Procijenjena su i moguća opterećenja koje planirani zahvat unosi ili pojačava, a čija je promjena identificirana kroz posebna poglavlja (Buka i Otpad), ali i postupak procjene utjecaja na sastavnice okoliša i čimbenike u okolišu u kojima se ista generiraju i na koje moguće utječu.

U daljnjoj analizi mogućih utjecaja na sastavnice i opterećenja okoliša izuzete su one sastavnice ili čimbenici u okolišu za koje je, prilikom analize podataka o stanju okoliša, utvrđeno da planirani zahvat na njih neće generirati utjecaje. To su Geološke značajke.

4.2 Buka

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata doći će do povećanja razine buke uslijed rada građevinskih strojeva i transportnih vozila. Većina tih izvora je mobilna i njihove pozicije se mijenjaju. Najviša dopuštena razina vanjske buke, koja se javlja kao posljedica rada gradilišta, određena je člankom 17. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04). Ovaj utjecaj je neposredan, ograničen na vrijeme trajanja radova te se zbog svoje kratkoročnosti ocjenjuje kao umjereno negativan.

Tijekom korištenja planiranih zahvata doći će do povećanja razine buke povećanjem posjetitelja na lokalitetu, ali s obzirom na karakter tog izvora buke ne procjenjuje se da će utjecaj biti značajan.

4.3 Otpad

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata nastajat će otpad koji se, prema Pravilniku o katalogu otpada (NN 90/15), svrstava u neopasni i opasni otpad. Popis otpada koji će nastati prikazan je u sljedećoj tablici (Tablica 4.1).

Tablica 4.1 Popis vrsta opasnog i neopasnog otpada koji će nastati tijekom faze pripreme i izgradnje planiranih zahvata (Izvor: Pravilnik o katalogu otpada)

Ključni broj	Naziv otpada
13	OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19)
13 01 01*	Hidraulična ulja koja sadrže poliklorirane bifenile (PCB)
13 01 13*	Ostala hidraulična ulja
13 02 05*	Neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala
13 02 08*	Ostala motorna, strojna i maziva ulja
13 07 01*	Loživo ulje i dizel-gorivo
13 07 03*	Ostala goriva (uključujući mješavine)
13 08	Zauljeni otpad koji nije specificiran na drugi način
15	OTPADNA AMBALAŽA; APSORBENSI, TKANINE ZA BRISANJE, FILTARSKI MATERIJALI I ZAŠTITNA ODJEČA KOJA NIJE SPECIFICIRANA NA DRUGI NAČIN
15 01 01	Papirna i kartonska ambalaža
15 01 02	Plastična ambalaža
15 01 06	Miješana ambalaža
17	GRAĐEVINSKI OTPAD I OTPAD OD RUŠENJA OBJEKATA (uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija)
17 01	Beton, cigle, crijep/pločice i keramika
17 01 06*	Mješavine ili odvojene frakcije betona, cigle, crijepa/pločica i keramike, koje sadrže opasne tvari
17 03	Mješavine bitumena, ugljeni katran i proizvodi koji sadrže katran
17 05	Zemlja (uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija), kamenje i otpad od jaružanja
17 09	Ostali građevinski otpad i otpad od rušenja objekata
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ KUĆANSTAVA I SLIČNI OTPAD IZ USTANOVA I TRGOVINSKIH I PROIZVODNIH DJELATNOSTI) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJENE SASTOJKE KOMUNALNOG OTPADA
20 01	Odvojeno sakupljeni sastojci komunalnog otpada (osim 15 01)
20 03	Ostali komunalni otpad

* - opasni otpad

Sav nastali otpad potrebno je odvojeno prikupljati i privremeno skladištiti te predati ovlaštenoj osobi. Prema navedenom te uz primjenu ostalih uvjeta propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17,

14/19) i Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 121/15, 117/17) ne očekuje se značajno negativan utjecaj nastanka otpada.

Tijekom korištenja i održavanja planiranih zahvata ne očekuje se nastanak otpada.

4.4 Kvaliteta zraka i klimatske značajke

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata negativni utjecaji na kvalitetu zraka i klimatske značajke mogući su uslijed rada mehanizacije i vozila na gradilištu. Najveći negativni utjecaj očekuje se od podizanja prašine koja nastaje uslijed odvoza i dovoza materijala na gradilište. Intenzitet ovog utjecaja ponajprije ovisi o vremenskim prilikama te jačini vjetra koji raznosi čestice na okolne površine. Građevinska mehanizacija i vozila s motorima s unutarnjim izgaranjem tijekom svog rada u zrak ispuštaju dušikove okside (NO_x), ugljikov monoksid (CO), ugljikov dioksid (CO₂), sumporov dioksid (SO₂) i lebdeće čestice koji također pridonose smanjenju kvalitete zraka na području planiranih zahvata. Iako svi navedeni utjecaji neposredno pridonose smanjenju kvalitete zraka oni su kratkoročni i očekuju se samo za vrijeme pripreme i izgradnje planiranih zahvata. S obzirom na navedeno te činjenicu da se planiranim zahvatima ne predviđaju veliki građevinski radovi, ovaj utjecaj se procjenjuje kao zanemarivo negativan.

Tijekom korištenja i održavanja planiranog zahvata ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka i klimatske značajke.

4.4.1 Utjecaj klimatskih promjena na planirane zahvate

Potencijalni utjecaj klimatskih promjena na području planiranih zahvata analiziran je sukladno smjernicama prikazanim u dokumentu Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima te rezultatima modeliranja klimatskih promjena prikazanim u dokumentu Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Podaktivnost 2.2.1.). Klimatske promjene za buduća vremenska razdoblja analizirane su u odnosu na referentno razdoblje (1971.-2000.).

Vežano za klimatske promjene, procijenjeno je kako su posebno značajni utjecaji s aspekta planiranih zahvata sljedeći:

- porast maksimalnih dnevnih temperatura, posebno rast broja vrućih dana i dana s temperaturom iznad 35°C (toplinski valovi)
- poplave u naseljima kao posljedica veće učestalosti i intenziteta ekstremnih vremenskih prilika koje obilježavaju velike količine oborina u kratkom razdoblju.

Klimatski parametar koji utječe na čovjekov osjet ugone, život i rad, a u posebnim prilikama i zdravstveno stanje, je temperatura, odnosno stupanj termičkog opterećenja koje ovisi o više meteoroloških i nemeteoroloških faktora. Za razliku od nemeteoroloških faktora (odjeća, prehrana, klimatizirani prostor itd.) na meteorološke parametre čovjek ne može značajnije utjecati, već im se mora prilagođavati. Na području Republike Hrvatske, pa tako i na području planiranih zahvata u budućnosti se očekuje porast srednje, srednje minimalne i srednje maksimalne temperature zraka, povećanje broja sušnih razdoblja te velike količine oborina u kratkom razdoblju.

Iako svi navedeni utjecaji klimatskih promjena mogu negativno utjecati na zelene površine predviđene planiranim zahvatima one su ujedno i jedan od najvažnijih elemenata za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama čime se utjecaj klimatskih promjena umjereno smanjuje.

4.5 Površinske i podzemne vode

Negativni utjecaji tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata mogući su u slučaju onečišćenja površinskih ili podzemnih voda različitim onečišćujućim tvarima prilikom provedbe građevinskih radova. Onečišćujuće tvari koje mogu ugroziti ekološko ili kemijsko stanje ovih vodnih tijela primarno su goriva i maziva iz radnih strojeva i vozila na području gradilišta koja uslijed neispravnosti ili nepravilnog korištenja mehanizacije mogu iscuriti u okoliš i onečistiti vode s kojim dođu u kontakt. Vodna tijela koja se potencijalno mogu onečistiti ovim putem su vodna tijela površinskih voda CDRN0090_001 i CDRN0090_002 te TPV CDGI_23 Istočna Slavonija - Sliv Drave i Dunava. Uzimajući u obzir činjenicu da će potencijalno onečišćenje biti kratkoročnog karaktera te da se vjerojatnost onečišćenja može umanjiti pravilnim rukovanjem i održavanjem mehanizacije i vozila, procijenjeno je da ovaj utjecaj neće biti značajnog karaktera.

Utjecaji na površinske i podzemne vode prilikom korištenja i održavanja planiranih zahvata se ne očekuju.

4.6 Bioraznolikost

Tijekom faze pripreme i izgradnje neće doći do gubitka prirodnih staništa unutar obuhvata planiranih zahvata s obzirom na to da su dijelovi koji se renoviraju već u potpunosti izgrađeni, tj. pripadaju stanišnom tipu izgrađenih i industrijskih staništa. Prilikom izgradnje, odnosno renoviranja, doći će do povećanja razine buke, vibracija i prašine unutar staništa, što može kratkoročno narušiti stanišne uvjete te uzrokovati udaljavanje faune u mirnija staništa. S obzirom na to da je navedeni utjecaj kratkoročnog karaktera te da se očekuje povratak faune u područja planiranih zahvata s prestankom radova, ovaj utjecaj se ocjenjuje kao umjereno negativan. Što se tiče faune šišmiša, treba naglasiti da će intenzitet uznemiravanja uzrokovan pripremnim radovima biti niži ukoliko se radovi izvode u vrijeme kada jedinke nisu aktivne te će u tom slučaju intenzitet utjecaja na faunu šišmiša biti zanemariv.

Tijekom korištenja planiranog zahvata, ne očekuju se negativni utjecaji na floru i faunu s obzirom na činjenicu da su planirani zahvati smješteni unutar grada gdje je antropogeni pritisak već postojeći, a ne očekuje njegovo intenziviranje.

4.7 Zaštićena područja prirode

Tijekom faze pripreme i izgradnje doći će do nastanka buke, vibracija i prašine uzrokovanih radovima renoviranja Velikog dvorca što može kratkoročno narušiti stanišne uvjete i vizualne karakteristike perivoja koji se nalazi u sklopu zaštićenog područja Našice – Park oko dvorca. Uzevši u obzir da će navedenog utjecaja biti samo u vrijeme izvođenja radova procjenjuje se da je on kratkoročan i zanemarivo negativan.

Planirani zahvati renoviranja Velikog dvorca Pejačević obuhvaća i revitalizaciju, restauraciju, rekompoziciju i konzervaciju postojećeg perivoja. S obzirom na to da navedeno područje spada pod kategoriju zaštite spomenik parkovne arhitekture, njegova obnova i daljnja konzervacija imala bi dugoročan pozitivan utjecaj na karakteristike zbog kojih je navedeno područje zaštićeno, tj. na njegove estetske vrijednosti.

4.8 Krajobrazne karakteristike

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata doći će do aktivnosti (pripremi radovi, zemljani radovi, izgradnja pješačkih i drugih površina te pratećih elemenata urbane opreme) koje će utjecati na krajobrazna obilježja promatranog područja. Promjene će se odraziti u strukturi krajobraza kroz zemljane radove koji zadiru u prirodnu morfologiju terena. S obzirom na to da se planirani zahvati nalaze na zaravnjenom području aluvijalne ravni, prevladavajućeg nagiba 2-5 %, neće doći do značajnih utjecaja na promjenu reljefnih obilježja. Trajan utjecaj odrazit će na vegetacijski pokrov (raslinje, stabla, travnati pokrov i sl.) jer će doći do njegovog uklanjanja u zoni izgradnje nogostupa i staza oko dvorca, staza unutar parka te površina unutar trgova. Iako se planirani zahvati nalaze unutar postojećih zelenih površina grada doći će do stvaranja novih, pojedinačnih, antropogenih elemenata poput rasvjetnih tijela, vrtne sjenice, pergole, potpornog zida, montažne pozornice, dječjih igrališta i sl. Budući da se radi o elementima koji doprinose poboljšanju kvalitete vanjskih prostora i ne narušavaju ambijentalne vrijednosti područja (osobito područje oko dvoraca i kapele) utjecaj je neutralan.

Tijekom korištenja i održavanja očekuje se pozitivan utjecaj na kvalitete krajobraza područja jer će doći do stvaranja novih prostora (npr. dječje igralište) koji će zasigurno biti korišteni od lokalnog stanovništva i posjetitelja. Cjelovitim uređenjem okoliša oko planiranih zahvata povećat će se vizualne, urbane i turističke vrijednosti prostora, što će posljedično utjecati na povećanje kvalitete kulturnih vrijednosti krajobraza, osobito područja dvoraca i pripadajućih zelenih površina.

4.9 Šume i šumarstvo

Iako tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata neće doći do negativnih utjecaja na šume i šumarsku djelatnost, negativni utjecaji očitovat će se kroz uklanjanje pojedinih soliternih stabala i stabala drvoreda u urbanoj zoni, čime će doći do gubitka njihovih općekorisnih funkcija (prvenstveno estetske). S obzirom na to da se uglavnom radi o uklanjanju pojedinačnih stabala i jednog drvoreda, koji će se neposredno nakon izvođenja građevinskih radova zamijeniti novim sadnicama, utjecaji se ocjenjuju kao zanemarivo negativan.

U fazi korištenja i održavanja planiranih zahvata doći će do pozitivnih utjecaja na unaprjeđenje urbanog prostora formiranjem novoga drvoreda i sadnjom nekoliko novih stabla, tj. kroz dodatnu vrijednost putem novonastalih općekorisnih funkcija (prvenstveno estetske).

4.10 Tlo i poljoprivredno zemljište

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata doći će do trajnih negativnih utjecaja na pedološke značajke izgradnjom predviđenog parkirališta i šetnica što će generirati gubitak prirodne namjene tla odnosno, još do tada neizgrađenog prostora a koji pripada kategoriji Veća naselja. Uzimajući u obzir malu površinu prenamjene, navedeni utjecaj neće biti značajnog karaktera. Daljnji negativni utjecaji mogući su prilikom rada građevinske mehanizacije ispuštanjem onečišćujućih tvari kao što su goriva, maziva ili ulja iz mehanizacije. Budući da će navedeni utjecaji biti kratkoročnog karaktera, te se mogu smanjiti redovitim održavanjem strojeva i pravilnim rukovanjem istima, neće biti značajni.

Tijekom korištenja i održavanja ne očekuju se daljnji negativni utjecaji na pedološke značajke budući da se neće vršiti daljnja prenamjena tla.

4.11 Divljač i lovstvo

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata neće doći do utjecaja na značajne vrste divljači predmetnih lovišta zbog neodgovarajućih stanišnih uvjeta na području izvođenja radova. Međutim, uslijed povećanog intenziteta buke prilikom rada strojeva i mehanizacije promijenit će se trenutna razina stresa u staništu, što će na različiti način djelovati na prisutnu divljač. Naime, vrste divljači koje su čvrsto vezane za urbana područja (npr. vrane, golubovi i dr.) brzo će se naviknuti na novonastale uvjete, dok će se vrste koje karakteriziraju povremene intruzije u urbane zone (lisice, kune) udaljiti na okolna prikladna staništa. Budući da se radi o kratkoročnim utjecajima na sporedne vrste divljači, koje su široko rasprostranjene i/ili nepoželjne na području planiranih zahvata, utjecaji će se odraziti kao zanemarivo negativni.

U fazi korištenja i održavanja planiranog zahvata neće doći do daljnjih utjecaja na faunu divljači.

4.12 Stanovništvo i zdravlje ljudi

Tijekom faze pripreme i izgradnje planiranih zahvata doći će do umjereno negativnog utjecaja na kvalitetu života ljudi povećanjem razine prašine i buke do koje će doći uslijed građevinskih radova. Utjecaj će biti kratkoročan, odnosno trajat će koliko i sami radovi. U istoj fazi doći će do još jednog negativnog utjecaja, a to je nemogućnost posjećivanja lokacija zahvaćenih planiranim zahvatima, što će se odraziti na lokalno stanovništvo i posjetitelje.

U fazi korištenja i održavanja planiranih zahvata doći će do pozitivnih i dugoročnih utjecaja. Provedbom planiranih zahvata podići će se turistička atraktivnost ovog područja: muzejska funkcija unutar i izvan samog dvorca, ugostiteljski sadržaji, uređenje okoliša, pješačkog prometa, parkirališta i zelenila, izgradnja dječjeg igrališta i ljetne pozornice, te uređenje pristupa za osobe s invaliditetom. Osim povećanju turističke aktivnosti, navedeno će se pozitivno odraziti i na lokalno stanovništvo, korištenjem raznovrsnih sadržaja u slobodno vrijeme. Također, doći će i do povećanja

potrebe za radnom snagom. U Muzeju je trenutno zaposleno pet djelatnika, a predviđeno je zaposlenje još tri osobe. Nova radna mjesta otvorit će se otvaranjem ugostiteljskih sadržaja te na poslovima održavanja.

4.13 Kulturno povijesna baština

Planirani zahvati nalaze se u neposrednoj blizini ili obuhvaćaju kulturna dobra unutar naselja Našice. S obzirom na prirodu zahvata može doći do neposrednog i posrednog utjecaja na objekte kulturne baštine. Neposredan utjecaj podrazumijeva zonu 250 m u čijem opsegu može doći do promjene fizičkih i prostornih obilježja kulturnog dobra. Posredan utjecaj podrazumijeva zonu do 500 m u čijem opsegu može doći do narušavanja vizualnog integriteta.

Tijekom pripreme i izgradnje planiranih zahvata očekuju se umjereno negativni utjecaji na pojedinačna kulturna dobra i to prema sljedećem:

- Neposredan i kratkoročan utjecaj očekuje se kod aktivnosti reorganizacije prostora unutar Dvorca Pejačević - Veliki, postavljanjem kablova i zaštitnih cijevi pod žbuku dvorca Pejačević - Mali, te kod aktivnosti rekonstrukcije–sanacije vanjske i unutarnje obrade vile Gröger radi mogućih oštećenja prilikom gradnje i prenamjene te nastankom vibracija i stvaranja prašine. U skladu s navedenim, odnosno u smislu sprječavanja potencijalnih oštećenja, potrebno se pridržavati propisanih mjera zaštite temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18) te izrađenih stručnih podloga. Posredan i kratkoročan utjecaj očekuje se kod aktivnosti uređenja Parka oko Kapele Pejačević, rekonstrukcije trga I.Kršnjavog i uređenja pješačke infrastrukture u središtu grada (Trg dr. Franje Tuđmana) na objekte kulturnih dobara koji se nalaze u blizini i koji pripadaju povijesnoj graditeljskoj cjelini grada Našica, narušavanjem njihovih ambijentalnih vrijednosti. Navedeno će se očitovati kod aktivnosti organizacije gradilišta i gradnje infrastrukture, parkirališta i pješačko-parternih površina radi prisustva mehanizacije i ljudi.
- Tijekom korištenja očekuju se pozitivni utjecaji na objekte kulturnih dobara (Veliki i Mali dvorac te vile Gröger) radi podizanja njihovih vrijednosti nakon aktivnosti rekonstrukcije, sanacije i prenamjene, a samim time i veće posjećenosti. Pozitivan utjecaj očuvanja dugoročno će doprinijeti održivom korištenju kulturnih dobara te smanjenju problema propadanja i neodržavanja kao i ostvarenju financijske sigurnosti kroz splet sadržaja i usluga čija će se sredstva dalje ulagati u obnovu kulturnih dobara.

4.14 Vjerojatnost značajnih prekograničnih utjecaja

Vjerojatnost pojave značajnih prekograničnih utjecaja se isključuje zbog geografskog položaja lokacije i karakteristika planiranog zahvata.

5 Prijedlog mjera zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša

MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Elaborat polazi od pretpostavke da će se prilikom pripreme i izgradnje planiranog zahvata te njegovog korištenja i održavanja poštivati mjere odobrene projektne dokumentacije, kao i odgovarajući zakoni, pravilnici i uredbe te odredbe relevantnih prostornih planova, Elaboratom se ne propisuju dodatne mjere zaštite okoliša.

PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA

Elaboratom se ne propisuje dodatno praćenje stanja okoliša.

6 Izvori podataka

6.1 Znanstveni radovi

Landscape character assessment, Guidance for England and Scotland, 2002.: The countryside Agency and Scottish Natural Heritage, Sheffield

Nejašmić I., 2005.: Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školska knjiga, Zagreb.

Šume u Hrvatskoj, Monografija, 1992: Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatske šume, Zagreb.

T. Šegota, A. Filipčić: Köppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje, Geoadria, vol. 8/1, 17–37, 2003.

The Landscape Institute and Institute of EMA 2002, Guidelines for Landscape and Visual Impact Assessment, London and New York, str. 145)

Tomić Reljić, D., Koščak Miočić-Stošić, V., Butula, S., Andlar, G. (2017). Pregled mogućnosti primjene GIS-a u krajobraznom planiranju. Kartografija i geoinformacije, 16(27), 26-43. Preuzeto s <http://hrcak.srce.hr/185929>

Vidaček, Ž., Bogunović, M., Sraka, M., Husnjak, S. (1997): Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske, Agronomski glasnik 5-6, Zagreb.

6.2 Internetske baze podataka

Biportal, . Park u Našicama, unatoč znatnim oštećenjima, ubraja se zbog velikog prostranstva, vrlo slikovitog smještaja i oblikovanja među najljepše i najvrijednije parkove sjevernog dijela Hrvatske, Pristupljeno: travanj, 2019.

DHMZ: Državni hidrometeorološki zavod <http://meteo.hr/>, Pristupljeno: travanj 2019.

Državna geodetska uprava (DGU) <https://geoportal.dgu.hr/> Pristupljeno: travanj, 2019.

Državni zavod za statistiku, <https://www.dzs.hr/>, Pristupljeno: travanj, 2019.

Flora Croatica Database, <https://hirc.botanic.hr/fcd/>, Pristupljeno: travanj, 2019.

Grad Našice, <http://nasice.hr/hr/>, Pristupljeno: travanj, 2019.

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja: Informacijski sustav prostornog uređenja. Dostupno na: <https://ispu.mgipu.hr/> Pristupljeno: travanj, 2019.

Nacionalna infrastruktura prostornih podataka, <http://www.nipp.hr/>, Pristupljeno: travanj, 2019.

Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture, <https://www.minkulture.hr/> Pristupljeno: travanj, 2019.

ROO: <http://roo.azo.hr/rpt.html?rpt=piz&pbl=roo>, Pristupljeno: travanj 2019.

Središnja lovna evidencija, https://lovistarh.mps.hr/lovstvo_javnost/Lovista.aspx

6.3 Zakoni, uredbe, pravilnici, odluke

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)

Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19)

Zakon o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13, 14/14, 46/18)

Zakon o lovstvu (NN 99/18)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19)

Zakon o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima (NN 12/2002)

Zakon o šumama (NN 68/18, 115/18)

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18)

Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14)

Uredba o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15, 61/16, 80/18)

Uredba o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zrak i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (NN 65/16)

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)

Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16)

Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14)

Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13)

Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13)

6.4 Direktive, konvencije, povelje, sporazumi i protokoli

6.5 Strategije, planovi i programi

Plan upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. (NN 66/16)

Prostorni plan uređenja Grada Našica "Službeni glasnik Grada Našica" broj 11/06., 2/10., 8/15., 8/17. i 1/18-pročišćeni tekst

Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena na sjednici Zastupničkog doma Sabora RH 27. lipnja 1997.) kao i Odluka o Izmjenama i dopunama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena na sjednici Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 14. lipnja 2013. godine.)

Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.–2015.

6.6 Publikacije

Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Podaktivnost 2.2.1.), SAFU, 2017.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine – Kontingenti stanovništva po gradovima i općinama, Državni zavod za statistiku, Zagreb.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine – Kontingenti stanovništva po gradovima i općinama, Državni zavod za statistiku, Zagreb.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine – Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, Državni zavod za statistiku, Zagreb.

Mrakovčić, M., Brigić, A., Buj, I., Čaleta, M., Mustafić, P. i Zanella, D. (2006): Crvena knjiga slatkovodnih riba Hrvatske. Ministarstvo kulture i Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.

Nikolić, T. i Topić, J. (urednici) (2005): Crvena knjiga vaskularne flore Hrvatske. Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Tutiš, V., Kralj, J., Radović, D., Čiković, D., Barišić, S. (ur.) (2013): Crvena knjiga ptica Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Tvrković, N. (2006): Crvena knjiga sisavaca Hrvatske. Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Podaktivnost 2.3.1.: Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, SAFU, 2017.

Hrvatski geološki institut (2009): Geološka karta Republike Hrvatske 1:300 000, Hrvatski geološki institut, Zagreb

Hrvatski geološki institut (2009): Tumač Geološke karte Republike Hrvatske 1:300 000, Hrvatski geološki institut, Zagreb

6.7 Ostalo

Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2017. godinu, HAOP 2018.

Glavni projekt oznake „Malog dvorca Pejačević“, oznake 153/16. Valenčak d.o.o., 2016. godina

Konzervatorska studija „Veliki dvorac Pejačević u Našicama“, broj 2/017. Konzervatorski projektni ateljea j.d.o.o., svibanj 2017. godine

Glavni projekt „Dvorac Pejačević – Veliki“, oznaka 16/18. Valenčak d.o.o., 2018. godina.

Glavni projekt „Uređenje pješačkih staza ispred Dvorca Pejačević Velikoga“, oznaka 11/18. Valenčak d.o.o., 2018. godina

Glavni projekt „Uređenje pješačke infrastrukture u središtu grada Našice“, oznaka 10/18. Valenčak d.o.o., 2018. godina

Glavni projekt „Uređenje Trga Izidora Kršnjavija u Našicama“. Valenčak d.o.o., 2015. godine

Konzervatorska studija „Vila Gröger u Našicama“. Valenčak d.o.o., listopad 2016. godine

Elaborat istražnih konzervatorsko-restauratorskih radova „Grobljanska kapela Pejačević Našice“, broj 123-1-2006. URBOS d.o.o., srpanj 2006.

Elaborat i glavni projekt krajobraznog uređenja parka oko kapele Pejačević u Našicama, oznaka 01/18. Arbor, veljača 2018. godine.

Glavni projekt „Javna rasvjeta šetnica u parku kraj dvorca u Našicama“, broj 9/15. Valenčak d.o.o., ožujak 2015. godine

Glavni projekt „Sadržaji za posjetitelje Parka kraj dvorca u Našicama“, broj 9/17 AP. Valenčak d.o.o., veljača 2017. godine

Konzervatorska studija „Mali dvorac Pejačević“, broj 05-66. Arhing23, listopad 2005. godin

Glavni projekt „Vila Gröger“, oznaka: 7/18. Valenčak d.o.o., ožujak 2018. godine

Hrvatske vode – podaci dobiveni putem Zahtjeva za pristup informacijama

7 Prilozi

7.1 Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš
KLASA: UP/I 351-02/15-08/100
URBROJ: 517-03-1-2-19-8
Zagreb, 11. siječnja 2019.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), a u vezi s člankom 71. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18), u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi

RJEŠENJE

- I. Ovlašteniku IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, OIB: 84310268229, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
  1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije
  2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije utjecaja na okoliš
  3. Izrada programa zaštite okoliša
  4. Izrada izvješća o stanju okoliša
  5. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš
  6. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša
  7. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime

8. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša
  9. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša
  10. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša "Prijatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel
  11. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“
- III. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 11. Zakona o zaštiti okoliša.
- IV. Ukida se rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike: KLASA: UP/I 351-02/15-08/100; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-6 od 24. listopada 2017.
- IV. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

Obrazloženje

Ovlaštenik IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), podnio je zahtjev za izmjenom podataka u Rješenju KLASA: UP/I 351-02/15-08/100; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-6 od 24. listopada 2017. godine Ministarstva zaštite okoliša i energetike, a vezano za popis zaposlenika ovlaštenika koji prileži uz navedena rješenja.

Ovlaštenik je zatražio uvođenje na popis zaposlenih stručnjaka novih djelatnika koji nisu bili na prethodnom rješenju i to Ivana Gudac, mag.ing.geol., Igor Ivanek, prof. biol. i Martina Matijević, mag.geogr. a uz to dodavanje Maria Mesarića mag.ing.agr. u kategoriju Voditelj stručnih poslova.

U provedenom postupku Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izvršilo je uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, a osobito u popis stručnih podloga, diplome i potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje navedenih stručnjaka, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da su navodi iz zahtjeva utemeljeni. S obzirom da stručnjak Jasmina Benčić mag.geogr. više nije zaposlenik ovlaštenika ona se briše sa popisa zaposlenika, a ostali djelatnici iz prethodnih rješenja ostaju na popisu.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje

navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA

Davorka Maljak

DOSTAVITI:

1. IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, (R!, s povratnicom!)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Evidencija, ovdje

P O P I S		
zaposlenika ovlaštenika: IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/15-08/100; URBROJ: : 517-03-1-2-19-8 od 11. siječnja 2019.		
<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona</i>	<i>VOĐITELJ STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Mirko Mesarić, dipl.ing.biol. Mario Mesarić, mag.ing.agr.	dr.sc. Maja Kljenak Ivana Gudac, mag.ing.geol. Igor Ivanek, prof. biol. Martina Matijević, mag.geogr.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
9. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
13. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
15. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
20. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša "Priatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša „Priatelj okoliša“	voditelji navedeni pod 1)	stručnjaci navedeni pod 1)

7.2 Popis kulturnih dobara Grada Našice na dan 11.4.2019. prema Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture

Broj	Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra	
1.	Z-1733	Našice	Kulturno-povijesna cjelina grada Našica	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina	
2.	P-5470	Gradac Našički	Arheološko nalazište „Sobice“	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	
3.	P-5471		Arheološko nalazište „Crni potok“		
4.	Z-1696		Srednjovjekovni grad Bedemgrad		
5.	P-5473	Londžica	Arheološko nalazište „Kučišta“		
6.	P-5467		Arheološko nalazište „Mala Londžica“		
7.	P-5466		Arheološko nalazište „Malo polje“		
8.	P-5468		Arheološko nalazište „Paulj“ Marinović Brdo		
9.	Z-6264		Markovac Našički	Arheološko nalazište Male Livadke	
10.	Z-6249			Arheološko nalazište Orašje	
11.	Z-6250			Arheološko nalazište Stara Branjevina	
12.	Z-6379	Arheološko nalazište Bare			
13.	Z-6312	Martin	Arheološko nalazište Baštine		
14.	Z-6252		Arheološko nalazište Grbavica I		
15.	Z-6265		Arheološko nalazište Grbavica II		
16.	Z-6255		Arheološko nalazište Grbavica III		
17.	P-4788		Arheološko nalazište Grbavica IV		
18.	Z-1654		Kapela sv. Martina		
19.	Z-6269		Arheološko nalazište Samostan klarisa		
20.	Z-6267	Arheološko nalazište Šipovac			
21.	Z-6256	Arheološko nalazište Ulica R. Boškovića - uz prugu			
22.	P-4773	Arheološko nalazište Ulica Ruđera Boškovića			
23.	Z-1250	Crkva sv. Antuna Padovanskog sa samostanom			
24.	Z-1657	Dvorac Pejačević - Mali			
25.	Z-1656	Dvorac Pejačević - Veliki, Pejačevićev trg 5			
26.	Z-1251	Kapela Pejačević			
27.	Z-3786	Vila Gröger, Trg Izidora Kršnjavog			
28.	Z-5939	Našice	Židovsko groblje, Ulica Mavre Špicera		
29.	P-5472	Velimirovac	Arheološko nalazište „Arenda“		

30.	P-5469		Arheološko nalazište „Gaić“	
31.	P-4772	Zoljan	Arheološko nalazište Grbavica	
32.	Z-7245	Vukojevci	Vukojevački starcevi	Nematerijalno kulturno dobro
33.	ROS-123	Našice	Zavičajni muzej Našice - Arheološka zbirka	Pokretno kulturno dobro - muzejska građa
34.	Z-3802		Zavičajni muzej Našice - muzejska građa	
35.	ROS-125		Zavičajni muzej Našice- Zbirka NOB	